

OBSAH VZDELÁVANIA
PRE 8. ROČNÍK
PRE ŽIAKOV S ĽAHKÝM STUPŇOM MENTÁLNEHO POSTIHNUTIA
Variant A

Školský vzdelávací program pre 8. ročník ŠZŠ

Rámcový učebný plán pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia s vyučovacím jazykom slovenským (variant A)

Vzdelávacia oblasť	Predmet	ŠVP počet hodín	ŠkVP počet hodín	Spolu
Jazyk a komunikácia	Slovenský jazyk a literatúra	5		5
	Rozvíjanie komunikačnej schopnosti			
	Rozvíjanie grafomotorických zručností			
Matematika a práca s informáciami	Matematika	4	1	5
	Informatika	1		1
Človek a príroda	Vecné učenie			
	Fyzika	1		1
	Chémia			
	Biológia	1		1
Človek a spoločnosť	Vlastiveda			
	Dejepis	1		1
	Geografia	1		1
	Občianska náuka	1		1
Človek a hodnoty	Etická výchova	1		1
	Náboženská výchova			
	Náboženstvo			
Človek a svet práce	Pracovné vyučovanie	4	2	6
Umenie a kultúra	Hudobná výchova	1		1
	Výtvarná výchova	1	1	2
Zdravie a pohyb	Telesná a športová výchova	2		2
Spolu povinná časť		24		
Voliteľné hodiny			4	
SPOLU: povinná časť + voliteľné hodiny				28

Učebné osnovy	
Názov predmetu	Slovenský jazyk a literatúra
Časový rozsah výučby	5 hodín týždenne, spolu 190 vyučovacích hodín
Ročník	ôsmy
Škola	Spojená škola, organizačná zložka Špeciálna základná škola, Zimné 465, 053 23 Rudňany
Názov školského vzdelávacieho programu	ŠkVP pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia
Stupeň vzdelania	ISCED 1 - primárne vzdelávanie
Dĺžka štúdia	9 rokov
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský

Charakteristika predmetu:

Vyučovanie slovenského jazyka a literatúry žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia je základom celého vzdelávania a výchovy. Zvládnutie výchovno-vzdelávacích úloh slovenského jazyka a literatúry je predpokladom na splnenie úloh ďalších vyučovacích predmetov. Cieľom vyučovania slovenského jazyka a literatúry je naučiť žiakov jednoducho a zrozumiteľne sa vyjadrovať ústnou a písomnou formou spisovného jazyka, utvoriť u všetkých žiakov návyk správneho hlasného čítania, naučiť ich rozumieť prečítanému textu, z väčšiny žiakov vychovať čitateľov a poslucháčov s kladným vzťahom k literatúre. Slovenský jazyk a literatúra spája v sebe niekoľko oblastí, ktoré sa navzájom prelínajú a špecifickým spôsobom prispievajú k plneniu cieľov výchovy: rozvíjajú zmyslovú, emocionálnu, vôľovú a rozumovú stránku osobnosti dieťaťa, spoluutvárajú charakter žiaka a spolu s ostatnými predmetmi posilňujú výchovu k vlastenectvu.

Vzdelávací obsah slovenského jazyka a literatúry je v 8. ročníku rozdelený do oblastí:

JAZYKOVÁ KOMUNIKÁCIA:

- zvuková rovina jazyka a pravopis
- významová rovina
- tvarová rovina
- skladobná rovina

KOMUNIKÁCIA A SLOH:

- sloh, komunikácia
- ústny a písomný prejav

ČÍTANIE A LITERATÚRA:

- technika čítania - čítanie textu, čítanie s porozumením, reprodukcia prečítaného textu, verejná prezentácia textu
- literárna výchova - všeobecné pojmy a základné literárne žánre.

Predmet	Štátny vzdelávací program	Školský vzdelávací program	Spolu
Slovenský jazyk a literatúra	5	0	5

Ciele:

- docvičovať a utvrdzovať zručnosť správne písať i,y po mäkkých, tvrdých a obojakých spoluhláskach a vo vybraných slovách
- poznávať prídavné mená tvrdého a mäkkého zakončenia, osvojovať si ich pravopis
- poznávať číslovky
- oboznámiť sa s písaním základných, radových a zložených čísloviek
- cvičiť sa v tvorbe súvislých ústnych prejavov a vo formách spoločenského styku

1 Jazyková komunikácia**Témy a obsah predmetu**

Tematický celok	Obsah učiva
Aktivácia poznatkov učiva zo 7. ročníka Počet hodín: 10	Písanie i, y, po mäkkých spoluhláskach Písanie i, y, po tvrdých spoluhláskach Písanie i, y, po obojakých spoluhláskach Opakovanie vybraných slov
Zvuková, významová, tvarová rovina jazyka a pravopis Počet hodín: 56	- Podstatné mená Rod a číslo podstatných mien Skloňovanie p.m m.r., vzor hrdina, stroj Skloňovanie p.m ženského rodu, vzor dlaň, kosť Skloňovanie p.m stredného rodu, vzor srdce, dievča - Prídavné mená Vlastnostné prídavné mená. Pravidelné stupňovanie prídavných mien. Skloňovanie prídavných mien tvrdého zakončenia. Skloňovanie prídavných mien mäkkého zakončenia. - Zámená Používanie osobných zámen. - Slovesá Minulý čas sloviess. Oznamovací a rozkazovací spôsob sloviess. - Číslovky Základné číslovky a ich písanie. Zložené číslovky a ich písanie. Radové číslovky a ich písanie.
Skladba Počet hodín: 5	Holá veta. Rozvitá veta. Zložená veta – súvetie.
Opakovanie a zhrnutie učiva Počet hodín: 5	Opakovanie podstatných mien, opakovanie prídavných mien. Opakovanie sloviess.
Spolu: 76 hodín	

2 Komunikácia a sloh

Tematický celok	Obsah učiva
Štylizácia a kompozícia Počet hodín: 4	Zostavenie jednoduchej osnovy jazykového prejavu. Zostavenie jednoduchej osnovy čítankových textov.

Rozprávanie Počet hodín: 10	Ústne alebo písomné rozprávanie podľa vopred pripravenej osnovy.
Opis Počet hodín: 9	Opis predmetu, opis obrázka, opis osoby, opis krajiny, opis pracovného postupu.
Formy spoločenského styku Počet hodín: 15	Písanie listu rodičom, listu s poďakovaním, s blahoželaním. Osvojovanie si formy a úpravy listu, obálky. Požiadanie – prosba, rozkaz, poďakovanie. Ospravedlnenie. Oslovenie a predstavenie sa. Vypĺňanie jednoduchého dotazníka. Životopis.
Spolu: 38 hodín	

3 Čítanie a literatúra

Tematický celok	Obsah učiva
Technika čítania Počet hodín: 33	Plynulé čítanie s porozumením. Používanie vhodnej sily, intonácie a zafarbenia hlasu so zreteľom na obsah čítaného textu. Pestovanie kultúry reči žiakov.
Literárna výchova Počet hodín: 43	Zhrnutie poznatkov žiakov o literatúre. Orientácia v prečítanom literárnom diele, v deji, v postavách a prostredí. Reprodukcia obsahu. Rozvíjanie záujmu žiakov o mimoškolské čítanie, knihy, časopisy, noviny. Porozumenie pojmom poviedka, román, divadelná hra, autor, básnik, prozaik, dramatik.
Spolu: 76 hodín	

Proces:

Žiaci si precvičujú oslovenie, predstavenie sa, požiadanie, poďakovanie, ospravedlnenie, privítanie návštevy a rozlúčenie sa. Učia sa vyplniť podľa predtlaču dotazník. Pri čítaní a prednese literárnych ukážok pestujeme kultúru reči žiakov, obohacujeme ich slovnú zásobu a rozvíjame schopnosť súvisle sa vyjadrovať. Učíme ich porozprávať svoje zážitky zrozumiteľným spôsobom.

Stratégie vyučovania:

- výklad
- vysvetľovanie
- skupinová práca
- kolektívna práca
- samostatná práca
- metódy
- motivačné, opakovania a precvičovania

Medzipredmetové vzťahy:

- formou prierezových tém – dejepis, zemepis, matematika, biológia, výtvarná výchova, hudobná výchova, etická výchova, občianska výchova

- prostredníctvom IKT
- internet
- organizovanie súťaží a exkurzií

Učebné zdroje:

Odporúčaná literatúra:

- Poézia: napr. výber z poézie pre deti M. Rúfusa, Š. Žáryho, J. Kostru, J. Smreka, V. Reisela, J. Navrátila Ľ. Feldeka, Š. Moravčíka a iných.
- Poviedky a romány zo života detí: napr. R. Smatanová, J. Červenková, K. Jarunková, V. Šikula, A. Marschall, K. Jarunková, M. Jančová, J. Tužinský, Max von der Grün.
- Dobrodružné poviedky a romány: napr. R. Arthur, J. Swift, J. Verne, J. London, M. Twain, J. Curwood.
- Povesti a historická próza: napr. Ľ. Zúbek: Moja Bratislava; Š. Moravčík: Záhorácke povesti, V. Ferko: Tisíc násobný dukát a iné.
- Náučná literatúra: napr. Veľká kniha otázok a odpovedí, L. Švihran: 1000 plus 1 slovenských naj, C. Varleyová-I. Milesová: Zemepisná encyklopédia, H. Škodová – E. Škoda: Už viem prečo, T. Šipöcz: Ako je to možné?, C. Valšík: Farebná detektívka.
- Ukážky divadelných hier: napr. J. G. Tajovský: Ženský zákon; J. Zeyer: Radúz a Mahuliena a iné.
- učebnice
- pracovné listy
- mimočítanková literatúra
- detské časopisy
- detské encyklopédie
- materiálno- technické a didaktické prostriedky

Hodnotenie predmetu:

Žiak sa klasifikuje podľa pravidiel klasifikácie prospechu v špeciálnych základných školách, primerane k mentálnemu postihnutiu a možnostiam vyplývajúcim z jeho postihnutia. Žiak sa klasifikuje podľa Metodických pokynov č. 19/2015 na hodnotenie a klasifikáciu prospechu a správania žiakov s mentálnym postihnutím – primárne vzdelávanie.

Učebné osnovy	
Názov predmetu	Matematika
Časový rozsah výučby	5 hodín týždenne, spolu 190 vyučovacích hodín
Ročník	ôsmy
Škola	Spojená škola, organizačná zložka Špeciálna základná škola, Zimné 465, 053 23 Rudňany
Názov školského vzdelávacieho programu	ŠkVP pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia
Stupeň vzdelania	ISCED 1 - primárne vzdelávanie
Dĺžka štúdia	9 rokov
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský

Charakteristika predmetu:

Poňatie vyučovania matematiky žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia je v súlade s poňatím vyučovania matematiky žiakov na bežnej základnej škole.

Vyučovanie matematiky sa snaží všetkým žiakom, spôsobom primeraným ich mentálnej úrovni, poskytnúť adekvátnymi formami a metódami také matematické vzdelanie, ktoré im umožní riešiť najnutnejšie problémy a úlohy praktického života a aj budúceho pracovného pomeru.

Matematické vedomosti, zručnosti a návyky sa budujú v súlade s matematickou teóriou na rôznom stupni intuitívneho prístupu podľa individuálnych schopností žiaka, systematicky sa uplatňuje zásada názornosti. Pri opakovaní a upevňovaní učiva sa žiaci učia využívať svoje matematické poznatky pri riešení problémov praxe predovšetkým prostredníctvom riešenia úloh, ktorých námety zodpovedajú skúsenostiam a úrovni poznania žiakov špeciálnej základnej školy i pri riešení rôznych problémov v ostatných vyučovacích predmetoch. Spojeniu vyučovania matematiky s praxou prispieva i to, že sa žiaci naučia používať rôzne pomôcky umožňujúce geometrické konštrukcie.

Individuálnym prístupom získava žiak prostredníctvom matematiky základné matematické vedomosti, zručnosti a návyky tak, aby ich v rozsahu svojich individuálnych schopností a možností, na svojom aktuálnom stupni vývinu dokázal v živote prirodzene aplikovať. Ciele predmetu matematika sú kladené tak, aby bol obsah a proces vzdelávania orientovaný na žiaka, aby prostredníctvom individuálneho, názorného a štruktúrovaného prístupu pôsobili na pozitívny kognitívny rozvoj a v konečnom dôsledku aj na rozvoj celej osobnosti žiaka s mentálnym postihnutím.

Hranice obsahu učiva jednotlivých ročníkov nesmú byť prekážkou pre efektívne vzdelávanie žiaka. Časová potreba a množstvo obsahu učiva sa prispôbuje individuálnym schopnostiam žiaka.

Predmet	Štátny vzdelávací program	Školský vzdelávací program	Spolu
Matematika	4	1	5

Ciele:

- poznať algoritmus písomného delenia jednociferným deliteľom so zvyškom a vedieť ho používať
- poznať algoritmus písomného delenia dvojciferným deliteľom písomne alebo pomocou kalkulačky
- poznať a vedieť využívať spôsoby kontroly správnosti výpočtu súčtu alebo rozdielu
- správne chápať pojem zlomok, vedieť čítať a zapisovať zlomok
- získať zručnosti v rysovaní a meraní uhlov
- vedieť vypočítať obsahy štvorca, obdĺžnika a kruhu
- chápať matematiku ako zdroj prostriedkov na riešenie praktických úloh

Témy a obsah predmetu

Tematický celok	Obsah učiva
<u>ARITMETIKA</u> Písomné násobenie a delenie prirodzených čísel v obore do 10 000 Počet hodín: 30	Opakovanie učiva zo 7.ročníka Delenie so zvyškom v obore do 1000 číslami 2-9 Písomné násobenie prirodzených čísel číslami 2-9 Písomné delenie prirodzených čísel číslami 2-9
Číselný obor do milióna Počet hodín: 6	Čítanie, písanie a porovnávanie prirodzených čísel v obore do milióna Sčítanie a odčítanie prirodzených čísel v obore do milióna
Delenie viacciferných čísel jednociferným deliteľom so zvyškom Počet hodín: 8	Delenie so zvyškom číslami 2,3,4,5 Delenie so zvyškom číslami 6,7,8,9
Písomné delenie viacciferných čísel dvojcifernými deliteľmi aj pomocou kalkulačky Počet hodín: 4	Delenie viacciferných čísel násobkami čísla 10
Písomné násobenie viacciferných čísel dvojcifernými činiteľmi aj pomocou kalkulačky Počet hodín: 12	Násobenie viacciferných čísel dvojcifernými činiteľmi aj pomocou kalkulačky Písomné násobenie číslami 10 – 99
Zlomky Počet hodín: 30	Pojem zlomku, delenie celku na zlomky Čítanie a písanie zlomkov Výpočet zlomku z čísla Rovnosť zlomkov, názorné uvedenie rovnosti dvoch zlomkov Desatinný zlomok, rovnosť desatinných zlomkov
Desatinné čísla	Zápis desatinného zlomku ako desatinného čísla Čítanie a písanie desatinných čísel, zaokrúhľovanie desatinných čísel Sčítanie a odčítanie desatinných čísel Násobenie a delenie desatinných čísel (číslami 10, 100, 1000; násobenie prirodzenými číslami; násobenie desatinnými číslami). Delenie desatinných čísel (delenie dvoch

Počet hodín: 62	prirodzených čísel - podiel je desatinné číslo; delenie desatinných čísel prirodzeným číslom; delenie desatinných čísel číslami 10, 100, 1 000; delenie desatinných čísel desatinnými číslami).
<u>GEOMETRIA</u> Obsahy rovinných útvarov Počet hodín: 13	Jednotky obsahu Obsah štvorca Obsah obdĺžnika
Geometrické telesá Počet hodín: 6	Telesá všeobecne Ihlan - popis základných vlastností Kužeľ - popis základných vlastností
Uhly Počet hodín: 13	Meranie uhla danej veľkosti Vyznačovanie a rysovanie uhla Popis uhla Pojmy – pravý uhol priamy uhol tupý uhol
Obvod a obsah kruhu Počet hodín: 6	Dĺžka kružnice, obvod kruhu Obsah kruhu
Spolu: 190 hodín	

Proces:

Geometrické učivo odporúčame preberať priebežne s ostatným učivom počas celého školského roka. Základné spoje sčítania, odčítania, násobenia a delenia spamäti a písomne utvrdzujeme priebežne formou „päťminútoviek“. Učíme žiakov riešiť nepriamo sformulované slovné úlohy. Pri zadávaní samostatných prác uplatňujeme diferencovaný prístup.

Medzipredmetové vzťahy:

- fyzika, slovenský jazyk
- prierezové témy: finančná gramotnosť, dopravná výchova

Stratégie vyučovania:

- vysvetľovanie, skupinová práca, slovné úlohy, metódy samostatnej práce, metódy opakovania a precvičovania, motivačné

Učebné zdroje:

- učebnica matematiky, pracovný zošit z matematiky, knihy, kalkulačka, rysovacie pomôcky, metodické pokyny, internet

Hodnotenie predmetu:

Podľa pravidiel hodnotenia prospechu žiakov v ŠZŠ s prihliadnutím na mentálne postihnutie a možnosti z toho vyplývajúce. Pri verbálnej forme zisťovať a hodnotiť osvojenie základných poznatkov podľa stanovených kritérií určených výkonovou časťou vzdelávacieho štandardu. Pri praktických cvičeniach hodnotiť slovné so stručným komentárom k výkonu žiaka. Žiak sa klasifikuje podľa Metodických pokynov č. 19/2015.

Učebné osnovy	
Názov predmetu	Informatika
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, spolu 38 vyučovacích hodín
Ročník	ôsmy
Škola	Spojená škola, organizačná zložka Špeciálna základná škola, Zimné 465, 053 23 Rudňany
Názov školského vzdelávacieho programu	ŠkVP pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia
Stupeň vzdelania	ISCED 1 – primárne vzdelávanie
Dĺžka štúdia	9 rokov
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský

Charakteristika predmetu:

Vyučovací predmet informatika má dôležité postavenie aj vo vzdelávaní žiakov s mentálnym postihnutím, pretože podobne ako matematika, rozvíja ich myslenie. Vedie k presnému vyjadrovaniu myšlienok a postupov a ich zaznamenaniu vo formálnych zápisoch, ktoré slúžia ako všeobecný prostriedok komunikácie. Cieľom informatiky je viesť žiakov k pochopeniu základných pojmov, postupov a techník používaných pri práci s údajmi a toku informácií v počítačových systémoch.

Cieľom vyučovacieho predmetu je zoznámiť sa s počítačom, možnosťami jeho využitia v každodennom živote, získať základné zručnosti v používaní počítača primerane individuálnym schopnostiam žiaka s mentálnym postihnutím. V rámci medzipredmetových vzťahov si žiaci môžu pomocou rôznych aplikácií precvičovať napr. učivo z matematiky, slovenského jazyka a iných predmetov. Získavajú vedomosti za podpory edukačných programov napr. z vlastivedy.

Predmet	Štátny vzdelávací program	Školský vzdelávací program	Spolu
Informatika	1	0	1

Ciele:

- vedieť samostatne pracovať s jednotlivými nástrojmi v grafickom editore
- vedieť pracovať s USB kľúčom
- rozšíriť zručnosti v práci s textom, vedieť používať nástroje na úpravu textov
- vedieť používať e- mail, Internet
- vedieť si samostatne nájsť a prečítať informáciu na Internete
- vedieť narábať s multimediálnou informáciou – prehrať video, zvuk, spustiť, zastaviť
- vedieť vytvoriť oznam, plagát
- vedieť prezentovať výsledky svojej práce

Témy a obsah predmetu

Tematický celok	Obsah učiva
Informácie okolo nás Počet hodín: 10	Zvuk, zvukový súbor, prehrávač, nahrávanie, efekty: Prehrávanie, ukladanie zvukového záznamu. Rozširovanie zručnosti v práci s textom (dodržiavanie základných zásad písania textu): Kombinácia textu a obrázka. Ukladanie informácií do súborov (text, obrázkov, zvuk). Práca s dvoma oknami - kopírovanie z jedného do druhého. Počítačové didaktické hry obsahujúce rôzne typy informácií (hlavolamy s číslami, slovami, písmenami, doplňovanie do máp).
Komunikácia prostredníctvom IKT Počet hodín: 12	e-mail, poštový program, e-mailová adresa, adresár: Samostatné posielanie a prijímanie jednoduchých listov. Tvorba a využitie adresára. Bezpečné a etické správanie v e-mailovej komunikácii, ochrana osobných údajov. www, webový prehliadač, webová stránka, odkaz, vyhľadávanie: Vyhľadávanie informácií a obrázkov na Internete a ich správne použitie. Výber vhodnej informácie, triedenie informácií. Práca s kľúčovým slovom. Detské webové stránky, on-line hry, zásady správania sa na portáloch. Školské portály.
Postupy, riešenie problémov Počet hodín: 5	Návody, recepty z bežného života (návod na opravu, kuchársky recept). Riešenie hlavolamov, bludiská, obrázkové stavebnice. Samostatné ovládanie výučbového softvéru. Používanie vyučovacích programov pre žiakov, ktoré rozvíjajú logické myslenie.
Princípy fungovania IKT Počet hodín: 6	Tlačiareň, skener: Zapínanie, vypínanie, vkladanie papiera, tlačenie, skenovanie textu, obrázka. CD mechanika: Ovládanie CD mechaniky, spustenie CD, DVD. USB- pamäťový kľúč. Samostatné ukladanie informácií (súbor, meno súboru, vytváranie priečinkov, ukladanie do priečinkov). Mikrofón, slúchadlá: Práca so slúchadlami - zapojenie, hlasitosť.
Informačná spoločnosť Počet hodín: 5	Informačné technológie v škole: Využívanie rôznych typov edukačných programov pre rôzne predmety. Bezpečnosť počítača - prečo a pred kým treba chrániť počítač. Práca s digitálnym fotoaparátom. Voľný čas a IKT: Počítačové hry, hudba, filmy.
Spolu: 38 hodín	

Proces:

Žiaci získavajú zručnosti prostredníctvom aplikácií, ktoré sú primerané obsahom aj ovládaním ich veku a mentálnym schopnostiam. V rámci medzipredmetových vzťahov si žiaci pomocou rôznych aplikácií precvičujú základné učivo zo slovenského jazyka, matematiky, prírodovedných i spoločenskovedných oblastí. V rôznych grafických editoroch rozvíjajú svoju tvorivosť a estetické cítenie. Učíme ich využívať možnosti IKT pri riešení projektových úloh a ich prezentácii.

Medzipredmetové vzťahy:

- formou prierezových tém, napr. témy vyučované v rôznych predmetoch
- organizovanie súťaží, triednych súťaží

Stratégie vyučovania:

Vo výchovno vzdelávacom procese je potrebné individuálne pre každého žiaka citlivo zvážiť výber vhodných metód, foriem, didaktických prostriedkov a pomôcok, vhodnú formu motivácie, optimálnu náročnosť a čas potrebný na vykonanie úlohy, mieru členenia úlohy na jednoduchšie kroky, formu a mieru pomoci, vhodné učebné prostredie s optimálnym množstvom stimulov.

Učebné zdroje:

- pracovné listy
- detské časopisy, encyklopédie
- materiálno – technické a didaktické prostriedky

Hodnotenie predmetu:

Žiak sa klasifikuje podľa pravidiel klasifikácie prospechu v špeciálnych základných školách, primerane k mentálnemu postihnutiu a možnostiam vyplývajúcim z jeho postihnutia. Žiak sa klasifikuje podľa Metodických pokynov č. 19/2015 na hodnotenie a klasifikáciu prospechu a správania žiakov s mentálnym postihnutím – primárne vzdelávanie.

Učebné osnovy	
Názov predmetu	Fyzika
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, spolu 38 vyučovacích hodín
Ročník	ôsmy
Škola	Spojená škola, organizačná zložka Špeciálna základná škola, Zimné 465, 053 23 Rudňany
Názov školského vzdelávacieho programu	ŠkVP pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia
Stupeň vzdelania	ISCED 1 – primárne vzdelávanie
Dĺžka štúdia	9 rokov
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský

Charakteristika predmetu:

Učivo fyziky je zamerané na objasnenie základných pojmov a javov z odboru fyziky. Štruktúru obsahu fyziky tvoria tematické celky, v ktorých si žiaci osvojujú sústavu vybraných faktov, javov a pojmov. Učia sa fyzikálne javy pozorovať opísať, odmerať hodnoty fyzikálnych veličín a meranie vyhodnotiť. Osvojujú si zavedenú terminológiu a symboliku, základné vzťahy medzi fyzikou, matematikou a ostatnými prírodnými vedami. Žiaci si osvojujú dôležité hodnoty, postoje a návyky, správanie sa k prírode a k sebe.

Pri vyučovaní fyziky je potrebné opierať sa o zmyslové vnímanie predmetov a javov ako o základ pre utváranie predstáv a pojmov u mentálne postihnutých žiakov. Názornosť je najdôležitejšia zásada pri vyučovaní fyziky. Nové učivo učiteľ vysvetľuje najmä demonštračnou metódou, pri ktorej sa žiaci učia slovne opísať pozorovaný jav. Žiaci merajú, vážia, pripravujú podmienky pre pokusy a vykonávajú také činnosti, ktoré využívajú v praktickom živote.

Všetky činnosti robia žiaci v malých skupinách alebo vo dvojiciach. Učia sa spolupracovať, dorozumievať sa pri práci a spoločne niesť zodpovednosť za jej výsledok.

Predmet	Štátny vzdelávací program	Školský vzdelávací program	Spolu
Fyzika	1	0	1

Ciele:

- vedieť opísať stav pokoja a pohybu telies
- vedieť charakterizovať silu ako vzájomné pôsobenie telies
- vedieť opísať príčinu pádu telies
- vedieť zmerať silu silomerom
- vedieť vysvetliť polohovú a pohybovú energiu na konkrétnych príkladoch
- opísať javy: odraz, lom a rozklad svetla
- opísať vznik zvuku a jeho vlastnosti na jednoduchom príklade
- vedieť prezentovať výsledky práce za skupinu

Témy a obsah predmetu

Tematický celok	Obsah učiva
Pohyb a sila Počet hodín: 19	Pohyb telies: Pokoj a pohyb telies. Dráha pohybu, rovnomerný a nerovnomerný pohyb, rýchlosť pohybu telies. Sila: Gravitačná sila. Silomer, meranie sily silomerom, jednotka sily 1 N. Účinky sily. Deformačné účinky sily. Tlak. Trenie: Škodlivé a užitočné trenie. Jednoduché stroje: Naklonená rovina, páka, kladka.
Energia Počet hodín: 19	Energia: Zdroje energie. Energia a vykonávanie práce. Premena polohovej energie a pohybovú energiu. Teplo: Odovzdávanie a prijímanie tepla. Vedenie tepla rôznymi látkami. Teplo, práca, energia. Svetlo: Zdroje svetla, odraz svetla, lom svetla. Šošovky a okuliare. Ako vzniká dúha. Svetlo a teplo. Zvuk: Vznik zvuku. Šírenie a rýchlosť zvuku. Vnímanie zvuku. Vplyv slnečného svetla na rast rastlín.
Spolu: 38 hodín	

Proces:

Cez riešenie úloh a pokusmi vedieme žiakov k porozumeniu javov a fungovaniu vecí. Učíme ich robiť potrebné merania a skúmať príčiny fungovania vecí. Experimentom sa žiaci učia vykonávať dôkaz jednoduchých vlastností svetla, zvuku. V závere školského roka sa učia porovnávať fyzikálne vlastnosti rastlín.

Medzipredmetové vzťahy:

Matematika, zemepis, biológia, informatika.

Stratégia vyučovania:

Využíva hlavne skupinovú formu vyučovania. Pri vyučovaní predmetu je dôležité dodržiavať najmä zásadu názornosti a primeranosti. Je potrebné vhodne zvážiť použitie pomôcok, používať hlavne známe predmety z okolia žiakov.

Učebné zdroje:

- doc. PNDr. Viera Lapitková, PhDr. Eva Brestenská: Učebnica Fyziky pre 8.ročník ŠZŠ, Expol pedagogika spol. s.r.o, 2003
- doc. PNDr. Viera Lapitková, PhDr. Eva Brestenská: Pracovné listy z Fyziky pre 8.ročník ŠZŠ, Expol pedagogika spol. s.r.o, 2004
- internet, encyklopédie, DVD

Hodnotenie predmetu:

Žiak sa klasifikuje podľa pravidiel klasifikácie prospechu v špeciálnych základných školách, primerane k mentálnemu postihnutiu a možnostiam vyplývajúcim z jeho postihnutia. Žiak sa klasifikuje podľa Metodických pokynov č. 19/2015 na hodnotenie a klasifikáciu prospechu a správania žiakov s mentálnym postihnutím – primárne vzdelávanie.

Učebné osnovy	
Názov predmetu	Biológia
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, spolu 38 vyučovacích hodín
Ročník	ôsmy
Škola	Spojená škola, organizačná zložka Špeciálna základná škola, Zimné 465, 053 23 Rudňany
Názov školského vzdelávacieho programu	ŠkVP pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia
Stupeň vzdelania	ISCED 1 – primárne vzdelávanie
Dĺžka štúdia	9 rokov
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský

Charakteristika predmetu:

Učivo vyučovacieho predmetu biológia nadväzuje na poznatky, ktoré si žiaci osvojili vo vlastivede. Žiaci získavajú základné poznatky o živej a neživej prírode a prírodných procesoch vo vzájomných súvislostiach. Oboznamujú sa so základnou stavbou tela a spôsobom života živočíchov, rastlín a iných organizmov, s podmienkami ich zdravého vývinu, s ochranou a tvorbou životného prostredia. Učia sa chápať prírodu ako zdroj trvale udržateľného života na Zemi. Učia sa o škodlivosti fajčenia, alkoholu, toxikománie a dôsledkoch na ľudský organizmus. Vyučovanie biológie je nevyhnutné realizovať najmä v prirodzenom prostredí, v konkrétnych podmienkach prírodného prostredia v danom regióne prostredníctvom vychádzok, exkurzií a názorného materiálu v súčinnosti s praktickou skúsenosťou mentálne postihnutých žiakov. Konkrétne druhy rastlín a živočíchov a ich počet si môže vyučujúci určiť podľa regiónu, v ktorom sa škola nachádza.

Predmet	Štátny vzdelávací program	Školský vzdelávací program	Spolu
Biológia	1	0	1

Ciele:

- získať základné poznatky o stavbe jednotlivých sústav ľudského tela, o ich základných činnostiach
- vedieť ako sa prenášajú nákazlivé choroby a ako im predchádzať
- pochopiť dôsledky škodlivosti užívania alkoholu, drog a fajčenia na ľudský organizmus
- získať vedomosti o príčinách šírenia pohlavných chorôb a ich škodlivých dôsledkoch na ľudský organizmus
- vedieť prakticky poskytnúť prvú pomoc

Témy a obsah učiva

Tematický celok	Obsah učiva
Človek ako súčasť živej prírody Počet hodín: 2	Pôvod a vývoj človeka. Ľudské rasy. Ľudský organizmus ako celok.
Oporná a pohybová sústava Počet hodín: 7	Kosť, vývin a druhy kostí, spojenie kostí. Kostra človeka. Pohybová (svalová) sústava. Význam telesnej práce a športu pre vývin kostí a svalov. Prvá pomoc pri zlomeninách.
Obehová sústava Počet hodín: 6	Krvné cievy. Krv. Krvné skupiny. Srdce. Krvný obeh. Vplyv práce a športu na srdce a krvný obeh. Poranenia ciev. Vonkajšia masáž srdca.
Dýchacia sústava Počet hodín: 5	Dýchanie, stavba a činnosť dýchacej sústavy. Pľúca. Starostlivosť o dýchacie orgány. Prvá pomoc pri zastavení dýchania.
Tráviaca sústava Počet hodín: 2	Ústna dutina, starostlivosť o chrup. Choroby tráviacich orgánov.
Vylučovanie Počet hodín: 4	Močová sústava, choroby močových orgánov.
Kožná sústava Počet hodín: 2	Koža. Starostlivosť o kožu. Zásady prvej pomoci pri poraneniach kože.
Nervová sústava Počet hodín: 6	Mozog, miecha, nervy. Zmyslové orgány. Duševné zdravie, závislosť od drog. Prvá pomoc pri úrazoch mozgu, chrbtice a pri šoku. Rozmnožovanie, vývin jedinca, vnútromaternicový vývin jedinca. Jednotlivé obdobia života človeka.
Prenášače a pôvodcovia rozličných ochorení Počet hodín: 2	Mucha domová, šváb obyčajný, ploštica posteľná, voš detská, svrabovec kožný. Ochrana pred škodlivým hmyzom a jeho ničenie.
Účinky rastlín na ľudský organizmus Počet hodín: 2	Liečivé rastliny. Jedovaté a zdraviu škodlivé rastliny.
Spolu: 38 hodín	

Proces:

K správnej životospráve, stravovaniu, dennému režimu vedíme žiakov cez pochopenie základnej činnosti jednotlivých orgánov ľudského tela. Učíme ich, že za svoje zdravie sú sami zodpovední. Vysvetľujeme im, že neviazaný pohlavný život vedie k narušeniu citového života človeka a je príčinou šírenia pohlavných chorôb a AIDS. Poučíme ich o hygiene tela, bielizne a bytu ako najúčinnnejšej ochrane pred šírením nákazlivých ochorení.

Medzipredmetové vzťahy:

- formou prierezových tém - napr. témy, ktoré sú spracovávané v rámci rôznych predmetov
pracovné vyučovanie, zemepis, matematika, výtvarná výchova, etická výchova

Stratégie vyučovania:

Vo výchovno-vzdelávacom procese je potrebné citlivo zvážiť individuálne pre každého žiaka výber vhodných metód, foriem, didaktických prostriedkov a pomôcok, vhodnú formu motivácie, optimálny čas potrebný na plnenie úloh, mieru členenia úlohy na jednotlivé kroky, formu a mieru pomoci, vhodné učebné prostredie.

Vo výučbe daného predmetu môžeme použiť nasledovné metódy :

- motivačné – motivačný rozhovor, pochvala, povzbudenie, kritika
- expozičné - slovné – vysvetľovanie, rozprávanie, opis, beseda
- demonštračné – obraz, diafilm , film, video...
- fixačné metódy - metódy opakovania a precvičovania učiva
- diagnostické a klasifikačné
- využívanie IKT a inovatívnych metód vo výučbe biológie, ktoré sú aplikovateľné v rámci predmetu biológia – využívanie programu Word pri tvorbe textov, prezentácie – PowerPoint, vyhľadávanie informácií v elektronických médiách, na internete
- organizovanie súťaží, exkurzií, vychádzok do okolia

Učebné zdroje:

- učebnice
- pracovné listy
- detské časopisy
- detské encyklopédie
- materiálno – technické a didaktické prostriedky
- internet, DVD, výučbové programy

Hodnotenie predmetu:

Žiak sa klasifikuje podľa pravidiel klasifikácie prospechu v špeciálnych základných školách, primerane k mentálnemu postihnutiu a možnostiam vyplývajúcim z jeho postihnutia. Žiak sa klasifikuje podľa Metodických pokynov č. 19/2015 na hodnotenie a klasifikáciu prospechu a správania žiakov s mentálnym postihnutím – primárne vzdelávanie.

Učebné osnovy	
Názov predmetu	Dejepis
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, spolu 38 vyučovacích hodín
Ročník	ôsmy
Škola	Spojená škola, organizačná zložka Špeciálna základná škola, Zimné 465, 053 23 Rudňany
Názov školského vzdelávacieho programu	ŠkVP pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia
Stupeň vzdelania	ISCED 1 – primárne vzdelávanie
Dĺžka štúdia	9 rokov
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský

Charakteristika predmetu:

Cieľom vyučovacieho predmetu dejepis je vytvárať a formovať historické vedomie žiakov, na základe ktorého by boli schopní pochopiť minulosť a prítomnosť krajiny, v ktorej žijú, situáciu Slovenskej republiky ako aj jej postavenie v Európe a zároveň si uvedomovať potrebu mierového spolunažívania národov.

Ďalším cieľom je vytvoriť elementárne predstavy z histórie na základe obrazového vnímania, celkového poznávania najdôležitejších období našich národných dejín so zameraním na pokrok, na najzákladnejšiu orientáciu vo vývoji spoločnosti, v slovenských dejinách, vo významných historických udalostiach, v osobnostiach, v kultúre. Dávame prednosť obraznej prezentácii dejín s využitím kultúrno-historických pamiatok regiónu, zaujímavému rozprávaniu o udalostiach, osobnostiach, kultúrno-historických pamiatkach, efektívnemu využitiu umelecky spracovaných historických udalostí a osobností, poznávacej a emocionálnej zaangažovanosti žiakov pred pamäťovým osvojovaním historických faktov.

Predmet	Štátny vzdelávací program	Školský vzdelávací program	Spolu
Dejepis	1	0	1

Ciele:

- pochopiť príčiny a následky prvej a druhej svetovej vojny
- vedieť využívať názorný materiál, „čítať obrázky“, časové priamky
- vedieť nakresliť jednoduchú časovú priamku podľa vzoru
- vedieť samostatne pracovať s pracovným zošitom

Témy a obsah predmetu

Tematický celok	Obsah učiva
Technické vynálezy na začiatku 20. storočia Počet hodín: 5	Aktivácia poznatkov z predchádzajúceho ročníka. Technické vynálezy v oblasti dopravy, energie, komunikácie, médií.
Prvá svetová vojna Počet hodín: 5	Vznik, príčiny, priebeh, koniec a dôsledky prvej svetovej vojny.
Medzivojnové obdobie Počet hodín: 5	Vznik Československa. Tomáš Garrique Masaryk, Milan Rastislav Štefánik, Andrej Hlinka. Svetová hospodárska kríza. Nástup fašizmu v Európe. Mníchovská dohoda, rozpad Československa. Slovenská republika v rokoch 1939 – 1945.
Druhá svetová vojna Počet hodín: 9	Vznik, príčiny, priebeh druhej svetovej vojny. Slovenské národné povstanie, oslobodzovanie. Vstup USA do vojny, koniec a dôsledky druhej svetovej vojny.
Povojnové obdobie a súčasnosť Počet hodín: 9	Československo v rokoch 1945 – 1968, obdobie studenej vojny. Rok 1968, Alexander Dubček. Československo v rokoch 1968 – 1989, pád komunizmu. Vznik Slovenskej republiky.
Spolu: 38 hodín	

Proces:

V preberanom učive objasňujeme konkrétne životné situácie, do ktorých sa ľudia dostávajú a svojim rozhodnutím môžu v dobrom alebo zlom ovplyvniť svoje prostredie. Žiaci za pomoci učiteľa odhaľujú aj to, čo je v minulosti negatívne, celý rad predsudkov, stereotypov, ktoré často pretrvávajú aj v prítomnosti.

Medzipredmetové vzťahy:

Učivo nadväzuje na predošlé vedomosti a úzko participuje s predmetmi biológia, občianska náuka a etická výchova.

Stratégia vyučovania:

Využíva frontálnu, skupinovú aj individuálnu formu vyučovania. Pri vyučovaní predmetu je dôležité dodržiavať najmä zásadu názornosti a primeranosti. Je potrebné vhodne zvážiť použitie didaktických prostriedkov a pomôcok.

Učebné zdroje:

- PaedDr. Kvetoslava Mojtovej-Bernátová: Učebnica Dejepisú pre 8. ročník ŠZŠ, Expol pedagogika spol. s.r.o, 2004

- PaedDr. Kvetoslava Mojtoová-Bernátová: Pracovný list z Dejepisú pre 8. ročník ŠZŠ, Expol Pedagogika spol. s.r.o, 2001
- odborná literatúra, atlasy, encyklopédie, internet, DVD

Hodnotenie predmetu:

Žiak sa klasifikuje podľa pravidiel klasifikácie prospechu v špeciálnych základných školách, primerane k mentálnemu postihnutiu a možnostiam vyplývajúcim z jeho postihnutia. Žiak sa klasifikuje podľa Metodických pokynov č. 19/2015 na hodnotenie a klasifikáciu prospechu a správania žiakov s mentálnym postihnutím – primárne vzdelávanie.

Učebné osnovy	
Názov predmetu	Geografia
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, spolu 38 vyučovacích hodín
Ročník	ôsmy
Škola	Spojená škola, organizačná zložka Špeciálna základná škola, Zimné 465, 053 23 Rudňany
Názov školského vzdelávacieho programu	ŠkVP pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia
Stupeň vzdelania	ISCED 1 – primárne vzdelávanie
Dĺžka štúdia	9 rokov
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský

Charakteristika predmetu:

V rámci vyučovacieho predmetu geografia žiaci získavajú základné poznatky o svojej vlasti a o svete. Učivo nadväzuje na poznatky, ktoré si žiaci osvojili vo vlastivede. Žiaci postupujú od miestnej krajiny k poznaniu SR, jej postavenia v Európe, k základným informáciám o Európe a o svete.

Súčasťou vyučovania geografie je práca s rôznymi druhmi máp. Práca s mapou nie je len prostriedkom, ale aj cieľom vyučovania, aby žiaci boli schopní orientovať sa podľa mapy aj v praktickom živote. V rámci geografického učiva si žiaci osvojujú základy ochrany a tvorby životného prostredia. Žiaci si osvojujú základné vedomosti o svojej vlasti, regióne, v ktorom žijú, kultúre a národnej identite v európskom priestore. Učia sa chápať odlišnosti medzi jednotlivými kultúrami, vážiť si tradície národov, snažiť sa o spolužitie so všetkými národmi a národnosťami. Osvojujú si poznatky o vzťahoch medzi zložkami prírodného prostredia a ľudskou spoločnosťou, zručnosti pri práci s mapou, učia sa využívať doplňujúce zdroje informácií.

Predmet	Štátny vzdelávací program	Školský vzdelávací program	Spolu
Geografia	1	0	1

Ciele:

- vedieť pomenovať svetadiely a oceány
- získať geografické poznatky o polohe, prírodných pomeroch, obyvateľstve a hospodárstve jednotlivých svetadielov
- vedieť charakterizovať obyvateľstvo svetadielov podľa rás
- vedieť pracovať s rôznymi druhmi máp a vyhľadávať v nich požadované informácie

Témy a obsah predmetu

Tematický celok	Obsah učiva
Zem a jej znázornenie na mape Počet hodín: 5	Druhy máp. Poludníky a rovnobežky. Podnebné pásma Zeme. Svetadiely a oceány.
Svetadiely	
Afrika Počet hodín: 6	Poloha, Členitosť: polostrovy, ostrovy; Povrch: vysočiny, nížiny; Vodstvo: rieky, jazerá; Podnebie, Obyvateľstvo. Štáty severnej, strednej a južnej Afriky.
Ázia Počet hodín: 7	Poloha, členitosť, povrch. Podnebie, vodstvo. Rastlinstvo, živočíšstvo. Obyvateľstvo. Štáty juhozápadnej, strednej, východnej, južnej a juhovýchodnej Ázie.
Amerika Počet hodín: 5	Poloha, členitosť, povrch. Podnebie, vodstvo. Rastlinstvo, živočíšstvo. Obyvateľstvo. Štáty severnej, strednej a južnej Ameriky.
Austrália a Oceánia Počet hodín: 5	Poloha, členitosť, povrch. Podnebie, vodstvo. Rastlinstvo, živočíšstvo. Obyvateľstvo. Austrálsky zväz, Oceánia.
Antarktída Počet hodín: 5	Poloha, podnebie, povrch. Rastlinstvo, živočíšstvo, obyvatelia.
Oceány Počet hodín: 5	Tichý, Atlantický, Indický a Severný ľadový oceán.
Spolu: 38 hodín	

Proces:

Dostatočný priestor venujeme práci s mapami a ďalšími doplňujúcimi informáciami. Oboznamujeme žiakov s hlavnými problémami súčasného sveta spojenými s rýchlym rastom obyvateľstva, urbanizáciou, s etnickými a náboženskými rozdielmi v jednotlivých častiach sveta, s rozdielmi v hospodárskej úrovni oblastí sveta, rozložením bohatých a chudobných oblastí.

Medzipredmetové vzťahy:

V obsahu geografie sa snažíme o integráciu a súborný pohľad na poznatky získané v spoločenských či prírodovedných predmetoch (dejepis, prírodopis, fyzika, chémia)

Stratégie vyučovania:

Vo výchovno-vzdelávacom procese je potrebné, individuálne pre každého žiaka, citlivo zvážiť výber vhodných metód a organizačných foriem vyučovania napr:

-motivačné rozprávanie, rozhovor, pochvala, povzbudenie; slovné metódy; metódy

samostatnej práce; demonštračné metódy; metóda viacnásobného opakovania; zmiešané formy vyučovania napr. skupinová

Učebné zdroje:

Mapy rôzneho druhu, glóbusy, Atlasy, učebnica zemepisu pre 8. ročník SZŠ

Hodnotenie predmetu:

Žiak sa klasifikuje podľa pravidiel klasifikácie prospechu v špeciálnych základných školách, primerane k mentálnemu postihnutiu a možnostiam vyplývajúcim z jeho postihnutia. Žiak sa klasifikuje podľa Metodických pokynov č. 19/2015 na hodnotenie a klasifikáciu prospechu a správania žiakov s mentálnym postihnutím – primárne vzdelávanie.

Učebné osnovy	
Názov predmetu	Občianska náuka
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, spolu 38 vyučovacích hodín
Ročník	ôsmy
Škola	Spojená škola, organizačná zložka Špeciálna základná škola, Zimné 465, 053 23 Rudňany
Názov školského vzdelávacieho programu	ŠkVP pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia
Stupeň vzdelania	ISCED 1 - primárne vzdelávanie
Dĺžka štúdia	9 rokov
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský

Charakteristika predmetu:

Občianska náuka cieľavedome ovplyvňuje poznanie a konanie žiakov v duchu humanity, morálky a demokracie. Vede žiakov k tomu, aby svojimi postojmi a činmi prejavovali občiansku aktivitu, vlastenectvo, pozitívny vzťah k práci a jej výsledkom. Vplýva na žiakov v tom smere, aby si uvedomovali zodpovednosť k sebe, svojim blízkym, národu a celej spoločnosti, aby si uvedomovali svoju národnú a štátnu identitu. Obsah vyučovacieho predmetu je založený na uplatňovaní väzieb výchovy a vzdelávania, na spájaní teoretických poznatkov s osobnou praxou, so životnými zážitkami a skúsenosťami žiakov. Získané poznatky poskytujú žiakovi vhodnú orientáciu pre budúci občiansky život. Občianska náuka prináša žiakovi základné právne a ekonomické informácie, ktoré v inom predmete nedostane. Pozornosť venuje i rozvoju citovej a vôľovej sféry osobnosti žiaka. Integruje poznatky z iných predmetov. Najvyššie medzipredmetové vzťahy ju viažu s dejepisom, geografiou, etickou výchovou, materinským jazykom a literatúrou a biológiou.

Predmet	Štátny vzdelávací program	Školský vzdelávací program	Spolu
Občianska náuka	1	0	1

Ciele:

- poznať úlohu štátu v spoločnosti
- oboznámiť sa s ústavou Slovenskej republiky
- poznať základné práva a slobody občana Slovenskej republiky
- vedieť sa orientovať vo vzťahoch kamarátstva, priateľstva a lásky
- poznať a pochopiť úlohy rodiny pre človeka a štát

Témy a obsah predmetu

Tematický celok	Obsah učiva
Charakteristika štátneho zriadenia Slovenskej republiky Počet hodín: 21	Vznik Slovenskej republiky, štátne symboly, štátne sviatky a pamätné dni. Hlavné mesto Slovenskej republiky. Funkcie štátu, orgány štátnej moci, orgány miestnej správy. Národnostné zloženie obyvateľstva SR, slovenské štátne občianstvo. Ústava, základné práva a slobody občana SR. Medzinárodné postavenie Slovenskej republiky.
Priateľstvo, láska, manželstvo Počet hodín: 17	Dospievanie: kamarátstvo, priateľstvo, láska. Manželstvo: vznik a funkcie manželstva. Rodičovstvo: úlohy a poslanie rodiny, hospodárenie v rodine, zachovanie potomstva. Rozvod: jeho príčiny, dôsledky a prevencia. Základné práva detí.
Spolu: 38 hodín	

Proces:

Pri preberaní učiva prvého tematického celku nadväzujeme na poznatky žiakov, ktoré získali vo vlastivede, dejepise a zemepise, orientujeme žiakov na budúci občiansky život. Učivo druhého tematického celku orientuje žiaka ako budúceho zakladateľa rodiny. Pri preberaní jednotlivých tém odporúčame zaradiť besedy s lekárom, sexuológom, psychológom, právnikom. Vhodné je aj spoločné sledovanie filmov, filmových ukážok a rozhovor o nich.

Stratégie vyučovania:

Prevahu využívaných metód tvoria:

- motivačné metódy
- slovné
- metódy opakovania
- metódy upevňovania a precvičovania vedomostí

Z organizačných foriem sa sústreďíme na frontálnu a individuálnu prácu so žiakmi.

Medzipredmetové vzťahy:

- slovenský jazyk
- etická výchova
- biológia
- matematika
- geografia

Učebné zdroje:

- učebnice, DVD, exkurzie, besedy, internet

Hodnotenie predmetu:

Žiak sa klasifikuje podľa pravidiel klasifikácie prospechu v špeciálnych základných školách, primerane k mentálnemu postihnutiu a možnostiam vyplývajúcim z jeho postihnutia. Žiak sa klasifikuje podľa Metodických pokynov č. 19/2015 na hodnotenie a klasifikáciu prospechu a správania žiakov s mentálnym postihnutím – primárne vzdelávanie.

Učebné osnovy	
Názov predmetu	Etická výchova
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, spolu 38 vyučovacích hodín
Ročník	ôsmy
Škola	Spojená škola, organizačná zložka Špeciálna základná škola, Zimné 465, 053 23 Rudňany
Názov školského vzdelávacieho programu	ŠkVP pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia
Stupeň vzdelania	ISCED 1 – primárne vzdelávanie
Dĺžka štúdia	9 rokov
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský

Charakteristika predmetu:

Vyučovací predmet etická výchova predstavuje overený výchovný model, ucelený program, vedúci žiakov k pozitívnym hodnotám a k ich uplatneniu v bežnom živote. Etická výchova pomáha žiakom rozvíjať svoju identitu, poznať svoje silné a slabé stránky, zároveň ich učiť pochopiť a akceptovať druhých, vytvárať pozitívne vzťahy a prevziať zodpovednosť za seba i za druhých. Vďaka týmto cieľom etická výchova účinne pripravuje žiakov na zmysluplný a produktívny život v rodine, na pracovisku i v spoločnosti. Etická výchova sa neuspokojuje iba s podávaním informácií o morálnych zásadách, ale pomocou moderných interaktívnych výchovných metód pozitívne ovplyvňuje hodnotovú orientáciu žiaka. Podporuje pochopenie a interiorizáciu mravných noriem, napomáha osvojenie si správania, ktoré je s nimi v súlade.

Cieľom etickej výchovy je v rámci možností nahradiť žiakom chýbajúce pozitívne skúsenosti, vrátiť im pocit dôvery v seba i okolie, pomáhať im nadobudnúť zdravé sebavedomie, učiť ich vychádzať s rovesníkmi, podporovať rozvoj pozitívnych osobnostných vlastností, oboznamovať a pomôcť zvnútorňovať prosociálne hodnoty a postoje.

Predmet	Štátny vzdelávací program	Školský vzdelávací program	Spolu
Etická výchova	1	0	1

Ciele:

- učiť sa chápať základné etické problémy súvisiace s ekonomickými hodnotami, pravdou a dobrým menom
- učiť sa rešpektovať ľudí s inými názormi, zároveň však zostať sám sebou
- vedieť formulovať svoje životné ciele
- vedieť zdôvodniť základné mravné normy
- vedieť zaujať správny postoj k otázkam súvisiacim so sexualitou, manželstvom a rodinou

Témy a obsah predmetu

Tematický celok	Obsah učiva
Zdroje etického poznania ľudstva Počet hodín: 6	Etika, mravné hodnoty a normy, svedomie. Osvojovanie si základných pojmov súvisiacich s voľbou životných cieľov, svetonázorom, náboženstvom, etickými hodnotami a normami. Hľadanie pozitívnych vzorov v literatúre, náboženstve, umení a ľudovej slovesnosti.
Život, telesné a duševné zdravie ako etická hodnota Počet hodín: 4	Ochrana života a starostlivosť o zdravie ako etický problém. Základy duševnej hygieny. Niektoré problémy lekárskej etiky: eutanázia, génová manipulácia.
Etické aspekty manželstva, rodinného a sexuálneho života Počet hodín: 9	„Zázrak života“ – počatie a prenatálny život ľudského plodu. Rozpor medzi pohlavnou a psychosociálnou zrelosťou. Predčasný sexuálny styk, jeho príčiny a dôsledky. Pohlavné choroby a AIDS. Sloboda a zodpovednosť v dozrievaní sexuálnych vzťahov v manželský a rodinný zväzok. Sebaovládanie ako podmienka zdravého sexuálneho života. Priateľstvo, zamilovanosť, známosť, manželstvo. Plánované rodičovstvo, antikoncepcia a prirodzené metódy regulácie počatí, interrupcia a jej možné následky.
Ekonomické hodnoty a etika Počet hodín: 9	Vlastníctvo a peniaze ako prostriedok a ako cieľ. „Ekonomické cnosti“, sporivosť, podnikavosť, umenie hospodáriť. Svojpomoc, solidarita, pomoc sociálne slabším. Poctivosť, ochrana spotrebiteľa.
Dobré meno a pravda ako etické hodnoty Počet hodín: 5	Poznanie a pravda ako etické hodnoty. Pravda a lož. Tajomstvo. Je vždy nesprávne povedať pravdu? Česť, dobré meno, ublíženie na cti.
Tvorivosť v medziľudských vzťahoch, v zamestnaní a v povolaní Počet hodín: 5	Vzťahy v škole, v zamestnaní. Mravné aspekty národného uvedomenia a demokratického občianstva.
Spolu: 38 hodín	

Proces:

Žiakov učíme chápať význam svedomia vo svojom živote. Vedia pomenovať, čo v sebe zahŕňa ochrana života a starostlivosť o zdravie, učíme ich vážiť si svoj život, svoje zdravie. Vedeíme ich k tomu, aby vedeli prejavíť solidaritu a pomoc slabým a chorým, aby mali správny vzťah k peniazom, rozumne ich využívali a čestne získavali. Aby pochopili ciele a metódy reklamy, vedeli pomôcť podporiť finančne charitu.

Medzipredmetové vzťahy:

Formou prierezových tém – ide o témy, ktoré sú spracovávané v rámci predmetov (občianska náuka, slovenský jazyk a literatúra, prírodopis, telesná a športová výchova a podobne).

Stratégie vyučovania:

Vyučovanie etickej výchovy je založené na komunikačno-poznávacom princípe, preto je vhodné používať tieto metódy vyučovania:

- motivačné (motivačné rozprávanie, motivačný rozhovor, pochvala, povzbudenie a kritika)
- slovné metódy (rozprávanie, opis, vysvetľovanie, rozhovor, beseda, dramatizácia)
- výklad, dialóg, diskusia
- dokumentárne filmy
- testy
- hranie rolí
- problémová metóda

Zmapovaním základných potrieb žiaka špecifikovať najfrekvencovanejšie potreby a prístup k nim obmedziť, respektíve využiť ako základ. Vyučovacie hodiny etickej výchovy by mali byť inšpiráciou na riešenie reálnych komunikačných situácií, aby si žiak osvojoval poznatky ľahko a prirodzene v činnostiach primeraných jeho veku.

Učebné zdroje:

Vlastné vypracované pracovné listy, časopisy, materiálno-technické a didaktické prostriedky

Alexová, S., Vopel, K.W. (1996): Nechaj ma chcem sa učiť sám

Canfield, J., Siccone, F., (1998): Hry pre výchovu k zodpovednosti a sebadôvere

Prevendárová: Základy rodinnej a sexuálnej výchovy

Hodnotenie predmetu:

Žiak sa klasifikuje podľa pravidiel klasifikácie prospechu v špeciálnych základných školách, primerane k mentálnemu postihnutiu a možnostiam vyplývajúcim z jeho postihnutia. Žiak sa klasifikuje podľa Metodických pokynov č. 19/2015 na hodnotenie a klasifikáciu prospechu a správania žiakov s mentálnym postihnutím – primárne vzdelávanie.

Učebné osnovy	
Názov predmetu	Pracovné vyučovanie
Časový rozsah výučby	6 hodín týždenne, spolu 228 vyučovacích hodín
Ročník	ôsmy
Škola	Spojená škola, organizačná zložka Špeciálna základná škola, Zimné 465, 053 23 Rudňany
Názov školského vzdelávacieho programu	ŠkVP pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia
Stupeň vzdelania	ISCED 1 - primárne vzdelávanie
Dĺžka štúdia	9 rokov
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský

Charakteristika predmetu:

Pracovné vyučovanie je pre žiakov s mentálnym postihnutím najdôležitejším rehabilitačným predmetom, ktorý od najnižšieho ročníka systematicky ovplyvňuje rozvoj ich motoriky vytváraním pracovných zručností a spolupôsobí na zvýšenie ich rozumovej úrovne.

Žiaci v tomto predmete získavajú vedomosti z rôznych pracovných činností, vrátane elementárnych technických a výrobných poznatkov. Pracovné vyučovanie vytvára u žiakov kladný vzťah k práci, plní základnú prípravu pre budúce povolanie, ale aj pre potrebu praktického života v rodine a spoločnosti. V spolupráci s ostatnými predmetmi pôsobí na harmonický rozvoj žiakov.

V pracovnom vyučovaní získavajú žiaci základné vedomosti o materiáloch, nástrojoch a o pracovných postupoch. Učia sa rozoznávať druhy materiálov, ich vlastnosti, poznávať konštrukciu a funkciu nástrojov, učia sa hovoriť o tom, čo robia a s čím pracujú. Žiaci sa postupne primerane veku vedú k chápaniu vzťahov medzi materiálom, nástrojmi a spôsobmi práce. Postupne sa tak rozvíja ich technické myslenie a vyjadrovanie a technická pripravenosť. Pracovné vyučovanie vzbudzuje u žiakov záujem o prácu, uspokojuje ich túžbu po činnosti, zameranie práce na užitočný výsledok vzbudzuje ich iniciatívu a pozitívny vzťah k práci, pestuje vzťah pre poriadok, cit pre krásu a vhodnosť materiálu, nástrojov a spôsobov práce. Pri práci si žiaci osvojujú kultúrne návyky. Systematicky poznávajú hlavné prvky organizácie, hygieny a bezpečnosti pri práci. Učia sa pracovať disciplinovane, starostlivo, hospodárne zaobchádzať s materiálom a nástrojmi. Pri výbere úloh učiteľ prihliada aj na učebnú látku ostatných predmetov. Nevyhnutnosť koordinácie pracovného vyučovania s inými vyučovacími predmetmi vyplýva z podstaty rozvoja poznávacích možností mentálne postihnutých žiakov – spájať konkrétnu činnosť s poučením, prax s teóriou.

Pracovné zaťaženie musí byť primerané fyzickým schopnostiam žiakov. Nesmie byť tak náročné, aby žiakov vyčerpalo, ale ani príliš jednoduché, lebo by nedostatočne aktivizovalo ich myslenie a v dostatočnej miere ich nezamestnávalo.

Veľmi dôležitou podmienkou je materiálne zabezpečenie pracovného vyučovania. Sú to najmä pracovne a dielne, sklad materiálu, pozemok, dostatok vyhovujúcich nástrojov, pracovných a učebných pomôcok a jednotného materiálu pre žiakov.

Pracovné prostredie musí vyhovovať hygienickým podmienkam (čistý vzduch, vhodné osvetlenie, čistota pracoviska, atď.). K hygienickým podmienkam patrí aj vhodné oblečenie na pracovné vyučovanie, Nevyhnutným doplnkom dielne je príručná lekárnička.

V pestovateľských prácach sa na školskom pozemku (záhrade) určí pre jednotlivé pracovné skupiny dostatočná plocha s prihliadnutím na vek a možnosti žiakov a na technickú vybavenosť školy. Na pestovateľské práce možno využiť aj kútik prírody v každej učebni.

Na hodinách pracovného vyučovania sa používajú rôzne učené pomôcky. Zvyčajne je to vzorový výrobok a súbor nástrojov, materiálov, potrieb a zariadení pre určitý druh práce; ďalej sú to výkresy, pracovné postupy, obrazy, ilustrácie, modely, diagramy, prírodniny, predlohy, filmy, diapozitívy a diafilmy.

Nevyhnutnou súčasťou pracovného vyučovania sú exkurzie, ktoré umožňujú žiakom už od najnižších ročníkov poznávať prácu dospelých na rozličných pracoviskách a posilňovať spojenie pracovného vyučovania so životom.

Pracovné vyučovanie napomáha rozumovému rozvoju žiakov tým, že fyzickú prácu spája s vedomosťami, ktoré získavajú vo vyučovaní ostatných predmetov i v každodennom živote. V pracovnom vyučovaní sa žiaci učia kolektívnej, uvedomelej práci, vytvárajú sa u nich osobné vlastnosti ako je presnosť, húževnatosť, disciplinovanosť a zodpovednosť.

Obsah pracovného vyučovania je členený na zložky. Toto rozdelenie vychádza zo schopnosti žiaka osvojiť si obsah daného učiva a zo schopností vedieť ho aplikovať v súčasnom i budúcom praktickom živote.

V zložke sebaobslužné činnosti žiaci nadobúdajú zručnosti v starostlivosti o hygienu tela a zovňajšku, osvojujú si stravovacie návyky a pravidlá stolovania.

Obsahom zložky práce v domácnosti je osvojovanie si základných pracovných návykov v domácnosti, zručností potrebných pri domácich prácach a udržiavanie poriadku. Súčasťou zložky je aj šitie. Žiaci nadobúdajú zručnosti v základných technikách šitia a ručných prác. Súčasťou zložky sú aj práce v kuchyni. Žiaci si osvojujú základné znalosti o potravinách a ako udržiavať poriadok a hygienu v kuchyni. Vo vyšších ročníkoch nadobúdajú žiaci zručnosti pri príprave jednoduchých nápojov a jedál.

V zložke práce v dielni si žiaci osvojujú schopnosť rozlišovať rozličné materiály, spoznávajú ich v praktickom živote, osvojujú si manuálne zručnosti s nimi a vytvárajú jednoduché výrobky.

V zložke pestovateľské práce sa žiaci učia rozpoznávať rôzne druhy ovocia a zeleniny, nadobúdajú základné pestovateľské zručnosti, osvojujú si starostlivosť o izbové rastliny. Vzhľadom na to, že nie každá škola má školský pozemok, odporúčame práce na školskom pozemku nahradiť inou činnosťou, podľa podmienok školy tak, aby bola zachovaná časová dotácia predmetu pracovné vyučovanie podľa učebného plánu.

Predmet	Štátny vzdelávací program	Školský vzdelávací program	Spolu
Pracovné vyučovanie	4	2	6

Ciele:

- zdokonaľovať sa v ručnom obrábaní dreva a kovu
- vedieť používať posuvné meradlo
- učiť sa robiť pracovný náčrt, zostaviť pracovný postup
- naučiť sa čítať náčrty a jednoduché technické výkresy
- naučiť sa hodnotiť výsledok svojej práce
- poznať potraviny, ktoré sú dôležité pre zdravie
- rešpektovať požiadavky bezpečnosti a hygieny pri každej práci

Témy a obsah predmetu

Tematický celok	Obsah učiva
Sebaobslužné činnosti	
Osobná hygiena Počet hodín: 10	Opakovanie zásad osobnej hygieny. Intímna hygiena dievčatá a ženy.
Hygiena v domácnosti Počet hodín: 10	Veľké upratovanie domácnosti. Ručné pranie bielizne. Pranie bielizne v práčke (podľa možností školy). Žehlenie podľa značiek na textile.
Práce v dielni Počet hodín: 70-dievčatá Počet hodín: 110-chlapci	
Práce s drevom	Zdokonaľovanie sa v ručnom obrábaní dreva, hobľovanie, povrchové natieranie. Tmelenie, brúsenie. Spájanie dreva čapmi a rozperami. Práca podľa technického výkresu. Rezanie rámovou pílou. Napúšťanie hydrovoskom a leštenie. Príklady výrobkov: stojan na obrúsky, sušič na utierky, polička, rám čapovaním.
Práce s kovem	Obrysovanie, sekanie, rezanie ručnou pílkou, vŕtanie, pilovanie, spájkovanie, rezanie vnútorného a vonkajšieho závitu. Vyklepávanie. Používanie posuvného meradla. Príklady výrobkov: svietnik, ozdobný vešiak, lopatka na smeti a iné.
Práce s plastmi	Oboznámenie sa s rozličnými druhmi plastov. Význam recyklácie plastov. Pílenie, vŕtanie, tvarovanie, lámanie, spájanie, lepenie, brúsenie, leštenie organického skla, novoduru. Rezanie závitov. Tvarovanie novoduru. Príklady výrobkov: obuvák, kliešte na cukor, držiak na zubné kefky a iné.
Práce s kožou a koženkami	Meranie, rezanie, prerážanie, šitie, nitovanie kože. Príklady výrobkov: púzdro na nôž, šľapky.
Práce s rozličným materiálom	Náplň určí vyučujúci
Práce v domácnosti Počet hodín: 108-dievčatá Počet hodín: 68-chlapci	
Príprava pokrmov	Úprava mäsa. Propagovanie jedál živočíšneho pôvodu s nízkym obsahom tuku a s vysokým obsahom plnohodnotných bielkovín (ryby, hydina, syry, jogurty, tvaroh). Príprava jedál podľa receptov, oboznámenie sa s kuchárskou knihou. Príprava jedál z ovocia a zeleniny (hlavne šaláty). Oboznámenie sa s mixérom, šľahačom, príp. kuchynským robotom. Konzervovanie ovocia a zeleniny. Rodinné oslavy: stolovanie a obsluha pri významných rodinných oslavách.
Šitie	Práca s textilom. Druhy textilných materiálov (hrúbka, štruktúra, pevnosť, pružnosť). Vkusné pracovné a spoločenské obliekanie. Práca so strihom. Oboznámenie sa s úpravou kúpeného strihu podľa miery. Kladenie strihu na látku, vystrihovanie, šitie výrobku, žehlenie, štepovanie látky.

	Ozdobné stehy krokvička, krížik. Príklady výrobkov: zásterka, prestieranie.
Pletenie	Zdokonaľovanie techniky pletenia. Príklady výrobkov: rukavice, ponožky.
Háčkovanie	Zdokonaľovanie techniky háčkovania. Výrobok: napríklad jednoduchý odev pre bábiku.
Starostlivosť o dojča	Oboznamovanie sa s detskou výbavičkou. Prebaľovanie dojčťa, udržiavanie dojčťa v čistote, kúpanie. Príprava mlieka. Denný režim dieťaťa. Hygiena ženy a matky.
Pestovateľské práce	Obsah učiva prispôbíme úrovni žiakov, regionálnym a materiálnym podmienkam školy v praktických činnostiach v oblastiach: zelenina a poľnohospodárske plodiny, kry a stromy, kvety, izbové rastliny.
Počet hodín: 20	
Základy technického kreslenia	Učivo základov technického kreslenia aplikujeme v súlade s konkrétnym výrobkom, na ktorom žiaci pracujú. Rysovanie uhlov, kolmíc: - základné vlastnosti rôznobežiek, - kolmica, - pravý uhol, - druhy uhlov, označenie uhlov. Rovinné obrazce: - pomenovanie obrazcov, rozlišovanie na základe vlastností (obdĺžnik, štvorec, kruh) - kosoštvorec, kosodĺžnik (rysovanie, rozlišovanie). Kótovanie rovinných obrazcov: - kótovanie v technickej praxi, - význam a úloha kótovania, objekt kótovania, - základné pojmy: kótovacie čiary, vynášacie čiary, hraničenie, - šípky, šikmé čiary, písanie kót a ich význam, - kótovanie rovinných obrazcov, - kótovanie uhlov. Zhotovovanie náčrtov rovinných obrazcov.
Počet hodín: 10	
Spolu: 228 hodín	

Proces:

Odporúčame podľa miestnych možností exkurziu do stolárskej a zámočníckej dielne so zameraním na ručné opracovanie dreva a kovu. Pri preberaní učiva o plastoch odporúčame zaradiť vychádzku orientovanú na pozorovanie odpadových materiálov z plastov vo vzťahu k životnému prostrediu. Oboznamujeme žiakov s významom triedenia odpadkov a využitia odpadového materiálu z domácnosti pre ďalšie spracovanie. Pri práci s materiálmi upriamujeme pozornosť žiakov na efektívnu prácu – racionálnu prácu s materiálmi a nástrojmi. Snažíme sa využívať tímovú prácu, viesť žiakov ku vzájomnej komunikácii v tíme, vedieť uplatniť svoj názor pri riešení problému, učiť sa niešť zodpovednosť za prácu celého tímu. Pri príprave jedál podľa receptov poučíme žiakov, že pôsobením vyššej teploty ako aj dlhším zohrievaním sa v rastlinných olejoch, ale aj iných druhoch tukov ničia cenné látky. V rámci medzipredmetových vzťahov s učivom biológie ich poučíme o ukladaní cholesterolu v stenách tepien.

Medzipredmetové vzťahy:

- Slovenský jazyk, sloh (popis pracovného postupu, rozhovor, rozprávanie)
- Matematika (jednotky hmotnosti, jednotky dĺžky, meranie, rysovanie, váženie)
- Vlastiveda (neživá príroda, látky a ich vlastnosti, telesá, meranie hmotnosti telesa, starostlivosť o zdravie, zdravá výživa, poranenia, prvá pomoc)
- Výtvarná výchova (estetické cítenie)
- Etická výchova (spoločenskovedné predmety)

Stratégie vyučovania:

- vysvetľovanie, rozprávanie, rozhovor, diskusia, pokusy, inštruktáž, skupinová práca, pozorovanie, exkurzie, besedy, vychádzky

Učebné zdroje:

- šablóny, nožnice, lepidlá, rôzne druhy papiera, meter, ihly, ihlice, pravítka, koža, koženka, plasty, vlny, drevo, kov, drôtky, pracovné náradie, čistiace prostriedky, elektrospotrebiče, predlohy, návody, recepty, prírodný materiál (trávy, kvety, gaštany, šípky,...), potraviny, drobný materiál (gombíky, gumičky,...), osobné hygienické potreby

Hodnotenie predmetu:

Žiak sa klasifikuje podľa pravidiel klasifikácie prospechu v špeciálnych základných školách, primerane k mentálnemu postihnutiu a možnostiam vyplývajúcim z jeho postihnutia. Žiak sa klasifikuje podľa Metodických pokynov č. 19/2015 na hodnotenie a klasifikáciu prospechu a správania žiakov s mentálnym postihnutím – primárne vzdelávanie.

Učebné osnovy	
Názov predmetu	Hudobná výchova
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, spolu 38 vyučovacích hodín
Ročník	ôsmy
Škola	Spojená škola, organizačná zložka Špeciálna základná škola, Zimné 465, 053 23 Rudňany
Názov školského vzdelávacieho programu	ŠkVP pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia
Stupeň vzdelania	ISCED 1 - primárne vzdelávanie
Dĺžka štúdia	9 rokov
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský

Charakteristika predmetu:

Hudobná výchova ako jeden z esteticko-výchovných predmetov je neoddeliteľnou súčasťou výchovy harmonicky rozvinutej osobnosti. Učí žiakov vnímať a prežívať krásu nielen v hudbe, ale aj v iných druhoch umenia. Ciele hudobnej výchovy sú podmienené spoločnými a individuálnymi problémami rozvoja osobnosti žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia, bezprostrednou fyziologickou pôsobivosťou hudby a možnosťami jej psychoterapeutického pôsobenia.

Cieľom hudobnej výchovy je rozvoj hudobnosti žiakov spevom, hrou na jednoduché hudobné nástroje, počúvaním hudby, pohybovým prejavom vychádzajúcim z hudby. Pritom je potrebné rešpektovať ich hudobné schopnosti a zručnosti.

Vyučovací predmet hudobná výchova vedie žiakov k tomu, aby sa hudba stala súčasťou ich každodenného života. Orientuje žiakov aj v súčasných hudobných žánroch, citlivo ich vedie k tomu, aby sa učili rozlišovať v hudbe kvalitu. Výchovno-vzdelávacie úlohy hudobnej výchovy plnia žiaci v príťažlivo motivovaných hudobných činnostiach - speváckych, inštrumentálnych, pohybových a posluchových. Piesne sa učia spievať kultivovaným hlasom, intonačne a rytmicky správne.

Osvojujú si základné poznatky o hudobných nástrojoch, rozlišujú ich podľa zvuku. Aktívne sa oboznamujú s Orffovým inštrumentárom, prípadne s ďalšími hudobnými nástrojmi. Skladby na počúvanie sú vybrané tak, aby boli primerané pre žiakov z hudobnej i obsahovej stránky, aby nadväzovali na poznatky z ostatných zložiek hudobnej výchovy a prispievali k utváraniu kladného vzťahu k hudbe. V priebehu školského roka sa žiaci oboznámia najmenej so siedmimi skladbami na počúvanie. Pri počúvaní skladieb orientovať žiaka aj v súčasnej tvorbe, populárnej tvorbe, ale aj v regionálnej ľudovej tvorbe. Podporovať spontánnu detskú kreativitu, rozvíjať emocionálnosť, rozvíjať prepojenie pohybovej, hudobnej a slovesnej kultúry. Chápať hudobnú výchovu ako psychoterapeutický prostriedok hudobnej relaxácie cieľavedome zameraný na psychickú a somatickú aktivizáciu osobnosti a jej uvoľnenie. Pohybové vyjadrenie hudby vychádza zo spontánneho prejavu detí, vedie ku kultivovanému pohybu zladenému s hudbou, rytmom a obsahom skladieb.

Hudobná výchova prispieva aj k formovaniu psychických procesov a vlastností žiakov. Pôsobí na ich pozornosť, predstavivosť, pamäť, výrazne ovplyvňuje sluchové vnímanie a obohacuje citový život žiakov.

Predmet	Štátny vzdelávací program	Školský vzdelávací program	Spolu
Hudobná výchova	1	0	1

Ciele:

- spievať čisto a rytmicky správne s výraznou výslovnosťou a zmenami dynamiky, dychovo úsporne a so správnou rezonanciou
- usilovať sa o výrazný prednes zodpovedajúci žánru piesne a jej charakteru
- prehľbovať schopnosť rozoznávať hru jednotlivých známych nástrojov
- vedieť rozoznať zvuk fagota v inštrumentálnych skladbách
- vedieť rozlišovať modernú hudbu 20. storočia od staršej hudby

Témy a obsah predmetu

Tematický celok	Obsah učiva
Piesne na spev Počet hodín: 20	Ej, padá, padá rosička (ľudová); Tancujem, tancujem (ľudová); Horela lipka, horela (ľudová); Zasadil som tri stromčeky (ľudová); Trenčín, dolinečka (ľudová); Mala som milého (ľudová); Hore Hron, dole Hron (ľudová); Ej, čo koho do toho (ľudová); Horička, hora, zelená hora (ľudová); Nebola som veselá (ľudová); Tam okolo chotára (ľudová); Prídi ty šuhajko (ľudová); Cez zelené žitko (ľudová); Stavíme máje (ľudová); Ej, Jáne, Jáne (ľudová); Dobré ráno (A. Čobej); Hej, pod Kriváňom (S. Tomášik); Slovenčina moja (J.Valaštan-Dolinský); Moja rodná zem (A. Čobej); Zvončeky (M. Žikavská); Narodil sa Kristus Pán (koleda); V slzách matička sedela (K. Ruppeldt) Rozoznávanie zvuku fagota v osvojovaných inštrumentálnych skladbách.
Piesne a skladby na počúvanie Počet hodín: 10	Kvetinový valčík (P. I. Čajkovskij); Slovenská sonatina (M. Schneider-Trnavský); Kto za pravdu horí (K. Kuzmány); Hoj, vlast moja (M. Schneider-Trnavský); Pieseň o rodnej zemi (G. Dusík); Uspávanka (J. Brahms); Tance z Pohronia (A. Moyzes); Peter a vlk (S. Prokofiev); Vodník (Z. Fibich); Spi, duša, spi (M. Schneider-Trnavský) Sledovanie hry známych nástrojov, nástrojových skupín a súborov.
Hudobno-pohybové hry a tance Počet hodín: 8	Okolo Súče vodička tečie (ľudová); Pod tým našim okienečkom (ľudová); Štrnka, brnka (ľudová); Vtáčkovia (ľudová)
Spolu: 38 hodín	

Proces:

Pri práci s piesňami čardášového charakteru si žiaci osvojujú tanečný krok čardáša. Jednoduchým spôsobom využívajú klasické hudobné nástroje na inštrumentálny sprievod piesní základnými harmonickými funkciami (tónika, dominant, subdominant). Pri oboznámení žiakov s muzikálom odporúčame ukážky z *My Fair Lady* (F. Loewe) alebo *Cyrano z predmestia* (Hamel – Varga). Oboznámime ich tiež s muzikálom pre mládež - podľa výberu učiteľa. Výber piesní na spev a piesní a skladieb na počúvanie možno doplniť regionálnou hudbou alebo hudbou podľa výberu učiteľa. V tesnom spojení s osvojovanými skladbami získavajú poznatky o S. Prokofievovi a A. Moyzesovi.

Medzipredmetové vzťahy:

- formou vzťahu k slovenskému jazyku (rečňovanky, vyčítanky, príslovia a porekadlá)
- výtvarná výchova (výtvarné ukážky, ilustrácie...)
- telesná a športová výchova (pohybové hry)

Stratégie vyučovania:

Prevahu tvoria použité metódy:

- motivačné (motivačné rozprávanie, motivačný rozhovor, motivačná demonštrácia, pochvala, povzbudenie a kritika)
- slovné metódy (rozprávanie, vysvetľovanie)
- metóda imitačná – napodobňovanie podľa počutia
- praktické metódy v podobe hudobných činností
- metóda sprostredkovania hudobných poznatkov a hudby učiteľom a v interakcii učiteľ – žiak
- hra ako metóda
- metódy demonštračné (demonštrácia akustického záznamu)
- metódy opakovania a precvičovania

Učebné zdroje:

- učebnica hudobnej výchovy pre 8. r. ŠZŠ, hudobný materiál, DVD, vyučovacie programy, hudobné nástroje

Hodnotenie predmetu:

Žiak sa klasifikuje podľa pravidiel klasifikácie prospechu v špeciálnych základných školách, primerane k mentálnemu postihnutiu a možnostiam vyplývajúcim z jeho postihnutia. Žiak sa klasifikuje podľa Metodických pokynov č. 19/2015 na hodnotenie a klasifikáciu prospechu a správania žiakov s mentálnym postihnutím – primárne vzdelávanie.

Učebné osnovy	
Názov predmetu	Výtvarná výchova
Časový rozsah výučby	2 hodiny týždenne, spolu 76 vyučovacích hodín
Ročník	ôsmy
Škola	Spojená škola, organizačná zložka Špeciálna základná škola, Zimné 465, 053 23 Rudňany
Názov školského vzdelávacieho programu	ŠkVP pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia
Stupeň vzdelania	ISCED 1 - primárne vzdelávanie
Dĺžka štúdia	9 rokov
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský

Charakteristika predmetu:

Hlavným cieľom výtvarnej výchovy je využiť esteticko-výchovný charakter predmetu, čo znamená prebúdzanie a formovanie estetického vzťahu žiaka s mentálnym postihnutím ku skutočnosti prostredníctvom výtvarných aktivít a výtvarného umenia. Estetické zážitky a tvorivé činnosti prispievajú k postupnému zlepšovaniu psychomotorického stavu žiakov, k vyrovnávaniu ich disharmonického rozvoja a celkovej rehabilitácii umožňujúcej úspešné zaradenie do praktického života. Výtvarná výchova vzhľadom na jej rozmanité pôsobenia na motoriku a psychiku žiakov s mentálnym postihnutím je v špeciálnej základnej škole nezastupiteľná. Má široký záber medzipredmetových vzťahov, v rozvoji citovej výchovy a veľkou mierou prispieva k celkovej rehabilitácii žiakov. Cieľom výtvarnej výchovy vo vyšších ročníkoch špeciálnej základnej školy je i naďalej viesť žiakov k vytváraniu správneho vzťahu k prírodnej a umeleckej kráse, k výchove vkusu a k rozvoju už osvojených základných výtvarných zručností. V procese vyučovania výtvarnej výchovy je potrebné neustále brať do úvahy nielen výtvarnú typológiu detí, ale hlavne druh a stupeň postihnutia s prihliadnutím na individuálne možnosti každého žiaka. Vhodné je využiť možnosti terapeutického pôsobenia predmetu s použitím relaxačných činností spätých s emocionálnym prežívaním žiakov.

Predmet	Štátny vzdelávací program	Školský vzdelávací program	Spolu
Výtvarná výchova	1	1	2

Ciele:

- prehľbovať získané poznatky a zručnosti v základných výtvarných technikách dopĺňaním zložitejších foriem výtvarného vyjadrovania
- kultivovať výtvarný prejav žiakov hlbším poznávaním výrazových prostriedkov
- rozvíjať cit a pochopenie pre estetickú a praktickú funkciu trojrozmerných foriem a ich vzťah k priestoru a vzájomnému usporiadaniu
- prehľbovať vzťah žiakov k výtvarnému umeniu a k estetickým hľadiskám a hodnotám životného prostredia

Témy a obsah predmetu

Tematický celok	Obsah učiva
Výtvarné osvojovanie skutočnosti	Čerpanie námetov zo skutočnosti, ktorá zodpovedá záujmom žiakov, ich zážitkom. Kompozície s postavou a menšou skupinkou postáv jednoducho rozmiestnených v priestore. Voľné vyjadrenie proporcie a pohybu ľudskej postavy na základe poznania, pozorovania a poučenia. Zjednodušovanie typických predmetov a tvarov do grafickej podoby. Detaily v kresbe (postavy, tváre a pod.) Výtvarné techniky: kresba, grafika (tlač z výšky, tlač z hĺbky – suchá ihla, sadroryt, linoryt) Výtvarný materiál: volíme podľa výberu výtvarnej techniky Výtvarné vyjadrovanie tvarových, farebných a priestorových javov, prehlbovanie poznatkov perspektívneho zobrazovania Príklady námetov: Svet po lupou a mikroskopom, kryštály, nerasty. Motív krajiny – blízke okolie školy, tiché zákutia ulíc a parkov Výtvarné techniky: široká škála základných, čistých i aplikovaných a kombinovaných techník
Počet hodín: 38	Výtvarný materiál: volíme podľa výberu výtvarnej techniky.
Práca s výtvarnými prostriedkami	Prehlbovanie poznatkov žiakov o zákonitostiach úžitkového umenia, výtvarnej výroby prostredníctvom dekoratívnych prác a výtvarných činností spojených s experimentovaním. Informačná, myšlienková a výtvarno-estetická funkcia grafiky. Uplatňovanie spojenia motívu a písma na ploche a v kompozíciách. Výrazové možnosti písma v hravých a experimentálnych činnostiach s použitím hotového typografického písma. Výtvarné techniky: využívame širokú paletu výtvarných techník podľa záujmu žiakov; ako novú naučíme žiakov viacfarebnú voskovú batiku. Výtvarný materiál: volíme podľa výberu výtvarnej techniky. Prehlbovanie poznatkov o vzťahu a technických princípoch architektúry, možnosti architektonického a urbanistického riešenia, práca s trojrozmerným materiálom. Poznávanie vzťahu funkcie a formy objektu a jeho priestorový výraz na základe experimentovania pri ich vytváraní. Námety čerpáme zo súčasnej bytovej a nábytkovej kultúry. Vytváranie architektonických objektov s doplnením životného prostredia – prírody. Výtvarné techniky: modelovanie, asambláž a všetky vhodné techniky pre výtvarno-konštruktívne činnosti. Výtvarný materiál: využitie rôznych odpadových materiálov a farieb
Počet hodín: 30	
Výtvarné umenie	Poznávanie umenia cez umelecké reprodukcie, filmy, fotografie. Súčasná architektúra a urbanizmus. Bytová kultúra – funkčné a estetické požiadavky.

Počet hodín: 8	Zátišia v dielach umelcov – J. Mudroch, M. Medvecká, L. Guderna, V. Špála, J. Šturdík, porovnať s tvorbou P. Picassa, H. Matisa.
Spolu: 76 hodín	

Proces:

Na vystihnúť prostredia volíme typické predmety a tvary, ktoré učíme žiakov zjednodušovať do grafickej podoby. Uprednostňujeme vlastné kompozičné riešenia žiakov, vyhýbame sa vnucovaniu vlastných predstáv. Vhodnými formami a metódami práce upozorňujeme na jednotu informačnej a výtvarno-estetickú funkciu grafiky. Odporúčame zaradiť aj grafické operácie na počítači: typograficko-textové, s kresliacimi a maliarskymi nástrojmi (ceruza, guma, štetec, pečiatka, označenie výberu, základné filtre).

Medzipredmetové vzťahy:

- etická výchova
- vlastiveda
- matematika – geometria
- slovenský jazyk, sloh - opis

Stratégie vyučovania:

- motivačné (motivačné rozprávanie, motivačný rozhovor, pochvala, povzbudenie)
- vysvetľovanie, rozhovor
- metódy samostatnej práce
- metóda precvičovania
- zmiešané metódy vyučovania – skupinová práca
- exkurzie
- vychádzky

Učebné zdroje:

Pomôcky: drevko, tuš, voskový pastel, ceruza, krieda, rudka, suchý pastel, temperové farby, voskové farby, akvarelové farby, tempery, olejové farby, štetce, suchý pastel, masť pastel, hlina, plastelína, modurit, sadra, lepidlo, lak, nožnice, farebný papier, novinový papier, tekutý škrob, lepiaca páska, textil.

Hodnotenie predmetu:

Žiak sa klasifikuje podľa pravidiel klasifikácie prospechu v špeciálnych základných školách, primerane k mentálnemu postihnutiu a možnostiam vyplývajúcim z jeho postihnutia. Žiak sa klasifikuje podľa Metodických pokynov č. 19/2015 na hodnotenie a klasifikáciu prospechu a správania žiakov s mentálnym postihnutím – primárne vzdelávanie.

Učebné osnovy	
Názov predmetu	Telesná a športová výchova
Časový rozsah výučby	2 hodiny týždenne, spolu 76 vyučovacích hodín
Ročník	ôsmy
Škola	Spojená škola, orgianizačná zložka Špeciálna základná škola, Zimné 465, 053 23 Rudňany
Názov školského vzdelávacieho programu	ŠkVP pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia
Stupeň vzdelania	ISCED 1 – primárne vzdelávanie
Dĺžka štúdia	9 rokov
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský

Charakteristika predmetu:

Ciele vyučovacieho predmetu telesná a športová výchova sledujú dosiahnutie optimálneho telesného a pohybového rozvoja žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia, t. j. dosiahnutie žiadaného stupňa telesnej zdatnosti, odolnosti a pohybových zručností. U žiakov sa snažíme vypestovať hygienické návyky, pozitívny vzťah k pohybu, cvičeniu a športu v rámci ich obmedzených možností a rešpektovaním ich výrazných individuálnych osobitostí. Zo zdravotného hľadiska je významná kompenzačná, reedukačná a relaxačná funkcia telesnej a športovej výchovy, zameraná k zmierňovaniu alebo odstraňovaniu pohybových nedostatkov, nahradzovaniu chýbajúcich zručností inými a k zlepšovaniu celkového fyzického stavu. Rozvíjanie pohybovej aktivity súvisí s rozvojom poznávacej činnosti, pretože v rámci telesnej a športovej výchovy zámerne pôsobíme na rozvoj psychických funkcií, ako je vnímanie a pozorovanie, pamäť, pozornosť, fantázia, myslenie a reč. Pri zachovaní mnohostrannej funkcie vyučovacieho predmetu telesná a športová výchova odporúčame citlivý prístup k výkonnostnému chápaniu jeho procesu, hlavne v porovnávaní motorických a fyzických výkonov žiakov. Odporúčame podriadiť motorické, ale predovšetkým fyzické výkony, ako cieľové kategórie emocionality, t.j. pre radosť z pohybu, spolupatričnosti.

Predmet	Štátny vzdelávací program	Školský vzdelávací program	Spolu
Telesná a športová výchova	2	0	2

Ciele:

- osvojiť si zložitejšie pohybové zručnosti základných športových disciplín, telovýchovnej terminológie a poznatkov z telesnej kultúry
- vedieť súperiť, kooperovať a tolerovať súperov
- vedieť prijímať a dodržiavať normy a pravidlá kolektívu
- poznať základné pravidlá vybraných športových hier

Témy a obsah predmetu

Tematický celok	Obsah učiva
Poradové cvičenia Počet hodín: 3	Upevňovanie poznatkov z poradových povelov a povelovej techniky.
Prípravné, kondičné, koordináčné a kompenzačné cvičenia Počet hodín: 13	Cvičenia k upevňovaniu správneho držania tela. Zvyšovanie pohyblivosti kĺbov. Rozvoj obratnosti a rovnováhy. Zdokonaľovanie chôdze, behu, lezenia, plazenia, podliezania, preliezania, vystupovania, zostupovania, zoskakovania, rúčkovania, dvíhania, nosenia, ťahania, gúľania, hádzania. Dynamicke posilňovanie svalstva dolných končatín, trupu a horných končatín. Strečingové cvičenia.
Športová gymnastika Počet hodín: 14	Akrobacia: - Kotúľ letmo. - Stoj na rukách. - Premet bokom. - Samostatná akrobatická zostava. - Preskoky (koza, debna, kôň, stôl) Hrazda: - Rúčkovanie. - Krúženie vo zvisle. - Zhyby. - Zhyb zo zvisu stojmo. - Výmyk odrazom jednonož, prešvih únožmo, záves a vzopretie závesom v podkolení. - Zoskok zákmihom. Kladina (alebo lavička): - Náskoky, chôdza, prísunná chôdza, obraty, zmeny polôh tela (dievčatá) váha predkloňmo. Šplh : Šplh bez prírazu (chlapci).
Rytmická gymnastika a tanec Počet hodín: 2	Jednoduchý krajový tanec v $\frac{3}{4}$ takte – trojdup. Jednoduché varianty diskotancov.
Atletika	Beh: - Rozložené rovinky. - Beh na 100 metrov. - Nízky štart z blokov. - Vytrvalostný beh na 600 – 1000 metrov. Skok do diaľky: - Skok do diaľky skrčmo. Skok do výšky: - Skok technikou obkročmo flop z 3 krokov, zo skráteného rozbehu. Hod granátom: - Držanie granátu, hod z miesta, z bočného postavenia. Vrh guľou: Vrh guľou z miesta.

Počet hodín: 14	Prekážkový beh cez prírodné prekážky Štafetový beh: Nízky štart so štafetovým kolíkom. Štafetový beh 4 x 60 m.
Športové hry	Basketbal a hádzaná: - Dvojtakt, strelba po dvojtakte, doskakovanie lopty (basketbal). - Obranné činnosti jednotlivca. - Útočné kombinácie. - Hra na jeden kôš (jednu bránku). - Hra s upravenými pravidlami basketbalu a hádzanej. Futbal: - Hra s upravenými pravidlami futbalu, sálového futbalu. Volejbal: - Nahrávka, hra na zmenšenom ihrisku s upravenými pravidlami.
Počet hodín: 18	
Cvičenie v prírode	Orientácia v teréne. Mierka mapy. Kompas, buzola. Práca s nožom, sekerou a pílou. Stavba stanu. Ochrana prírody. Pešia turistika: Chôdza so záťažou. Orientačný pretek s úlohami. Cykloturistika: Jazda so záťažou.
Počet hodín: 12	
Spolu: 76 hodín	

Proces:

Hodiny športových hier rozdelíme na nácvikové, opakovacie a zdokonaľovacie. Snažíme sa zdokonaľovať herné činnosti jednotlivca. Učíme žiakov preukazovať pozitívny vzťah k súperovi, dodržiavať prijaté zásady v rámci skupiny. V rámci športových hier si škola môže vybrať aj iné druhy športových hier, napríklad: prehadzovanú, vybíjanú, florbal, stolný tenis. Cykloturistiku realizujeme na miestach podľa možností školy. Počas presunu žiakov pri cvičeniach v prírode so žiakmi upevňujeme a precvičujeme pravidlá cestnej premávky pre chodcov a cyklistov.

Medzipredmetové vzťahy:

- formou prierezových tém, napr. témy vyučované v rôznych predmetoch (geografia, matematika, hudobná výchova)
- organizovanie školských súťaží, triednych súťaží

Stratégie vyučovania:

Vo výchovno vzdelávacom procese je potrebné individuálne pre každého žiaka citlivo zvážiť výber vhodných metód, foriem, didaktických prostriedkov a pomôcok, vhodnú formu motivácie, optimálnu náročnosť a čas potrebný na vykonanie úlohy, mieru členenia úlohy na jednoduchšie kroky, formu a mieru pomoci, vhodné učebné prostredie s optimálnym množstvom stimulov.

Učebné zdroje:

- odborná literatúra, časopisy, encyklopédie
- materiálno – technické a didaktické prostriedky
- internet

Hodnotenie predmetu:

Žiak sa klasifikuje podľa pravidiel klasifikácie prospechu v špeciálnych základných školách, primerane k mentálnemu postihnutiu a možnostiam vyplývajúcim z jeho postihnutia. Žiak sa klasifikuje podľa Metodických pokynov č. 19/2015 na hodnotenie a klasifikáciu prospechu a správania žiakov s mentálnym postihnutím – primárne vzdelávanie.

OBSAH VZDELÁVANIA

PRE 8. ROČNÍK

PRE ŽIAKOV SO STREDNÝM STUPŇOM MENTÁLNEHO POSTIHNUTIA

Variant B

Školský vzdelávací program pre 8. ročník SZŠ

Rámcový učebný plán pre žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia s vyučovacím jazykom slovenským (variant B)

Vzdelávacia oblasť	Predmet	ŠVP počet hodín	ŠkVP počet hodín	Spolu
Jazyk a komunikácia	Slovenský jazyk a literatúra	3	1	4
	Rozvíjanie komunikačnej schopnosti	2	1	3
	Rozvíjanie grafomotorických zručností			
Matematika a práca s informáciami	Matematika	3	2	5
	Informatika	1		1
Človek a príroda	Vecné učenie	3		3
Človek a hodnoty	Etická výchova	1		1
	Náboženská výchova			
	Náboženstvo			
Človek a svet práce	Pracovné vyučovanie	5		5
Umenie a kultúra	Hudobná výchova	1		1
	Výtvarná výchova	1		1
Zdravie a pohyb	Telesná a športová výchova	2		2
Spolu povinná časť		22		
Voliteľné hodiny			4	
SPOLU: povinná časť + voliteľné hodiny				26

Učebné osnovy	
Názov predmetu	Slovenský jazyk a literatúra
Časový rozsah výučby	4 hodiny týždenne, spolu 152 vyučovacích hodín
Ročník	ôsmy
Škola	Spojená škola, organizačná zložka Špeciálna základná škola, Zimné 465, 053 23 Rudňany
Názov školského vzdelávacieho programu	ŠkVP pre žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia
Stupeň vzdelania	ISCED 1 – primárne vzdelávanie
Dĺžka štúdia	10 rokov
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský

Charakteristika predmetu:

Vyučovací predmet slovenský jazyk a literatúra je vo výchovno-vzdelávacom procese žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia jedným z kľúčových. Prostredníctvom rozvíjania materinského jazyka v ústnej a písomnej forme u žiakov cielene budujeme zručnosti potrebné na získavanie informácií a na ich výmenu v sociálnom kontakte, čo má výrazný podiel na celkovej socializácii dieťaťa.

Vyučovací predmet slovenský jazyk a literatúra pozostáva zo zložiek čítanie a literárna výchova, písanie a sloh.

Čítanie a literárna výchova:

Požiadavky v súvislosti s nácvikom techniky čítania, čítania s porozumením, reprodukcie obsahu textu u žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia nie je možné zovšeobecniť. Nie je teda možné ani vyžadovať detailné dodržiavanie obsahu vzdelávania určeného pre jednotlivé ročníky. Je potrebné počítať s tým, že jednotliví žiaci môžu prejavíť taký záujem o čítanie, že pomerne ľahko zvládnu jeho techniku a iní, napriek priaznivejšej mentálnej kapacite, nebudú postupovať očakávaným tempom. V takých prípadoch učiteľ hľadá iný spôsob práce so žiakom, pričom však dosahovanie iných cieľov, vrátane obsahu učiva, dokáže patrične odôvodniť. Nie je záväzné učiť žiaka všetky tvary písmen veľkej a malej, tlačenej a písanej abecedy, pripúšťa sa nácvik čítania aj zápisu iba tvarov písmen veľkej tlačenej abecedy, treba však pamätať na neskorší obmedzený výber textov na čítanie – (malé tlačené písmená).

V prípade, že žiak je schopný pracovať s viacerými tvarmi písma, možno mu pri preberaní každého písmena pridať aj tvar malého tlačeneho, veľkého písaného a malého písaného písmena. Pri výučbe čítania sa môže stať, že úroveň techniky čítania u žiaka presiahne úroveň jeho intelektuálneho a rečového vývinu a nebude v súlade s úrovňou chápania čítaného textu. Okrem textov na čítanie je preto potrebné takmer vždy využívať aj ilustrácie znázorňujúce kľúčové slová (osoba, zviera, vec, jav, činnosť, farby, výraz tváre a pod.) alebo skutočné predmety, resp. predvádzanie činností. Pri nácviku pozornosti žiaka a tých zručností, ktoré predchádzajú učeniu čítať, ale aj pri samotnom vyučovaní čítania dbáme na to, aby sme ho upútali témami jemu blízkymi, ktorých použitie môžu slúžiť ako motivácia, resp. odmena.

Predmet	Štátny vzdelávací program	Školský vzdelávací program	Spolu
Slovenský jazyk a literatúra	3	1	4

Ciele:

- osvojiť nácvik písania ďalších veľkých písmen
- zvládnuť prepísanie ľahkých viet
- naučiť sa čítať ľahký text s porozumením
- naučiť sa (s pomocou) reprodukovat' dej jednoduchej rozprávky

Témy a obsah predmetu:

Tematický celok	Obsah učiva
Čítanie Počet hodín: 76	Čítanie textu s porozumením. Čítanie slabík a slov s dz, Dz, dž, Dž, w, W, x. Čítanie písaného textu. Čítanie detských kníh. Opakovanie a upevňovanie čitateľských schopností
Literárna výchova, sloh Počet hodín: 38	Rozširovanie osobného frekvenčného jazyka o slová s písmenami nacvičovanými v tomto ročníku. Počúvanie a prerozprávanie deja jednoduchej rozprávky. Jednoduchá formulácia odpovedí na otázky z počutého, z čítaného textu. Jednoduchá charakteristika vlastností rozprávkových postáv, porovnávanie kladných a záporných vlastností. Rozoznávanie témy krátkych básní, ktoré vyjadrujú pozitívne citové vzťahy k ľuďom, zvieratám, prírode, domovu.
Písanie Počet hodín: 38	Nácvik písania dz, Dz, dž, Dž, G, Ch, L, S, Š, V. Opakovanie veľkých písmen, ktoré sa vyskytujú v menách žiakov. Písanie ľahkých slov podľa diktátu. Prepisovanie jednoduchých viet. Utvrdenie písania vlastného mena, adresy a dátumu narodenia. Individuálne docvičovanie písmen, ťažkých väzieb.
Spolu: 114 hodín	

Proces:

Učíme žiakov citlivo vnímať krátke básne na rôzne témy, postupne chápať jednoduché obrazné prirovnania, obohacovať osobný slovník o nové slová. Často zaraďujeme literárne hádanky, v nich učíme žiakov chápať obrazné prirovnania. Učíme ich porozumieť vtipu.

Prostredníctvom aktívnej slovnej zásoby čo najsamostatnejšie reprodukovat' dej obľúbenej rozprávky.

Medzipredmetové vzťahy:

Rozvíjanie komunikačnej schopnosti, rozvoj grafomotorických schopností.

Stratégie vyučovania:

Okrem textov na čítanie je potrebné využívať ilustrácie znázorňujúce kľúčové slová, alebo skutočné predmety.

Je vhodné používať tieto metódy vyučovania:

- motivačné (motivačné rozprávanie, motivačný rozhovor, pochvala, povzbudenie a kritika),
- slovné metódy (rozprávanie, rozhovor),
- metódy opakovania a precvičovania vedomostí.

Z organizačných foriem sa sústredíme na frontálnu, skupinovú (v podobe didaktických hier) a individuálnu prácu so žiakmi. Počas celého roka venujeme starostlivosť zvukovej stránke hovorených prejavov žiakov.

Učebné zdroje:

Čítanka, Odborná literatúra – metodika, Odborné časopisy, Pracovné zošity, pracovné listy vytvorené učiteľom, Internet, detská literatúra, IKT a výučbové programy

Hodnotenie predmetu:

Žiak sa klasifikuje podľa pravidiel klasifikácie prospechu v špeciálnych základných školách, primerane k mentálnemu postihnutiu a možnostiam vyplývajúcim z jeho postihnutia. Žiak sa klasifikuje podľa Metodických pokynov č. 19/2015 na hodnotenie a klasifikáciu prospechu a správania žiakov s mentálnym postihnutím – primárne vzdelávanie.

Učebné osnovy	
Názov predmetu	Rozvíjanie komunikačnej schopnosti
Časový rozsah výučby	3 hodiny týždenne, spolu 114 vyučovacích hodín
Ročník	ôsmy
Škola	Spojená škola, organizačná zložka Špeciálna základná škola, Zimné 465, 053 23 Rudňany
Názov školského vzdelávacieho programu	ŠkVP pre žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia
Stupeň vzdelania	ISCED 1 – primárne vzdelávanie
Dĺžka štúdia	10 rokov
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský

Charakteristika predmetu:

Vyučovací predmet rozvíjanie komunikačnej schopnosti (ďalej aj „RKS“) je určený pre všetkých žiakov s mentálnym postihnutím. V klinickom obraze mentálnej retardácie sa vyskytujú sprievodné prejavy v neuro-psychickom vývine, vo vývine motoriky, psychiky, citov, vôle a najmä v oblasti komunikácie a reči.

Komunikačná schopnosť je komplexná schopnosť človeka vedome a podľa patričných noriem používať jazyk ako systém znakov a symbolov v celej jeho komplexnosti a vo všetkých jeho formách a to za účelom realizovania určitého komunikačného zámeru. Komplexnosť znamená, že táto schopnosť zahŕňa všetky jazykové roviny (fonetickofonologickú, lexikálno-sémantickú, morfológicko-syntaktickú, pragmatickú); pokiaľ ide o formy, komunikačná schopnosť zahŕňa všetky spôsoby komunikovania (napríklad hovorený, grafický, neverbálny spôsob komunikácie). Preto je obsah predmetu RKS zameraný na všetky roviny jazyka a všetky formy komunikácie. Narušená komunikačná schopnosť detí s mentálnym postihnutím má špecifickú etiológiu, symptomatológiu aj metódy intervencie. (Lechta - Matuška, 1995) U detí s mentálnym postihnutím býva zvyčajne vývin reči oneskorený alebo obmedzený.

Obsah predmetu RKS je rámcový. Postupujeme v súlade so zákonitostami vývinu reči a myslenia žiaka, rešpektujúc priebežne úroveň všetkých jeho schopností (motorika, poznávacie procesy). Počet vyučovacích hodín v týždni je daný rámcovým učebným plánom (ďalej len RUP) vo vzdelávacom programe pre deti a žiakov s mentálnym postihnutím. Pre žiakov, ktorí nie sú schopní dorozumievať sa hovorenou rečou (ich reč nie je zrozumiteľná alebo sú úplne nehovoriaci), sa odporúča okrem predmetu RKS zaradiť aj voliteľný predmet Augmentatívna a alternatívna komunikácia. Náhradné a doplnkové komunikačné systémy potom používajú žiaci v bežnej komunikácii a na všetkých vyučovacích predmetoch.

Predmet	Štátny vzdelávací program	Školský vzdelávací program	Spolu
Rozvíjanie komunikačnej schopnosti	2	1	3

Ciele:

- stimulovať komunikáciu žiaka v sociálnej interakcii
- rozvíjať sluchovú diferenciačnú schopnosť
- rozvíjať porozumenie reči
- podporovať spontánne vyjadrovanie potrieb, pocitov a názorov žiaka
- rozvíjať verbálnu i neverbálnu formu komunikácie žiaka

Témy a obsah predmetu

Tematický celok	Obsah učiva
Pragmatická rovina jazyka	
Porozumenie reči Počet hodín: 5	Komentovanie „tu a teraz“. Komentovaním všetkých činností a pomenovávaním predmetov rozvíjame porozumenie pojmov a ich vzájomných súvislostí. Postupujeme od poznávania skutočných predmetov a javov k obrázkom a porozumeniu pojmov. Kategorizovanie pojmov podľa daných kritérií. Vykonávanie činností podľa komentovania a porozumenia obsahu prehovoru komunikačného partnera.
Rozvíjanie expresívnej reči Počet hodín: 5	Námetové hry, pri ktorých žiak môže komentovať svoju činnosť - hlasné komentovanie činnosti alebo spoločné komentovanie s pomocou učiteľky. Pri hrách sa odporúča používať názorné skutočné predmety, ich miniatúry alebo primerané ilustrácie a obrázky. Nehovoriaci žiaci komentujú s pomocou posunkov grafických znakov alebo iným náhradným komunikačným prostriedkom. Vytváranie situácií z bežného života tak, aby ich mohli žiaci lepšie pochopiť a komentovať („zažiť ich“) a tým si upevňovať slovnú zásobu. Jednoduché aktívne pomenovávanie predmetov a dejov v prostredí školy a rodiny, jednoduché komentovanie vykonávaných alebo prebiehajúcich činností a situácií. Tvorenie jednoslovných a dvojslovných viet, slovných pomenovaní.
Rozhovor Počet hodín: 10	Jednoduchý rozhovor, striedanie role s komunikačným partnerom. Začiatok a ukončenie rozhovoru. Výber a udržanie témy rozhovoru. Výber komunikačných prostriedkov primeraných situácii a komunikačnému partnerovi. Odpoveď na otázku, kladenie otázok. Modelové hry, dramatizácia.
Lexikálno-sémantická rovina jazyka	
Rozvoj slovnej zásoby	Pomenovávanie skutočných predmetov a javov alebo obrázkov.

Počet hodín: 10	Kategorizovanie pojmov podľa významu s názornými príkladmi a bez nich. (Pri pomenovávaní zároveň ukazujeme na predmet alebo zároveň vykonávame pohyb a pod.) Rozlišovanie a porovnávanie významovo podobných a protikladných pojmov. (Názorne: reč v spojení so zrakovým alebo taktilným vnemom a pod.) Zovšeobecňovanie pojmov. Kľúčové slová. Upevňovanie významu pojmov a súvislostí zážitkovou formou.
Morfologicko-syntaktická rovina jazyka	
Syntaktické a morfológické pravidlá, rozvoj jazykového citu	Nácvik ohýbania slov. Nácvik predložkových väzieb a analógie primerane schopnostiam žiaka s pomocou, názorným a zážitkovým spôsobom. Maľované čítanie. Doplňovanie a opakovanie viet. Odvodzovanie slov. Tvorba viet a súvetí. Rozvoj porozumenia reči.
Počet hodín: 10	
Foneticko-fonologická rovina jazyka	
Rozvíjanie sluchovej diferenciačnej schopnosti	Rozlišovanie zvukov reči, rytmizovanie slabík. Hry so zmenami melódie a tempa reči. Rozlišovanie prvej hlásky v slove. Rozlišovanie dĺžky hlások a slabík. Cvičenia zamerané na rozvíjanie pohyblivosti hovoridiel, koordináciu pohybov a správnu výslovnosť.
Počet hodín: 10	
Rozvíjanie rozprávačských schopností (naratív)	
Rozprávanie	Pozorovanie osôb a udalostí v okolí, uvažovanie o nich aj mimo ich bezprostredného vnímania. Jednoduché rozprávanie zážitku podľa osnovy, rozprávanie podľa obrázkov, vnímanie časovej následnosti a súvislostí udalostí. Práca s detskými ilustrovanými knihami, leporelami, obrázkami.
Počet hodín: 10	
Rozvíjanie iných schopností spojených s komunikáciou	
Rozvoj taktilného a kinestetického vnímania	Poznávanie predmetov a povrchov hmatom, rozvíjanie diferenciačných schopností. Rozvíjanie vnímania vlastných pohybov.
Počet hodín: 2	
Sluchová a zraková gnózia (vnímanie, diferenciácia, pamäť).	Poznávanie rôznych zvukov, rozlišovanie ich kvality, intenzity, smeru. Poznávanie melódie a rytmu. Cvičenia na zapamätanie melódie a rytmu, riekanky, radu slov, vety a pod. Vnímanie a diferencovanie viditeľných znakov predmetov,

Počet hodín: 6	osôb a udalostí, vnímanie viditeľných zmien. Cvičenia na rozvíjanie zrakovej pamäti. Cvičenia zrakovej analýzy a syntézy. Rozvíjanie poznávacích procesov: zachovanie, priradovanie, zoradovanie, triedenie – kategorizácia Rozvíjanie pamäti (akusticko-verbálna a zrková, pracovná pamäť)
Priestorová orientácia a orientácia v čase Počet hodín: 2	Cvičenia pravo-ľavej orientácie (telesná schéma, rovinná orientácia Serialita (nácvik sekvencií, postupnosti) Intermodalita (audiovizuálny vzťah)
Rozvoj motorických schopností Počet hodín: 6	Rozvíjanie oromotoriky, vizuomotoriky, jemnej a hrubej motoriky, grafomotoriky, fonograforytmiky.
Rozvoj čitateľskej a písateľskej schopnosti Počet hodín: 38	Rozvíjanie schopnosti diferencovať zvuky reči (slabiky, hlásky a ich dĺžku) hrovou formou. Diferencovanie obrázkov, symbolov alebo znakov. Schematické znázornenie slov. Rytmizovanie riekaniak a detských pesničiek. Rozvíjanie schopnosti orientácie v priestore a v rovine (chápanie a vyjadrenie polohy predmetu hore, dolu, v prostriedku; sledovanie a ukladanie prvkov v rade zľava doprava). Obrázkové (maľované) čítanie.
Spolu: 114 hodín	

Proces:

Žiakovi je potrebné umožniť komunikovať takou formou, pre akú má zachované schopnosti a tieto v komunikácii stimulovať a rozvíjať. Rozvíjanie komunikačnej schopnosti sa prebieha celým vyučovacím procesom. Témy preberané v predmete RKS by mali byť v súlade s témami preberanými najmä v predmete Slovenský jazyk a literatúra a Vecné učenie. Na hodine RKS sa učiteľ má so žiakmi zamerať na porozumenie pojmov a súvislostí a precvičovanie ich používania v komunikácii.

Na vyučovaní predmetu RKS odporúčame využívať skupinovú prácu, zážitkové učenie, dramatizáciu a hry. Vhodnou formou aktivít je cielené vytváranie komunikačných situácií. Túto formu vyučovania možno realizovať na vyučovacej hodine alebo v bloku, v priestoroch triedy alebo v prirodzenom prostredí, ktoré súvisí s komunikačným obsahom alebo témou. Odporúčame rozširovať vytváranie komunikačných situácií a okruh komunikačných partnerov aj do prostredia mimo školy a rodiny, napr. komunikácia v obchode, na pošte, na železničnej stanici a pod. Zameriavame sa na témy z bežného života pre použitie komunikačnej schopnosti v bežnom živote. U žiakov, ktorých hovorená reč je nezrozumiteľná alebo sú úplne nehovoriaci využívame augmentatívnu a alternatívnu komunikáciu (AAK). Pri príprave činností pre žiakov, ktorí majú narušenú komunikačnú schopnosť odporúčame spolupracovať s logopédom, sledovať odbornú literatúru a odporúčané internetové zdroje, prípadne možnosti ďalšieho vzdelávania v oblasti komunikácie detí a žiakov s ťažko narušenou komunikačnou schopnosťou.

Medzipredmetové vzťahy:

Formou prierezových tém – ide o témy, ktoré sú spracovávané v rámci predmetov (vecné učenie, výtvarná výchova, rozvíjanie sociálnych zručností, pracovné vyučovanie).

Stratégie vyučovania:

Rozvíjanie komunikačnej schopnosti je založené na porozumení pojmov a súvislostí a na ich precvičovaní používaní v komunikácii.

Vhodné je používať tieto metódy a organizačné formy vyučovania:

- motivačné (motivačné rozprávanie, motivačný rozhovor, pochvala, povzbudenie)
- slovné metódy (vysvetľovania, rozhovoru)
- metódy samostatnej práce
- metódy opakovania a precvičovania
- demonštračné metódy
- metóda viacnásobného opakovania
- zmiešané formy vyučovania napríklad skupinová

Vyučovacie hodiny rozvíjania komunikačnej schopnosti by mali pripraviť žiaka na zvládnutie komunikácie a porozumenia.

Učebné zdroje:

Učebnice SJ a čítanky ročníkov 1-4, knihy riekaniek, leporelá, Ondrejovič: Pravidlá slovenského pravopisu, články a texty, ukážky z literárnych diel, texty z populárnej literatúry, námetové hry.

Hodnotenie predmetu:

Žiak sa klasifikuje podľa pravidiel klasifikácie prospechu v špeciálnych základných školách, primerane k mentálnemu postihnutiu a možnostiam vyplývajúcim z jeho postihnutia. Žiak sa klasifikuje podľa Metodických pokynov č. 19/2015 na hodnotenie a klasifikáciu prospechu a správania žiakov s mentálnym postihnutím – primárne vzdelávanie.

Učebné osnovy	
Názov predmetu	Matematika
Časový rozsah výučby	5 hodín týždenne, spolu 190 vyučovacích hodín
Ročník	ôsmy
Škola	Spojená škola, organizačná zložka Špeciálna základná škola, Zimné 465, 053 23 Rudňany
Názov školského vzdelávacieho programu	ŠkVP pre žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia
Stupeň vzdelania	ISCED 1 – primárne vzdelávanie
Dĺžka štúdia	10 rokov
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský

Charakteristika predmetu:

Žiak získava prostredníctvom matematiky základné matematické vedomosti, zručnosti a návyky tak, aby ich v rozsahu svojich individuálnych schopností a možností, na svojom aktuálnom stupni vývinu dokázal v živote prirodzene aplikovať. Ciele predmetu matematika sú kladené tak, aby bol obsah a proces vzdelávania orientovaný na žiaka, aby prostredníctvom individuálneho, názorného prístupu pôsobili na pozitívny kognitívny rozvoj a v konečnom dôsledku aj na rozvoj celej osobnosti žiaka. Hranice obsahu učiva jednotlivých ročníkov nesmú byť prekážkou pre efektívne vzdelávanie žiaka. Časová potreba a množstvo obsahu učiva sa prispôsobuje individuálnym schopnostiam žiaka. Dôležitý je výber vhodných metód, foriem, didaktických prostriedkov a pomôcok a vhodné učebné prostredie. Učivo musí byť prezentované takými formami a metódami, ktoré sú pre daného žiaka najpriateľnejšie. Nie je podstatné to, aby si žiak osvojil čo najväčšie množstvo učiva, ale aby osvojené učivo vedel v čo najväčšej miere využívať v praktickom živote.

Predmet	Štátny vzdelávací program	Školský vzdelávací program	Spolu
Matematika	3	2	5

Ciele:

- utvrdiť počtové výkony sčítania a odčítania v obore do 20 s prechodom cez základ,
- vedieť pričítať a odčítať jednociferné číslo od dvojciferného v obore do 100 bez prechodu cez základ 10
- vedieť prakticky rozlíšiť pár a kus
- vedieť určovať čas na polhodiny
- poznať meracie prostriedky dĺžky, hmotnosti a objemu

Témy a obsah predmetu

Tematický celok	Obsah učiva
Numerácia prirodzených čísel v obore do 100 Počet hodín: 152	Pričítanie jednociferného čísla k dvojcifernému číslu bez prechodu cez základ 10 v obore do 100. Odčítanie jednociferného čísla od dvojciferného čísla bez prechodu cez základ 10 v obore do 100. Opakovanie a utvrdenie sčítania a odčítania v obore do 20 s prechodom cez základ 10. Počítanie s kalkulačkou. Manipulácia s peniazmi. Určovanie času. Pojmy 1 kus, 1 pár.
Objem Počet hodín: 10	Jednotka objemu 1 l, meranie objemu na litre.
Hmotnosť Počet hodín: 10	Jednotka hmotnosti 1 kg, váženie na kilogramy.
Geometria Jednotky dĺžky Počet hodín: 18	Jednotky dĺžky 1m a 1 cm. Rysovanie čiar, meranie dĺžky
Spolu: 152 hodín	

Proces:

Matematické vedomosti a zručnosti sa budujú podľa individuálnych schopností žiaka. Prostredníctvom praktických meraní oboznamujeme žiakov s meracími prostriedkami (pravítko, dĺžkový meter, váha, odmerný valec). Konkrétne námety úloh vyplývajú z bežného života mentálne postihnutého žiaka.

Medzipredmetové vzťahy:

Informatika, rozvíjanie komunikačnej schopnosti

Stratégia vyučovania:

Využíva hlavne individuálnu a skupinovú formu vyučovania. Pri vyučovaní predmetu je dôležité dodržiavať najmä zásadu názornosti a primeranosti. Je potrebné vhodne zvážiť použitie pomôcok, používať hlavne známe predmety z okolia žiakov.

Učebné zdroje:

J. Rýglová Matematika pre 4. ročník špeciálnych základných škôl, 1. časť.

J. Rýglová Matematika pre 4. ročník špeciálnych základných škôl, 2. časť.

Hodnotenie predmetu:

Žiak sa klasifikuje podľa pravidiel klasifikácie prospechu v špeciálnych základných školách, primerane k mentálnemu postihnutiu a možnostiam vyplývajúcim z jeho postihnutia. Žiak sa klasifikuje podľa Metodických pokynov č. 19/2015 na hodnotenie a klasifikáciu prospechu a správania žiakov s mentálnym postihnutím – primárne vzdelávanie.

Učebné osnovy	
Názov predmetu	Informatika
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, spolu 38 vyučovacích hodín
Ročník	ôsmy
Škola	Spojená škola, organizačná zložka Špeciálna základná škola, Zimné 465, 053 23 Rudňany
Názov školského vzdelávacieho programu	ŠkVP pre žiakov s stredným stupňom mentálneho postihnutia
Stupeň vzdelania	ISCED 1 – primárne vzdelávanie
Dĺžka štúdia	10 rokov
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský

Charakteristika predmetu:

Vyučovací predmet informatika má dôležité postavenie aj vo vzdelávaní žiakov s mentálnym postihnutím, pretože podobne ako matematika rozvíja myslenie žiakov.

Cieľom informatiky je viesť žiakov k pochopeniu základných pojmov, postupov a techník pri práci s počítačom. Žiaci si prostredníctvom práce s jednoduchými edukačnými počítačovými programami určenými pre výchovu, vzdelávanie a alternatívnu komunikáciu osvojujú obsluhu počítača na elementárnej užívateľskej úrovni, primerane k ich individuálnym schopnostiam. Získané zručnosti im v praktickom živote uľahčia spôsob komunikácie.

Získané zručnosti žiaci upevňujú v medzipredmetových vzťahoch pri práci so špeciálnymi edukačnými programami, ktoré sú ľahko ovládateľné – jednou alebo dvoma klávesami, môžu ich používať aj žiaci s narušenou motorikou rúk.

Odporúčame podľa možností školy, aby mali žiaci vzhľadom k ich individuálnym schopnostiam špeciálne pomôcky pre ovládanie PC ako sú rôzne tlačidlá, držiaky tlačidiel, klávesnice s veľkými aktívnymi plochami, dotykové monitory, polohovacie zariadenia, ktoré nahrádzajú klasickú myš a rôzne komunikátory. Pri vyučovaní predmetu informatika spravidla pri jednom počítači sedí jeden žiak.

Predmet	Štátny vzdelávací program	Školský vzdelávací program	Spolu
Informatika	1	0	1

Ciele:

- poznať počítač, monitor, myš, klávesnicu
- vedieť samostatne zapnúť/vypnúť počítač
- vedieť pracovať s myšou a klávesnicou samostatne alebo s pomocou
- vedieť pracovať s jednoduchým edukačným programom a hrou

Témy a obsah predmetu

Tematický celok	Obsah učiva
Oboznámenie sa s počítačom Počet hodín: 10	Oboznámenie sa s počítačom: - poznávanie / pomenovanie jednotlivých častí počítačovej zostavy (PC, monitor, klávesnica, myš) - ovládanie klávesnice a myši samostatne, alebo s pomocou
Ovládanie jednoduchej hry Počet hodín: 10	Ovládanie jednoduchej hry: - pustenie / ukončenie hry samostatne alebo s pomocou
Práca v jednoduchom grafickom editore pre deti Počet hodín: 10	Skicár: Práca v jednoduchom grafickom editore pre deti: - kreslenie vlastných obrázkov, obrázkov podľa návodu - kreslenie voľnou rukou i s použitím nástrojov editora.
Práca s edukačnými programami Počet hodín: 8	Práca s edukačným programom: - na rozvíjanie vnímania, pozornosti, pamäti, myslenia, koordinácie pohybov - na rozvoj slovnej zásoby, základov počítania a iné - pre alternatívnu a augmentatívnu komunikáciu Edukačné programy: Alík, Vševedko, Pasívne sledovanie – klikaj a sleduj, Catch me – program určený na nácvik ovládania štandardnej i alternatívnej počítačovej myši; Matematika na divokom západe, Čím budem?, Než pôjdem do školy...
Spolu: 38 hodín	

Proces:

Žiaci pracujú s pomocou učiteľa s ohľadom na ich stupeň postihnutia. Zdokonaľujú si jemnú motoriku. Prostredníctvom aplikácií, ktoré sú obsahom aj ovládaním primerané stupňu postihnutia žiakov, získavajú základné zručnosti v používaní počítača. Učíme ich ovládať tieto aplikácie pri kreslení, trénovaní počítania a písania.

Medzipredmetové vzťahy:

- formou prierezových tém, napr. témy vyučované v rôznych predmetoch
- organizovanie súťaží, triednych súťaží

Stratégie vyučovania:

Vo výchovnovzdelávacom procese je potrebné individuálne pre každého žiaka citlivo zvážiť výber vhodných metód, foriem, didaktických prostriedkov a pomôcok, vhodnú formu motivácie, optimálnu náročnosť a čas potrebný na vykonanie úlohy, mieru členenia úlohy na jednoduchšie kroky, formu a mieru pomoci, vhodné učebné prostredie s optimálnym množstvom stimulov.

Učebné zdroje:

- pracovné listy
- detské časopisy, encyklopédie
- materiálno – technické a didaktické prostriedky

Hodnotenie predmetu:

Žiak sa klasifikuje podľa pravidiel klasifikácie prospechu v špeciálnych základných školách, primerane k mentálnemu postihnutiu a možnostiam vyplývajúcim z jeho postihnutia. Žiak sa klasifikuje podľa Metodických pokynov č. 19/2015 na hodnotenie a klasifikáciu prospechu a správania žiakov s mentálnym postihnutím – primárne vzdelávanie.

Učebné osnovy	
Názov predmetu	Vecné učenie
Časový rozsah výučby	3 hodiny týždenne, spolu 114 vyučovacích hodín
Ročník	ôsmy
Škola	Spojená škola, organizačná zložka Špeciálna základná škola, Zimné 465, 053 23 Rudňany
Názov školského vzdelávacieho programu	ŠkVP pre žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia
Stupeň vzdelania	ISCED 1 – primárne vzdelávanie
Dĺžka štúdia	10 rokov
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský

Charakteristika:

Cieľom vyučovacieho predmetu vecné učenie je viesť žiakov k pravdivému poznaniu sveta, prírody a spoločnosti, a to na základe vlastného pozorovania zmien v spôsobe života rastlín, zvierat a ľudí. Žiaci sa oboznamujú a manipulujú s prírodninami, vecami, učia sa chápať vzťahy medzi nimi a vedieť vyjadriť tieto zákonitosti slovom, usporiadaním, kresbou, alebo akýmkoľvek spôsobom prijateľným pre žiakov s mentálnym postihnutím.

Z prírodovednej oblasti sa žiaci zoznamujú s charakteristickými črtami živej a neživej prírody. Poznávajú zmeny, ktoré sa odohrávajú v prírode. Začínajú chápať zákonitosti zmien v prírode, v živote rastlín a živočíchov, získavajú predstavu o tom, ako prírodné zmeny ovplyvňujú činnosti ľudí. V učive usporiadanom podľa ročných období žiaci poznávajú prírodné javy primerané ich chápaniu a pozorujú, ako sú zmeny v prírode počas roka spojené s činnosťou ľudí a s ich životom.

Zo spoločenskovednej oblasti poznávajú žiaci domov, školské prostredie s jeho najbližším okolím, poznávajú dôležité dopravné značky, zoznamujú sa zo základnými pravidlami bezpečnosti cestnej premávky pre chodcov a cyklistov. Žiaci sa systematicky pripravujú na aktívnu účasť v cestnej premávke. Upevňujú si základné návyky nevyhnutné na ochranu zdravia. Vo výchovno-vzdelávacom procese je potrebné, individuálne pre každého žiaka, citlivo zvážiť výber vhodných metód, foriem, didaktických prostriedkov a pomôcok, vhodnú formu motivácie, optimálnu náročnosť a čas potrebný na vykonanie úlohy, mieru členenia úlohy na jednoduchšie kroky, formu a mieru pomoci, vhodné učebné prostredie s optimálnym množstvom stimulov.

Predmet	Štátny vzdelávací program	Školský vzdelávací program	Spolu
Vecné učenie	3	0	3

Ciele:

- vedieť sa orientovať v časti obce, kde sa nachádzajú verejné zariadenia a úrady
- poznať zmeny skupenstva vody
- vedieť, ako ochraňovať čistotu vody a šetriť pitnou vodou
- vedieť pomenovať hlavné časti tela cicavcov a jednoducho ich charakterizovať

- poznať železničnú, leteckú a lodnú dopravu
- vedieť sa orientovať v širších príbuzenských vzťahoch

Témy a obsah predmetu

Tematický celok	Obsah učiva
Škola a okolie školy Počet hodín: 8	Orientácia v širšom okolí školy, názvy ulíc, námestí. Adresa školy, bydliska.
Orientácia v čase a priestore Počet hodín: 8	Kalendár: dni, týždne, mesiace, určovanie a písanie dátumu. Významné udalosti v živote slovenského národa. Určovanie času na hodinkách. Určovanie miesta: vpredu, vzadu, blízko, ďaleko, vpravo, vľavo, pod, nad, pred, za.
Príroda Počet hodín: 38	<u>Živá príroda.</u> Zvieratá: Najznámejšie cicavce, vtáky, plazy, ryby, hmyz: - hlavné časti tela, pokrytie tela, pohyb, prijímanie potravy, starostlivosť o potomstvo. Starostlivosť o zvieratá. Ochrana živočíchov. Rastliny: Liečivé rastliny. Jedlé a jedovaté huby. Ovocie a zelenina. Zber a spracovanie úrody. Prírodná rezervácia. Správanie človeka v prírode. Ochrana živočíchov a rastlín. <u>Neživá príroda.</u> Zmeny skupenstva vody (voda, ľad, para). Hmla, mráz, inovať, sneh, dážď. Prameň, potok, rieka, jazero, rybník, more. Pitná a úžitková vody. Ochrana vody. Znečisťovanie vzduchu, ochrana ovzdušia.
Starostlivosť o zdravie Počet hodín: 20	Precvičovanie ošetrovania odreniny, drobnej reznej rany a ošetrovania chorého v rodine. Správna životospráva, spánok, odpočinok. Význam osobnej hygieny a čistoty prostredia pre zdravie. Dôsledky fajčenia a požívania alkoholických nápojov na ľudský organizmus.
Rodina, obec Počet hodín: 20	Verejné zariadenia a úrady: miestny a mestský úrad, pošta, zdravotné stredisko, policajná stanica, požiarna stanica, autobusová a železničná stanica – orientácia v týchto častiach obce, mesta. Širšie príbuzenské vzťahy: teta, strýko, bratranec, sesternica. Ochrana žiakov pred zneužitím neznámymi osobami.

Doprava, pravidlá cestnej premávky	Cestovanie vlakom: železničná stanica, cestovné lístky. Osobný a nákladný vlak. Letecká doprava: lietadlo, letisko. Lodná doprava: loď, prístav.
Počet hodín: 20	
Spolu: 114 hodín	

Proces:

Učivo o neživej prírode spájame s konkrétnou činnosťou, pri ktorej žiaci pozorujú zmeny skupenstva vody. Pozorujú tiež pôsobenie počasia na skupenstvo vody v jednotlivých ročných obdobiach. Oboznamujeme ich s dôsledkami nešetrného ľudského správania k vode a ovzdušiu, vedieme ich k ekologickému správaniu. Počas vychádzky pozorujú život v okolí potoka, rieky alebo jazera (rastlinstvo a živočíšstvo). Podľa miestnych podmienok sa žiaci oboznamujú s verejnými zariadeniami a úradmi prostredníctvom návštevy daného miesta a pozorovaním prostredia.

Medzipredmetové vzťahy:

Formou prierezových tém – ide o témy, ktoré sú spracované v rámci predmetov (výtvarná výchova, rozvíjanie sociálnych zručností, pracovné vyučovanie).

Stratégie vyučovania:

Vo výchovno - vzdelávacom procese je potrebné, individuálne pre každého žiaka, citlivo zvážiť výber vhodných metód a organizačných foriem vyučovania napr:

- motivačné rozprávanie, rozhovor, pochvala, povzbudenie; slovné metódy; metódy samostatnej práce; demonštračné metódy; metóda viacnásobného opakovania; zmiešané formy vyučovania napr. skupinová

Učebné zdroje:

Vybrané pracovné listy z Vecného učenia, Vlastiveda, Plagáty s tematikou osobnej hygieny, Obrázky stromov, Učebnica prírodopisu pre ŠZŠ.

Hodnotenie predmetu:

Žiak sa klasifikuje podľa pravidiel klasifikácie prospechu v špeciálnych základných školách, primerane k mentálnemu postihnutiu a možnostiam vyplývajúcim z jeho postihnutia. Žiak sa klasifikuje podľa Metodických pokynov č. 19/2015 na hodnotenie a klasifikáciu prospechu a správania žiakov s mentálnym postihnutím – primárne vzdelávanie.

Učebné osnovy	
Názov predmetu	Etická výchova
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, spolu 38 vyučovacích hodín
Ročník	ôsmy
Škola	Spojená škola, organizačná zložka Špeciálna základná škola, Zimné 465, 053 23 Rudňany
Názov školského vzdelávacieho programu	ŠkVP pre žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia
Stupeň vzdelania	ISCED 1 – primárne vzdelávanie
Dĺžka štúdia	10 rokov
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský

Charakteristika predmetu:

Etická výchova predstavuje vyskúšaný a overený výchovný model, ucelený program, vedúci žiakov k pozitívnym hodnotám a k ich uplatneniu v bežnom živote.

Etická výchova pomáha žiakom rozvíjať svoju identitu, poznať svoje silné a slabé stránky, zároveň ich učiť pochopiť a akceptovať druhých, vytvárať pozitívne vzťahy a prevziať zodpovednosť za seba i za druhých. Vďaka týmto cieľom etická výchova účinne pripravuje žiakov na zmysluplný a produktívny život v rodine, na pracovisku i v spoločnosti.

Etická výchova sa neuspokojuje iba s podávaním informácií o morálnych zásadách, ale pomocou moderných interaktívnych výchovných metód pozitívne ovplyvňuje hodnotovú orientáciu žiaka. Podporuje pochopenie a interiorizáciu mravných noriem, napomáha osvojenie si správania, ktoré je s nimi v súlade.

Cieľom etickej výchovy je v rámci možností nahradiť žiakom chýbajúce pozitívne skúsenosti, vrátiť im pocit dôvery v seba i okolie, pomáhať im nadobudnúť zdravé sebavedomie, učiť ich vychádzať s rovesníkmi, podporovať rozvoj pozitívnych osobnostných vlastností, oboznamovať a pomôcť zvnútorňovať prosociálne hodnoty a postoje.

Predmet	Štátny vzdelávací program	Školský vzdelávací program	Spolu
Etická výchova	1	0	1

Ciele:

- učiť sa chápať základné etické problémy súvisiace s ekonomickými hodnotami, pravdou a dobrým menom
- učiť sa rešpektovať ľudí s inými názormi, zároveň však ostať sám sebou
- vedieť formulovať svoje životné ciele
- poznať základné mravné normy
- oboznámiť sa s etickými aspektmi rodinného a partnerského života

Témy a obsah predmetu

Tematický celok	Obsah učiva
Zdroje etického poznania ľudstva Počet hodín: 6	Etika, mravné hodnoty a normy, svedomie: Základné pojmy súvisiace s voľbou životných cieľov, svetonázorom, náboženstvom, etickými hodnotami a normami Hľadanie pozitívnych vzorov v literatúre, náboženstve, umení a ľudovej slovesnosti.
Život, telesné a duševné zdravie ako etická hodnota Počet hodín: 4	Ochrana života a starostlivosť o zdravie ako etický problém Základy duševnej hygieny
Etické aspekty manželstva, rodinného a sexuálneho života Počet hodín: 9	Sebaovládanie ako podmienka zdravého sexuálneho života Priateľstvo, zamilovanosť, známosť, manželstvo
Ekonomické hodnoty a etika Počet hodín: 9	Vlastníctvo a peniaze ako prostriedok a ako cieľ Sporivosť, umenie hospodáriť Poctivosť, ochrana spotrebiteľa
Dobré meno a pravda ako etické hodnoty Počet hodín: 5	Poznanie a pravda ako etické hodnoty Pravda a lož. Tajomstvo. Je vždy nesprávne povedať pravdu?
Tvorivosť v medziľudských vzťahoch, v zamestnaní a v povolání Počet hodín: 5	Vzťahy v škole, v zamestnaní Mravné aspekty národného uvedomenia a demokratického občianstva
Spolu: 38 hodín	

Proces:

Žiakov učíme chápať význam svedomia vo svojom živote rozlišovaním správneho a nesprávneho konania. Vedia pomenovať, čo v sebe zahŕňa starostlivosť o zdravie, učíme vážiť si svoj život, svoje zdravie. Vede ich k tomu, aby vedeli prejavíť solidaritu a pomoc slabým a chorým, aby mali správny vzťah k peniazom, rozumne ich využívali.

Medzipredmetové vzťahy:

Medzipredmetové vzťahy sú realizované formou prierezových tém – ide o témy, ktoré sú spracované v rámci ostatných predmetov – slovenský jazyk, vecné učivo, pracovné vyučovanie, rozvíjanie komunikačnej schopnosti.

Stratégie vyučovania:

Vyučovanie etickej výchovy je založené na komunikačno-poznávacom princípe, preto je vhodné používať tieto metódy vyučovania:

- motivačné (motivačné rozprávanie, motivačný rozhovor, pochvala, povzbudenie a kritika)
- slovné metódy (rozprávanie, opis, vysvetľovanie, rozhovor, beseda, dramatizácia)
- výklad, dialóg, diskusia

- dokumentárne filmy
- testy
- hranie rolí
- problémová metóda

Zmapovaním základných potrieb žiaka špecifikovať najfrekvencovanejšie potreby a prístup k nim obmedziť, respektíve využiť ako základ.

Vyučovacie hodiny etickej výchovy by mali byť inšpiráciou na riešenie reálnych komunikačných situácií, aby si žiak osvojoval poznatky ľahko a prirodzene v činnostiach primeraných jeho veku.

Učebné zdroje:

Vlastné vypracované pracovné listy, časopisy, materiálno-technické a didaktické prostriedky
Alexová, S., Vopel, K.W. (1996) : Nechaj ma chcem sa učiť sám
Canfield, J., Siccone, F., (1998) : Hry pre výchovu k zodpovednosti a sebadôvere
Prevendárová : Základy rodinnej a sexuálnej výchovy

Hodnotenie predmetu:

Žiak sa klasifikuje podľa pravidiel klasifikácie prospechu v špeciálnych základných školách, primerane k mentálnemu postihnutiu a možnostiam vyplývajúcim z jeho postihnutia. Žiak sa klasifikuje podľa Metodických pokynov č. 19/2015 na hodnotenie a klasifikáciu prospechu a správania žiakov s mentálnym postihnutím – primárne vzdelávanie.

Učebné osnovy	
Názov predmetu	Pracovné vyučovanie
Časový rozsah výučby	5 hodín týždenne, spolu 190 vyučovacích hodín
Ročník	ôsmy
Škola	Spojená škola, organizačná zložka Špeciálna základná škola, Zimné 465, 053 23 Rudňany
Názov školského vzdelávacieho programu	ŠkVP pre žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia
Stupeň vzdelania	ISCED 1 – primárne vzdelávanie
Dĺžka štúdia	10 rokov
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský

Charakteristika predmetu:

Vyučovací predmet pracovné vyučovanie má významnú úlohu vo vzdelávaní žiakov s mentálnym postihnutím z hľadiska úspešného sociálneho začlenenia sa do spoločnosti, vytvárania sociálneho, pracovného a osobného uplatnenia sa, individuálneho rozvoja jeho osobnosti a z hľadiska vytvárania vzťahov k okolitému životu.

Pracovné vyučovanie je dôležitým faktorom pri vytváraní samoobslužných a hygienických návykov, pri vytváraní a rozvoji poznávacích procesov, motorických a pracovných zručností a návykov. Osvojovanie si rôznych pracovných zručností vo vyšších ročníkoch je dôležitým činiteľom predprofesionálnej prípravy.

Pracovné vyučovanie prispieva k uspokojovaniu osobných potrieb žiaka, k rozvoju jeho schopností, možností a zručností. V kooperácii s ostatnými predmetmi prispieva k rozvoju celej osobnosti žiaka, a tým sa stáva jeho život zmyslupnejším a nezávislejším.

Obsah vyučovacieho predmetu sa realizuje v čo najväčšej miere v prirodzených podmienkach, v situáciách, v ktorých bude žiak danú činnosť v reálnom živote vykonávať.

Obsah pracovného vyučovania je členený na jednotlivé zložky.

Sebaobslužné činnosti – žiaci nadobúdajú zručnosti v starostlivosti o hygienu tela a zovňajšku, osvojujú si stravovacie návyky a pravidlá stolovania.

Práce v domácnosti – žiaci si osvojujú základné pracovných návyky v domácnosti, zručností potrebné pri domácich prácach a udržiavanie poriadku. Súčasťou tejto zložky je aj šitie. Žiaci nadobúdajú zručnosti v základných technikách šitia a ručných prác. Súčasťou zložky sú aj práce v kuchyni. Žiaci si osvojujú základné znalosti o potravinách, a ako udržiavať poriadok a hygienu v kuchyni. Vo vyšších ročníkoch nadobúdajú žiaci zručnosti pri príprave jednoduchých nápojov a jedál.

Práce v dielni – žiaci si osvojujú schopnosť rozlišovať rozličné materiály, spoznávajú ich v praktickom živote, osvojujú si manuálne zručnosti s nimi a vytvárajú jednoduché výrobky. Aktivity sú zamerané na práce s drobným materiálom a papierom, montážne a demontážne práce. Vo vyšších ročníkoch je súčasťou tejto zložky aj práca s drevom.

Pestovateľské práce – žiaci sa učia rozpoznávať rôzne druhy ovocia a zeleniny, nadobúdajú základné pestovateľské zručnosti, osvojujú si starostlivosť o izbové rastliny.

Vzhľadom na to, že nie každá škola má školský pozemok, odporúčame práce na školskom pozemku nahradiť inou činnosťou, podľa podmienok školy.

Predmet	Štátny vzdelávací program	Školský vzdelávací program	Spolu
Pracovné vyučovanie	5	0	5

Ciele:

- upevniť si správne pomenovanie nástrojov a stavebnícových častí
- zdokonaľiť sa pri práci so žehličkou, pri krájaní chleba
- upevniť zručnosti pri príprave jedál a stolovaní
- upevniť si manuálne zručnosti pri práci s drevom
- rozvíjať schopnosť účelne spracúvať materiál

Témy a obsah predmetu

Tematický celok	Obsah učiva
Sebaobslužné činnosti Počet hodín: 15	Precvičovanie samostatnosti pri osobnej hygiene: umývanie rúk, tváre, sprchovanie celého tela, čistenie zubov. Precvičovanie samostatnosti pri sebaobslužných činnostiach: obliekanie, vyzliekanie, ukladanie častí odevov a obuvi na určené miesto, používanie vreckovky, úprava účesu, používanie príboru a riadu pri stolovaní a ich odkladanie.
Práce v domácnosti Počet hodín: 50	Upratovanie, utieranie prachu z nábytku, zametanie a umývanie podlahy, čistenie umývadla, oboznamovanie sa s čistiacimi prostriedkami. Ustlanie posteľe, skladanie pyžama. Pranie a sušenie spodnej bielizne, vreckoviek. Zdokonaľovanie sa v žehlení rovných kusov bielizne. Krájanie chleba ručným krájačom, nožom. Príprava nátierky, obložených chlebičkov, jednohubiek, servírovanie zeleniny na tanieri. Varenie: príprava čaju, mlieka, kakaa, bielej kávy. Vajíčko natvrdo a namätko, praženica. Varenie polievok, zemiakovej a krupicovej kaše. Šitie: jednoduché opravy odevov, predný a zadný steh. Precvičovanie ošetrovania rany.
Práce v dielni	Práce s drobným materiálom: Zdokonaľovanie praktických činností s náročnejšími úlohami, zvyšovanie požiadaviek na presnosť práce. Zaväzovanie mašle. Prepichovanie prírodnín a iných predmetov, navliekanie na niť. Kombinované práce s použitím rôznych materiálov. Práce s papierom a kartónom: Vystrihovanie ozdôb, skladačiek, pásových vystrihovačiek. Výroba mozaiky z farebného papiera, priestorových figúrok. Skladanie papiera podľa čísel. Balenie darčeka do ozdobného papiera. Práce s textilom: Jednoduchá koláž z rozličného materiálu. Jednoduché vyšívacie stehy (napríklad krížik) s prihliadnutím na individuálnu úroveň rozvoja motoriky žiaka.

Počet hodín: 75	Práce s drevom: Utvrdenie učiva: povrchová úprava dreva, zatĺkanie a vyťahovanie klinčov, vŕtanie dier do dreva pomocou vŕtákov. Pílenie dreva pílkou. Spájanie dreva skrutkami, práca so skrutkovačom. Utvrdzovanie pomenovania jednotlivých nástrojov. Montážne a demontážne práce: Montáž a demontáž modelov, ukladanie súčiastok. Modely podľa stavebnicových predlôh. Zostavovanie pohyblivých modelov. Upevňovanie názvov stavebnicových častí a nástrojov.
Pestovateľské práce Počet hodín: 50	Ošetrovanie izbových rastlín. Príprava pôdy: rýľovanie, hrabanie, úprava hriadok. Siatie / sadenie zeleniny a kvetín podľa miestnych podmienok. Oboznámenie sa s hlavnými druhmi burín a možnosťami ich ničenia. Pletie záhonov, kyprenie pôdy, prihnojovanie, zavlažovanie. Pestovanie trvaliek a starostlivosť o ne.
Spolu: 190 hodín	

Proces:

Jednotlivé činnosti v pestovateľských prácach prispôsobujeme možnostiam školy a miestnym podmienkam. Vzhľadom na to, že medzi žiakmi sú veľké rozdiely v úrovni rozvoja motoriky, individuálne zohľadňujeme a prispôsobujeme náročnosť pracovných činností. Žiakov vedieme k samostatnosti a zdokonaľovaniu manuálnych zručností.

Medzipredmetové vzťahy:

Predmet pracovné vyučovanie participuje najmä s rozvojom komunikatívnych zručností, rozvojom sociálnych a grafomotorických zručností

Stratégie vyučovania:

Využíva hlavne individuálnu a skupinovú formu vyučovania. Pri vyučovaní predmetu je dôležité dodržiavať najmä zásadu názornosti a primeranosti. Je potrebné vhodne zvážiť použitie pomôcok, používať hlavne známe predmety z okolia žiakov.

Učebné zdroje:

Omaľovánky, vystrihovačky

Hodnotenie predmetu:

Žiak sa klasifikuje podľa pravidiel klasifikácie prospechu v špeciálnych základných školách, primerane k mentálnemu postihnutiu a možnostiam vyplývajúcim z jeho postihnutia. Žiak sa klasifikuje podľa Metodických pokynov č. 19/2015 na hodnotenie a klasifikáciu prospechu a správania žiakov s mentálnym postihnutím – primárne vzdelávanie.

Učebné osnovy	
Názov predmetu	Hudobná výchova
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, spolu 38 vyučovacích hodín
Ročník	ôsmy
Škola	Spojená škola, organizačná zložka Špeciálna základná škola, Zimné 465, 053 23 Rudňany
Názov školského vzdelávacieho programu	ŠkVP pre žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia
Stupeň vzdelania	ISCED 1 - primárne vzdelávanie
Dĺžka štúdia	10 rokov
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský

Charakteristika predmetu:

Vyučovací predmet hudobná výchova ako jeden z výchovných predmetov je neoddeliteľnou súčasťou výchovy harmonicky rozvinutej osobnosti. Učí žiakov vnímať a prežívať krásu nielen v hudbe, ale aj v iných druhoch umenia.

Ciele hudobnej výchovy sú podmienené špecifickosťou mentálneho postihnutia jednotlivého žiaka, spoločnými a individuálnymi problémami rozvoja osobnosti žiakov, bezprostrednou fyziologickou pôsobivosťou hudby a možnosťami jej psychoterapeutického pôsobenia. Cieľom hudobnej výchovy je rozvoj hudobnosti žiakov spevom, hrou na jednoduché hudobné nástroje, počúvaním hudby, pohybovým prejavom vychádzajúcim z hudby. Pritom treba rešpektovať ich postihnutie, hudobné schopnosti a zručnosti.

Vyučovací predmet hudobná výchova vedie žiakov k tomu, aby sa hudba stala súčasťou ich každodenného života. Orientuje žiakov aj v súčasných hudobných žánroch, citlivo ich vedie k tomu, aby sa učili rozlišovať v hudbe kvalitu. Výchovno-vzdelávacie úlohy hudobnej výchovy plnia žiaci v priťažlivo motivovaných hudobných činnostiach - speváckych, inštrumentálnych, pohybových a posluchových. Piesne sa učia spievať kultivovaným hlasom, intonačne a rytmicky správne.

Osvojujú si základné poznatky o hudobných nástrojoch, rozlišujú ich podľa zvuku. Aktívne sa oboznamujú s Orffovým inštrumentárom, prípadne s ďalšími hudobnými nástrojmi. Skladby na počúvanie sú vybrané tak, aby boli primerané pre žiakov z hudobnej i obsahovej stránky, aby nadväzovali na poznatky z ostatných zložiek hudobnej výchovy a prispievali k utváraniu kladného vzťahu k hudbe. V priebehu školského roka sa žiaci oboznámia najmenej so siedmimi skladbami na počúvanie.

Pri počúvaní skladieb orientovať žiaka aj v súčasnej tvorbe, populárnej tvorbe, ale aj v regionálnej ľudovej tvorbe. Podporovať spontánnu detskú kreativitu, rozvíjať emocionálnu, rozvíjať prepojenie pohybovej, hudobnej a slovesnej kultúry. Chápať hudobnú výchovu ako psychoterapeutický prostriedok hudobnej relaxácie, cieľavedome zameraný na psychickú a somatickú aktivizáciu osobnosti a jej uvoľnenie. Pohybové vyjadrenie hudby vychádza zo spontánneho prejavu detí, vedie ku kultivovanému pohybu zladenému s hudbou, rytmom a obsahom skladieb. Hudobná výchova prispieva aj k formovaniu psychických procesov a vlastností žiakov. Pôsobí na ich pozornosť, predstavivosť, pamäť, výrazne ovplyvňuje sluchové vnímanie a obohacuje citový život žiakov.

Predmet	Štátny vzdelávací program	Školský vzdelávací program	Spolu
Hudobná výchova	1	0	1

Ciele:

- viesť žiakov k ľahkej a presnej spevnej artikulácii
- rozvíjať schopnosť vyjadriť náladu piesne a hudby prirodzeným kultivovaným pohybom
- uplatňovať tanečné prvky pri pohybovom stvárnení hudby
- rozvíjať schopnosť sústredene počúvať inštrumentálne a vokálne skladby
- oboznámiť žiakov s ďalšími hudobnými nástrojmi

Témy a obsah predmetu

Tematický celok	Obsah učiva
Rytmické cvičenia Počet hodín: 10	Rytmické cvičenia, rozlišovanie dynamiky, tempa, rytmu a výškového pohybu jednoduchej melódie.
Detské ľudové a umelé piesne Počet hodín: 10	Detské piesne, ľudové a umelé piesne (lšiel strašiak; Semafor; Čierne oči, chodte spať; Pri Prešporku na Dunaji; Tu je zima zas; Jedna ruža, dve ruže; Chodíme, chodíme; Anička, dušička, kde si bola a iné).
Počúvanie skladieb Počet hodín: 5	Počúvanie skladieb v regionálnej ľudovej tvorbe a v detskej populárnej piesni.
Poznávanie hudobných nástrojov Počet hodín: 5	Poznávanie hudobných nástrojov: bubon, trúbka.
Hudobno-pohybové hry a ľudové tance Počet hodín: 8	Hudobno-pohybové hry a ľudové tance. Uplatňovanie tanečných prvkov ako cvalové poskoky, poskočný krok, otočky, úklony. Pokus o osvojenie tanečných krokov polky.
Spolu: 38 hodín	

Proces:

V hudobných činnostiach i naďalej vychádzame z individuálnych schopností žiakov. V skladbách na počúvanie učíme žiakov rozoznávať zvuk bubna a trúbky. Výber piesní na spev a piesní na počúvanie doplníme aj o detskú populárnu pieseň a regionálnu ľudovú tvorbu. Vedeť žiakov k prirodzenému a kultivovanému uplatňovaniu tanečných prvkov pri pohybovom stvárnení hudby.

Medzipredmetové vzťahy:

- formou vzťahu k slovenskému jazyku (rečňovanky, vyčítanky, príslovia a porekadlá)
- výtvarná výchova (výtvarné ukážky, ilustrácie...)
- telesná výchova (pohybové hry)

Stratégie vyučovania:

Prevahu tvoria použité metódy:

- motivačné (motivačné rozprávanie, motivačný rozhovor, motivačná demonštrácia, pochvala, povzbudenie a kritika)
- slovné metódy (rozprávanie, vysvetľovanie)
- metóda imitačná – napodobňovanie podľa počutia
- praktické metódy v podobe hudobných činností
- metóda sprostredkovania hudobných poznatkov a hudby učiteľom a v interakcii učiteľ – žiak
- hra ako metóda
- metódy demonštračné (demonštrácia akustického záznamu)
- metódy opakovania a precvičovania

Učebné zdroje:

- hudobný materiál, DVD, vyučovacie programy, hudobné nástroje

Hodnotenie predmetu:

Žiak sa klasifikuje podľa pravidiel klasifikácie prospechu v špeciálnych základných školách, primerane k mentálnemu postihnutiu a možnostiam vyplývajúcim z jeho postihnutia. Žiak sa klasifikuje podľa Metodických pokynov č. 19/2015 na hodnotenie a klasifikáciu prospechu a správania žiakov s mentálnym postihnutím – primárne vzdelávanie.

Učebné osnovy	
Názov predmetu	Výtvarná výchova
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, spolu 38 vyučovacích hodín
Ročník	ôsmy
Škola	Spojená škola, organizačná zložka Špeciálna základná škola, Zimné 465, 053 23 Rudňany
Názov školského vzdelávacieho programu	ŠkVP pre žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia
Stupeň vzdelania	ISCED 1 - primárne vzdelávanie
Dĺžka štúdia	10 rokov
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský

Charakteristika:

Vo vzdelávaní žiakov s mentálnym postihnutím má nezastupiteľné miesto aj vyučovací predmet výtvarná výchova. Výtvarné aktivity napomáhajú žiakom s mentálnym postihnutím rozvíjať grafomotorické zručnosti, hrubú a jemnú motoriku. Na základe rozvoja jemnej motoriky sa rozvíjajú aj komunikačné schopnosti, expresívna a receptívna zložka reči, a aj nonverbálna forma komunikácie.

Výchovno-vzdelávacie ciele predmetu výtvarná výchova pre žiakov s mentálnym postihnutím vychádzajú zo všeobecne stanovených cieľov výtvarnej výchovy ako vyučovacieho predmetu a zo všeobecne stanovených cieľov vzdelávania žiakov s mentálnym postihnutím

- rozvoj jemnej a hrubej motoriky,
- rozvoj koordinovaného pohybu rúk,
- rozvoj senzomotorickej koordinácie,
- rozvoj lateralit
- rozvoj priestorovej orientácie,
- rozvoj koordinácie oko – ruka,
- rozvoj pozornosti,
- rozvoj priestorovej pamäti,
- rozvoj vnímania,
- rozvoj kreativity a improvizácie,
- spoločné výtvarné aktivity pomocou napodobňovania.

Výchovno-vzdelávacie ciele a niektoré aktivity výtvarnej výchovy sa prelínajú s cieľmi a činnosťami iných vyučovacích predmetov, a to najmä s predmetmi slovenský jazyk, hudobná výchova, telesná výchova a pracovné vyučovanie.

Predmet	Štátny vzdelávací program	Školský vzdelávací program	Spolu
Výtvarná výchova	1	0	1

Ciele:

- rozvíjať a obohacovať získané zručnosti v základných výtvarných technikách
- kresliť postupne dokonalejší grafický typ postavy človeka v určitej dejovej súvislosti
- učiť sa zložitejšie a detailnejšie vymodelovať postavu
- uplatňovať získané výtvarné zručnosti v plošných a priestorových prácach

Témy a obsah prdmetu

Tematický celok	Obsah učiva
Kresba Počet hodín: 10	Charakteristické črty ľudskej postavy, odlíšenie mužskej, ženskej, detskej postavy. Zobrazovanie ľudskej tváre muža a ženy líniou, farbou a plochou (vlasy, brada, fúzy). <u>Pomôcky:</u> drievko, perko – tuš, voskový pastel, ceruza, krieda, rudka, suchý pastel, fixka
Maľba Počet hodín: 10	Zobrazovanie postáv v určitom prostredí, zobrazovanie situácií typických pre dané prostredie (deti sa hrajú na ihrisku, otec šoféruje v aute, mama varí v kuchyni, lekár ošetruje pacienta). <u>Pomôcky:</u> akvarelové farby, tempery, štetec, drievko, suchý a masťný pastel
Plošné a priestorové práce Počet hodín: 10	Kombinovanie rôznorodých materiálov pri vytváraní kompozičných celkov (dopravné prostriedky, domy v ulici, naša škola). Zobrazovanie ľudských a zvieracích figúr používaním výstrižkov rôzneho druhu papiera, dotváranie pozadia – koláž, kombinácia techník.
Modelovanie Počet hodín: 8	Vyťahovanie drobných detailov vymodelovaných predmetov, zvieracích a ľudských figúr. Modelovanie ľudskej hlavy vytvarovaním gule, modelovanie očí a úst (vtláčaním prsta do modelovacieho materiálu), nosa a uší (vyťahovaním). <u>Pomôcky:</u> Hlina, plastelína, modurit, cesto
Spolu: 38 hodín	

Proces:

Na základe rozhovoru a priameho pozorovania svojej tváre v zrkadle, ostatných spolužiakov, poukazujeme na charakteristické znaky tváre. Prostredníctvom rozhovoru o kresbe spresňujeme predstavy žiakov. Vede ich k obsahovo a výtvarne rozvinutému námetu, k technicky dokonalejšej kresbe. V maľbe sa zameriavame na témy vyvolané citovými zážitkami z blízkeho prostredia žiaka.

Medzipredmetové vzťahy:

- etická výchova
- vecné učenie
- matematika – geometria
- slovenský jazyk

Stratégie vyučovania:

- motivačné (motivačné rozprávanie, motivačný rozhovor, pochvala, povzbudenie)
- vysvetľovanie, rozhovor
- metódy samostatnej práce
- metóda precvičovania
- zmiešané metódy vyučovania – skupinová práca
- exkurzie
- vychádzky

Učebné zdroje:

Banáš a kol. Didaktika výtvarnej výchovy, Macko A. Výtvarné techniky I.- II., Macko A.- Nevřelová O. Výtvarná výchova v 3. a 4. ročníku ZŠ, Macko A.- Nevřelová O. Výtvarná výchova v 5. 6. ročníku ZŠ, Gregušová H. Výtvarné techniky v osobitnej škole, Gregušová H. Špecifiká edukácie mentálne postihnutých vo výtvarnej výchove, Lokšová I.- Lokša J. Cez relaxáciu k tvorivosti v škole, internet, návšteva galérie.

Pomôcky: drievko, tuš, voskový pastel, ceruza, krieda, rudka, suchý pastel, temperové farby, voskové farby, akvarelové farby, tempery, štetce, suchý pastel, masťný pastel, hlina, plastelína, modurit, sadra, lepidlo, lak, nožnice, farebný papier, novinový papier, tekutý škrob, lepiaca páska, textil

Hodnotenie predmetu:

Žiak sa klasifikuje podľa pravidiel klasifikácie prospechu v špeciálnych základných školách, primerane k mentálnemu postihnutiu a možnostiam vyplývajúcim z jeho postihnutia. Žiak sa klasifikuje podľa Metodických pokynov č. 19/2015 na hodnotenie a klasifikáciu prospechu a správania žiakov s mentálnym postihnutím – primárne vzdelávanie.

Učebné osnovy	
Názov predmetu	Telesná a športová výchova
Časový rozsah výučby	2 hodiny týždenne, spolu 76 vyučovacích hodín
Ročník	ôsmy
Škola	Spojená škola, organizačná zložka Špeciálna základná škola, Zimné 465, 053 23 Rudňany
Názov školského vzdelávacieho programu	ŠkVP pre žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia
Stupeň vzdelania	ISCED 1 – primárne vzdelávanie
Dĺžka štúdia	10 rokov
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský

Charakteristika predmetu:

Ciele a obsah vyučovacieho predmetu telesná a športová výchova sú zamerané na dosiahnutie optimálneho telesného a pohybového rozvoja žiakov s mentálnym postihnutím, vypestovanie pozitívneho vzťahu k pohybu, cvičeniu a športu v rámci ich možností a schopností.

S rozvíjaním pohybovej aktivity úzko súvisí rozvoj poznávacej činnosti, nakoľko pri pohybových aktivitách pôsobíme aj na rozvoj psychických funkcií – na vnímanie, pozornosť, pamäť, myslenie, fantáziu a reč. Po určení motorickej a senzomotorickej vývinovej úrovne žiaka sa treba zamerať na utváranie účelových pohybových zručností, kompenzáciu motorických nedostatkov, elimináciu nevhodných motorických prejavov a pohybových stereotypii a tiež na rozvoj komunikačnej schopnosti, s pozitívnym dopadom - okrem rozvoja motoriky a pohybových schopností - aj na jeho percepciu, kognitívne a sociálne funkcie. Ciele telesnej a športovej výchovy žiakov s mentálnym postihnutím vychádzajú zo všeobecne stanovených cieľov telesnej a športovej výchovy ako vyučovacieho predmetu vo výchovnovzdelávacom procese, pričom je potrebné ich prispôbiť a doplniť na základe nutnosti zohľadnenia špecifik vývinu a prejavov žiakov s mentálnym postihnutím.

Predmet	Štátny vzdelávací program	Školský vzdelávací program	Spolu
Telesná a športová výchova	2	0	2

Ciele:

- dosiahnuť proporcionálny rozvoj pohybových schopností žiakov
- zdokonaľovať pohybové zručnosti a návyky
- rozvíjať koordinačné schopnosti v komplexnom pohybovom prejave žiakov
- formovať morálne a psychické vlastnosti žiaka prostredníctvom pohybových hier

Témy a obsah predmetu

Tematický celok	Obsah učiva
Zdravotné cviky Počet hodín: 4	Opakovanie a obmieňanie cvikov z nižšieho a stredného stupňa. Nácvik bicyklovania na tricykloch a bicykloch.
Kondičné cvičenia	<u>Chôdza</u>- upevňovanie správneho držania tela, chôdza cez nízke prekážky, v zástupe, vo dvojiciach, v rade. Chôdza po schodoch s predmetom v ruke. Chôdza vzad. Chôdza v prírode, po nerovnom teréne vo vzdialenosti viac ako 1 km. <u>Beh</u> - prirodzený beh s vybehnutím na daný signál zo stoja, z drepu, zo sedu, z ľahu, z kľaku – 15 minút. Beh okolo mét, beh po kružnici, beh po „osmičke“, nácvik behu cez nízku prekážku. <u>Skoky</u> – z miesta daným smerom, znožmo i striedavo. Preskok nízkych prekážok, napnutej mäkkej gumy do výšky 40 cm. Zoskok z výšky 50 cm na mäkkú podložku do drepu. Skok do diaľky do pieskoviska. Poskoky v drepe, poskoky a obraty. <u>Lezenie</u> – zdokonaľovanie lezenia, podliezania, preliezania. Výstup po šikmej lavičke lezením a plazením. Zliezanie prírodných prekážok. <u>Hádzanie a chytanie</u>- zdokonaľovanie hádzania a chytania, gúľanie lopty do cieľa. Hod lopty do diaľky horným oblúkom, hádzanie a chytanie lopty odrazenej od zeme. Prehadzovanie cez vyššie prekážky, cez obruče. <u>Gymnastické cvičenia</u> – chôdza po švédskej lavičke s 3 prekážkami rozmiestnenými na lavičke. Cvičenia rovnováhy a obratnosti. Chôdza po zavesenej lavičke. Výskok na 4 diely švédskej debny do vzporu kľačmo, z kľaku stoj. Zdvíhanie plnej lopty v kľaku a v stoji, gúľanie a priťahovanie plnej lopty v kľaku.
Počet hodín: 20	Cvičenia s gymnastickými posilňovačmi, cvičenia so švihadlami.
Základy akrobatických cvičení	Kolíska, prevaľovanie bokom v ľahu na rovnej podložke s napnutými nohami, prevaľovanie. Kotúľ vpred so správnym zbalením, aj na tvrdej podložke. Nácvik ľahu vznesmo zo sedu skrčmo kolískou vzad. Rýchle zmeny polôh a postojov. Rovnovážne cvičenia na dvoch a jednej dolnej končatine. Rovnováha pri pohybe z miesta.
Počet hodín: 10	
Sezónne činnosti	V zimnom období hry na snehu, chôdza po klzkej ploche, šmýkanie, sánkovanie, bobovanie z mierneho svahu. V jarnom a letnom období turistika zameraná na chôdzu s prekonávaním terénnych prekážok, preliezanie, podliezanie, preskakovanie nízkych prekážok, dvíhanie a prenášanie drobných predmetov. Hry a súťaže na orientáciu v teréne.
Počet hodín: 12	
Kolektívne činnosti	Naháňačky. Loptové hry s jednoduchými pravidlami zamerané na hádzanie, chytanie, podávanie, prihrávku obojruč trčením, vrchné chytenie obojruč a hry spojené s rýchlym behom. Poznávanie a osvojovanie si jednoduchých pravidiel hier.
Počet hodín: 10	
Hudobno-pohybové hry	Cval bokom a vpred. Prísunný krok vpred i vzad. Vyjadrenie trojštvrťového taktu potleskom, podupom, trojdupom. Pohybové vyjadrenie pojmov: vysoko, nízko, ticho, silno, pomaly, rýchlo.
Počet hodín: 10	

Kondičné a relaxačné cvičenia	Opakovanie a obmieňanie cvikov zameraných na lokálne uvoľňovanie častí hornej a dolnej končatiny, trupu, na celkovú relaxáciu, prehĺbené lokálne dýchanie, uvoľnené vydychovanie, aktivity na psychické uvoľnenie. Kondičné cvičenia realizujeme aj v zimnej a letnej prírode.
Počet hodín: 10	
Spolu: 76 hodín	

Proces:

Pohybové hry zaraďujeme do úvodnej, hlavnej alebo záverečnej časti hodiny. Pomocou nich plánujeme a cieľavedome rozvíjame potrebné pohybové schopnosti žiakov a zvyšujeme ich záujem o cvičenie. Hry majú mať jednoduchú organizáciu. Pohybová náročnosť a psychické zaťaženie by malo byť primerané k stupňu mentálneho postihnutia žiakov. Relaxačné cvičenia je vhodné spájať s dýchacími cvičeniami v príjemnej atmosfére, pomaly a uvoľnene.

Medzipredmetové vzťahy:

- formou prierezových tém, napr. témy vyučované v rôznych predmetoch (vecné učenie, matematika, hudobná výchova)
- organizovanie školských súťaží, triednych súťaží

Stratégie vyučovania:

Vo výchovno vzdelávacom procese je potrebné individuálne pre každého žiaka citlivo zvážiť výber vhodných metód, foriem, didaktických prostriedkov a pomôcok, vhodnú formu motivácie, optimálnu náročnosť a čas potrebný na vykonanie úlohy, mieru členenia úlohy na jednoduchšie kroky, formu a mieru pomoci, vhodné učebné prostredie s optimálnym množstvom stimulov.

Učebné zdroje:

- odborná literatúra, časopisy, encyklopédie
- materiálno – technické a didaktické prostriedky
- internet

Hodnotenie predmetu:

Žiak sa klasifikuje podľa pravidiel klasifikácie prospechu v špeciálnych základných školách, primerane k mentálnemu postihnutiu a možnostiam vyplývajúcim z jeho postihnutia. Žiak sa klasifikuje podľa Metodických pokynov č. 19/2015 na hodnotenie a klasifikáciu prospechu a správania žiakov s mentálnym postihnutím – primárne vzdelávanie.

OBSAH VZDELÁVANIA

PRE 8. ROČNÍK

PRE ŽIAKOV S ŤAŽKÝM STUPŇOM MENTÁLNEHO POSTIHNUTIA

Variant C

Školský vzdelávací program pre 8. ročník ŠZŠ

Rámcový učebný plán pre žiakov s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia s vyučovacím jazykom slovenským (variant C)

Vzdelávacia oblasť	Predmet	ŠVP počet hodín	ŠkVP počet hodín	Spolu
Jazyk a komunikácia	Rozvíjanie komunikačnej schopnosti	3		3
	Rozvíjanie sociálnych zručností	1		1
	Rozvíjanie grafomotorických zručností	1		1
Matematika a práca s informáciami	Matematika	2		2
	Informatika	0,5	0,5	1
Človek a príroda	Vecné učenie	1	1	2
Človek a hodnoty	Etická výchova	1		1
	Náboženská výchova			
	Náboženstvo			
Človek a svet práce	Pracovné vyučovanie	2,5	1,5	4
Umenie a kultúra	Hudobná výchova	1		1
	Výtvarná výchova	1		1
Zdravie a pohyb	Zdravotná telesná výchova	3		3
Spolu povinná časť		17		
Voliteľné hodiny			3	
SPOLU: povinná časť + voliteľné hodiny				20

Učebné osnovy	
Názov predmetu	Rozvíjanie komunikačnej schopnosti
Časový rozsah výučby	3 hodiny týždenne, spolu 114 vyučovacích hodín
Ročník	ôsmy
Škola	Spojená škola, organizačná zložka Špeciálna základná škola, Zimné 465, 053 23 Rudňany
Názov školského vzdelávacieho programu	ŠkVP pre žiakov s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia
Stupeň vzdelania	ISCED 1 – primárne vzdelávanie
Dĺžka štúdia	10 rokov
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský

Charakteristika predmetu:

Vyučovací predmet rozvíjanie komunikačnej schopnosti (ďalej len RKS) je určený pre všetkých žiakov s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia vzhľadom na to, že v klinickom obraze mentálnej retardácie sa vyskytujú sprievodné prejavy v neuropsychickom vývine, vo vývine motoriky, psychiky, citov, vôle a najmä v oblasti komunikácie a reči. Komunikačná schopnosť je komplexná schopnosť človeka vedome a podľa patričných noriem používať jazyk ako systém znakov a symbolov v celej jeho komplexnosti a vo všetkých jeho formách a to za účelom realizovania určitého komunikačného zámeru. Komplexnosť znamená, že táto schopnosť zahŕňa všetky jazykové roviny (fonetickofonologickú, lexikálno-sémantickú, morfológicko-syntaktickú, pragmatickú); pokiaľ ide o formy, komunikačná schopnosť zahŕňa všetky spôsoby komunikovania (napríklad hovorený, grafický, neverbálny spôsob komunikácie). Preto je obsah predmetu RKS zameraný na všetky roviny jazyka a všetky formy komunikácie. Narušená komunikačná schopnosť detí s mentálnym postihnutím má špecifickú etiológiu, symptomatológiu aj metódy intervencie. U detí s mentálnym postihnutím býva zvyčajne vývin reči oneskorený alebo obmedzený. Obsah vyučovacieho predmetu RKS je rámcový. Postupuje sa v súlade so zákonitostami vývinu reči a myslenia žiaka, rešpektujúc priebežne úroveň všetkých jeho schopností (motorika, poznávacie procesy). Pre žiakov, ktorí nie sú schopní dorozumievať sa hovorenou rečou, sa odporúča okrem vyučovacieho predmetu RKS zaradiť aj vyučovací predmet Augmentatívna a alternatívna komunikácia (ďalej len AAK). Náhradné a doplnkové komunikačné systémy potom používajú žiaci v bežnej komunikácii a na všetkých vyučovacích predmetoch. Užívateľmi AAK sú obvykle osoby s oneskoreným alebo narušeným vývinom reči, alebo symptomatickými poruchami reči. V ich klinickom obraze je poškodenie rečových centier v mozgu alebo iné poškodenie CNS. Príčiny a prejavy NKS a nehovorenia sa niekedy spájajú s viacnásobným postihnutím. Pri viacnásobných postihnutiach dochádza k vzájomnému prelínaniu vplyvov jednotlivých postihnutí.

Predmet	Štátny vzdelávací program	Školský vzdelávací program	Spolu
Rozvíjanie komunikačnej schopnosti	3	0	3

Ciele:

- stimulovať komunikáciu žiaka v sociálnej interakcii
- rozvíjať sluchovú diferenciačnú schopnosť
- rozvíjať porozumenie reči
- podporovať spontánne vyjadrovanie potrieb, pocitov a názorov žiaka
- podporovať verbálnu i neverbálnu formu komunikácie žiaka
- naučiť žiaka základy čítania

Témy a obsah predmetu

Tematický celok	Obsah učiva
Pragmatická rovina jazyka	
Porozumenie reči Počet hodín: 5	Komentovanie „tu a teraz“. Komentovaním všetkých činností a pomenovávaním predmetov rozvíjame porozumenie pojmov a ich vzájomných súvislostí. Postupujeme od poznávania skutočných predmetov a javov k obrázkom a porozumeniu pojmov. Kategorizovanie pojmov podľa daných kritérií. Vykonávanie činností podľa komentovania a porozumenia obsahu prehovoru komunikačného partnera.
Rozvíjanie expresívnej reči Počet hodín: 5	Námetové hry, pri ktorých žiak môže komentovať svoju činnosť - hlasné komentovanie činnosti alebo spoločné komentovanie s pomocou učiteľky s použitím názorných skutočných predmetov, ich miniatúry alebo primerané ilustrácie a obrázky. Jednoduché aktívne pomenovávanie predmetov a dejov v prostredí školy a rodiny, jednoduché komentovanie vykonávaných alebo prebiehajúcich činností a situácií. Tvorenie jednoslovných a dvojslovných viet, slovných pomenovaní.
Rozhovor Počet hodín: 10	Jednoduchý rozhovor, striedanie role s komunikačným partnerom. Začiatok a ukončenie rozhovoru. Výber a udržanie témy rozhovoru. Výber komunikačných prostriedkov primeraných situácii a komunikačnému partnerovi. Odpoveď na otázku, kladenie otázok. Modelové hry, dramatizácia.
Lexikálno-semantická rovina jazyka	
Rozvoj slovnej zásoby	Pomenovávanie skutočných predmetov a javov alebo obrázkov. Kategorizovanie pojmov podľa významu s názornými príkladmi a bez nich. (Pri pomenovávaní zároveň ukazujeme na predmet alebo zároveň vykonávame pohyb a pod.)

Počet hodín: 10	Rozlišovanie a porovnávanie významovo podobných a protikladných pojmov. (Názorne: reč v spojení so zrakovým alebo taktilným vnemom a pod.) Kľúčové slová. Upevňovanie významu pojmov a súvislostí zážitkovou formou.
Morfologicko-syntaktická rovina jazyka	
Syntaktické a morfológické pravidlá, rozvoj jazykového citu Počet hodín: 10	Nácvik ohýbania slov. Nácvik predložkových väzieb a analógie primerane schopnostiam žiaka s pomocou, názorným a zážitkovým spôsobom. Maľované čítanie. Dopĺňovanie a opakovanie viet. Odvodzovanie slov. Tvorba viet a súvetí. Rozvoj porozumenia reči.
Foneticko-fonologická rovina jazyka	
Rozvíjanie sluchovej diferenciačnej schopnosti Počet hodín: 5	Rozlišovanie zvukov reči, rytmizovanie slabík. Hry so zmenami melódie a tempa reči. Rozlišovanie prvej hlásky v slove. Rozlišovanie dĺžky hlások a slabík. Cvičenia zamerané na rozvíjanie pohyblivosti hovoridiel, koordináciu pohybov a správnu výslovnosť.
Rozvíjanie rozprávačských schopností (naratív)	
Rozprávanie Počet hodín: 15	Vyjadrenie potreby smädu, hladu a hygienických potrieb prostredníctvom očného kontaktu a neverbálnej komunikácie. Pozorovanie osôb a udalostí v okolí, uvažovanie o nich aj mimo ich bezprostredného vnímania. Jednoduché rozprávanie zážitku podľa osnovy, rozprávanie podľa obrázkov, vnímanie časovej následnosti a súvislostí udalostí. Práca s detskými ilustrovanými knihami, leporelami, obrázkami
Rozvíjanie iných schopností spojených s komunikáciou	
Rozvoj taktilného a kinestetického vnímania Počet hodín: 2	Poznávanie predmetov a povrchov hmatom, rozvíjanie diferenciačných schopností. Rozvíjanie vnímania vlastných pohybov.
Rozvoj sluchovej a zrakovej gnozie	Poznávanie rôznych zvukov, rozlišovanie ich kvality, intenzity, smeru. Poznávanie melódie a rytmu. Cvičenia na zapamätanie melódie a rytmu, riekanky, radu slov, vety a pod. Vnímanie a diferencovanie viditeľných znakov predmetov, osôb a udalostí, vnímanie viditeľných zmien. Cvičenia na rozvíjanie zrakovej pamäti. Cvičenia zrakovej analýzy a syntézy. Rozvíjanie poznávacích procesov: zachovanie,

Počet hodín: 6	prirad'ovanie, zorad'ovanie, triedenie – kategorizácia. Rozvíjanie pamäti (akusticko-verbálna a zrková, pracovná pamäť).
Priestorová orientácia a orientácia v čase Počet hodín: 2	Cvičenia pravo-ľavej orientácie (telesná schéma, rovinná orientácia. Serialita (nácvik sekvencií, postupnosti). Intermodalita (audiovizuálny vzťah).
Rozvoj motorických schopností Počet hodín: 6	Rozvíjanie oromotoriky, vizuomotoriky, jemnej a hrubej motoriky, grafomotoriky, fonograforhythmiky.
Základy čítania a písania	
Rozvíjanie schopností potrebných pre základy čítania Počet hodín: 38	Opakovanie a utvrdzovanie čítania a písania hlások, písmen, slabík a slov vyučovaných v predchádzajúcom ročníku. Čítanie a písanie hlások a písmen j, n, d. Sluchové rozlišovanie v slove, poznávanie písmena a hlásky, použitie v slabikách a slovách. Skladanie, čítanie a písanie viet. Obrázkové čítanie.
Spolu: 114 hodín	

Proces:

Žiakovi je potrebné umožniť komunikovať takou formou, pre akú má zachované schopnosti a tieto v komunikácii stimulovať a rozvíjať. RKS sa prelína celým vyučovacím procesom. Na hodine RKS sa učiteľ má so žiakmi zamerať na porozumenie pojmov a súvislostí a precvičovanie ich používania v komunikácii. Na vyučovaní predmetu RKS odporúčame využívať skupinovú prácu, zážitkové učenie, dramatizáciu a hry. Vhodnou formou aktivít je cielené vytváranie komunikačných situácií. Túto formu vyučovania možno realizovať na vyučovacej hodine alebo v bloku, v priestoroch triedy alebo v prirodzenom prostredí, ktoré súvisí s komunikačným obsahom alebo témou. Odporúčame rozširovať vytváranie komunikačných situácií a okruh komunikačných partnerov aj do prostredia mimo školy a rodiny, napr. komunikácia v obchode, na pošte, na železničnej stanici a pod. Zameriavame sa na témy z bežného života pre použitie komunikačnej schopnosti v bežnom živote. U žiakov, ktorých hovorená reč je nezrozumiteľná alebo sú úplne nehovoriaci využívame augmentatívnu a alternatívnu komunikáciu (AAK). Pri príprave činností pre žiakov, ktorí majú narušenú komunikačnú schopnosť odporúčame spolupracovať s logopédom, sledovať odbornú literatúru a odporúčané internetové zdroje, prípadne možnosti ďalšieho vzdelávania v oblasti komunikácie detí a žiakov s ťažko narušenou komunikačnou schopnosťou.

Medzipredmetové vzťahy:

Rozvíjanie komunikačnej schopnosti sa prelína celým vyučovacím procesom a zároveň témy preberané v predmete RKS by mali byť v súlade s témami preberanými najmä v predmete vecné učenie, rozvíjanie grafomotorických zručností a rozvíjanie sociálnych zručností.

Stratégie vyučovania:

Vo výchovnovzdelávacom procese je potrebné individuálne pre každého žiaka citlivo

zvážiť výber vhodných metód, foriem, didaktických prostriedkov a pomôcok, vhodnú formu motivácie, optimálnu náročnosť a čas potrebný na vykonanie úlohy, mieru členenia úlohy na jednoduchšie kroky, formu a mieru pomoci, vhodné učebné prostredie s optimálnym množstvom stimulov.

Vyučovanie je založené na využívaní metód a techník augmentatívnej a alternatívnej komunikácie (AAK) – posunky, prstová abeceda, obrázkové systémy, piktogramy a iné, systémy používajúce multimediálnu techniku.

Učebné zdroje:

Obrázkový materiál, pracovné listy, detské časopisy, materiálno – technické a didaktické prostriedky

Hodnotenie predmetu:

Vyučovací predmet RKS sa neklasifikuje. Na vysvedčení sa uvádza „absolvoval“.

Učebné osnovy	
Názov predmetu	Rozvíjanie sociálnych zručností
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, spolu 38 vyučovacích hodín
Ročník	ôsmy
Škola	Spojená škola, organizačná zložka Špeciálna základná škola, Zimné 465, 053 23 Rudňany
Názov školského vzdelávacieho programu	ŠkVP pre žiakov s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia
Stupeň vzdelania	ISCED 1 – primárne vzdelávanie
Dĺžka štúdia	10 rokov
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský

Charakteristika predmetu:

Z oblastí, ktoré sú pri mentálnom postihnutí poškodené, je najmarkantnejšie poškodenie v oblasti sociálnych zručností a komunikačnej schopnosti. Rozvíjanie sociálnych zručností je preto jedným zo základných cieľov výchovno-vzdelávacieho procesu žiakov s mentálnym postihnutím.

Cieľom vyučovacieho predmetu rozvíjanie sociálnych zručností je vytvorenie, resp. rozvíjanie komunikačnej schopnosti, s atribútmi prostriedku vyjadrovania potrieb, nadväzovania kontaktov, ako aj výmeny informácií a vo vyšších ročníkoch aj vyjadrovanie vlastných emocionálnych stavov a ich „čítanie“ zo správania iných ľudí. Prvoradým cieľom vzdelávania je sociálne správanie zodpovedajúce veku žiaka, úrovni jeho schopností, resp. rozvíjanie a učenie základných predpokladov týchto zručností. Neoddeliteľnou súčasťou sociálneho správania sú schopnosti, ktoré napomáhajú sociálnej integrácii, tzv. integračné zručnosti, t.j. nadväzovanie a udržanie vzťahov, trávenie voľného času a iné aktivity, a v neposlednom rade samoobslužné schopnosti. Okrem vyučovacích hodín predmetu rozvíjanie sociálnych zručností sa na rozvíjaní a upevňovaní sociálnych zručností podieľajú ďalšie vyučovacie predmety, najmä rozvíjanie komunikačnej schopnosti a pracovné vyučovanie.

Predmet	Štátny vzdelávací program	Školský vzdelávací program	Spolu
Rozvíjanie sociálnych zručností	1	0	1

Ciele:

- rozvíjať schopnosť kooperácie so spolužiakmi
- samostatnejšie nadväzovať, udržať a ukončiť sociálne interakcie so spolužiakmi
- vyjadrovať svoje pocity primeranými slovami
- podporovať rozvoj vyšších citov
- podporovať sympatie a kamarátske vzťahy so spolužiakmi
- rozvíjať empatiu
- primerane prijať fyzický kontakt inej osoby pri skupinových aktivitách

Témy a obsah predmetu

Tematický celok	Obsah učiva
Pravidlá spoločenského správania Počet hodín: 20	Osvojovanie si pravidiel spoločenského správania v sociálnych situáciách s deťmi i dospelými. Podporovanie samostatnosti v nadväzovaní kontaktu spoločensky prijateľným spôsobom, zotrvanie v rozhovore a ukončení jednoduchého rozhovoru. Podporovanie schopnosti slušného odmietnutia kontaktu vzhľadom na situáciu a momentálne záujmy. Nadväzovanie a postupne udržiavanie priateľského vzťahu s inými žiakmi. Realizovanie hier a aktivít podporujúcich spoluprácu žiakov v skupine.
Vyjadrovanie citov Počet hodín: 18	Podporovanie a rozvíjanie vyšších citov ako oddanosť, súcit, spolupatričnosť a iné. Vyjadrovanie svojich vlastných citov prijateľným spôsobom. Poznávanie a rozlišovanie kladných a záporných vlastností formou dramatického prejavu.
Spolu: 38 hodín	

Proces:

V rôznych situáciách vedieme žiakov k reálnemu odhadnutiu svojich schopností a poznávaniu svojich možností, k primeranému hodnoteniu svojho správania a uplatňovaniu zdravého sebedomia a istoty v správaní, k potláčaniu impulzivity a útočného správania.

Medzipredmetové vzťahy:

Rozvíjanie sociálnych zručností sa prelína celým vyučovacím procesom, témy preberané v predmete RSZ by mali byť v súlade s témami preberanými najmä v predmete vecné učenie, rozvíjanie grafomotorických zručností a RKS.

Stratégie vyučovania:

Vo výchovnovzdelávacom procese je potrebné individuálne pre každého žiaka citlivo zvážiť výber vhodných metód, foriem, didaktických prostriedkov a pomôcok, vhodnú formu motivácie, optimálnu náročnosť a čas potrebný na vykonanie úlohy, mieru členenia úlohy na jednoduchšie kroky, formu a mieru pomoci, vhodné učebné prostredie s optimálnym množstvom stimulov.

Učebné zdroje: pracovné listy, detské časopisy, materiálno-technické a didaktické prostriedky

Hodnotenie predmetu:

Žiak sa klasifikuje podľa pravidiel klasifikácie prospechu v špeciálnych základných školách, primerane k mentálnemu postihnutiu a možnostiam vyplývajúcim z jeho postihnutia. Žiak sa klasifikuje podľa Metodických pokynov č. 19/2015 na hodnotenie a klasifikáciu prospechu a správania žiakov s mentálnym postihnutím – primárne vzdelávanie.

Učebné osnovy	
Názov predmetu	Rozvíjanie grafomotorických zručností
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, spolu 38 vyučovacích hodín
Ročník	ôsmy
Škola	Spojená škola, organizačná zložka Špeciálna základná škola, Zimné 465, 053 23 Rudňany
Názov školského vzdelávacieho programu	ŠKVP pre žiakov s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia
Stupeň vzdelania	ISCED 1 – primárne vzdelávanie
Dĺžka štúdia	10 rokov
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský

Charakteristika predmetu:

Okrem hodín vyučovacieho predmetu rozvíjanie grafomotorických zručností sa na rozvíjaní a upevňovaní grafomotorických zručností podieľajú ďalšie vyučovacie predmety, najmä výtvarná výchova. Vzhľadom na to, že od prevažnej väčšiny žiakov s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia nie je možné vyžadovať písanie písaným písmom a pre ich praktický život táto forma písma nemá praktický význam, je vhodné naučiť ich dorozumieť sa písomnou formou pri použití písmen veľkej tlačenej abecedy. K nácviku písmen malej a veľkej písanej abecedy pristupujeme len u detí s vhodnými dispozíciami na túto činnosť. Nácvik písaných tvarov písma vtedy nacvičujeme súčasne s nácvikom ich čítania. Ako účinné pomôcky na vyučovanie rozvíjania grafomotorických zručností a písania okrem písacích nástrojov (hrubé voskové farby, kriedy, pastelky, ceruzky, neskôr pero), kartičiek s písmenami a obrázkami, je vhodné využívať reliéfne makety jednoduchých geometrických a iných tvarov na obkresľovanie a výkresy s predpísanými slovami, textami a nalepenými obrázkami, ktoré sa vložia do fólie, na ktorú žiak zmazateľnou fixkou môže dopĺňať vynechané písmená, slová. Poradie preberaných hlások a písmen si môže učiteľ prispôbovať podľa vybranej používanej učebnice. Dĺžku času preberania jednotlivých hlások a písmen učiteľ prispôbuje individuálnym schopnostiam žiakov.

Predmet	Štátny vzdelávací program	Školský vzdelávací program	Spolu
Rozvíjanie grafomotorických zručností	1	0	1

Ciele:

- upevňovať hygienické návyky pri písaní
- rozvíjať psychomotorické schopnosti a jemnú pohybovú koordináciu rúk
- zlepšovať kvalitu grafických tvarov
- vedieť udržať ceruzu a pero pri písaní v liniatúre
- fixovať správne sedenie pri grafomotorických činnostiach

Témy a obsah predmetu

Tematický celok	Obsah učiva
Tvary písmen Počet hodín: 23	Uvoľňovacie a relaxačné cvičenia horných končatín. Obkresľovanie predkreslených geometrických tvarov. Opakovanie nacvičených tvarov. Upevnenie písania tvaru písmen l, a, o. Nacvičovanie písania písmena p, t.
Slabiky Počet hodín: 15	Nacvičovanie písania slabík s písmenom p, t.
Spolu: 38 hodín	

Proces:

Cvičenia na podporu rozvoja grafomotorických zručností by nemali presahovať 5 minút. Uvoľňujeme celú ruku od ramenného kĺbu cez lakeť až po zápästie a prsty. Nezabúdame na fixáciu zručnosti správneho držania písacích potrieb, správnej polohy tela pri písaní a na umiestnenie papiera alebo zošita na stole. Snažíme sa o maximálne uvoľňovanie pohybov ruky pri písaní.

Medzipredmetové vzťahy:

Formou prierezových tém – ide o témy, ktoré sú spracovávané v rámci predmetov (výtvarná výchova, rozvíjanie sociálnych zručností, pracovné vyučovanie).

Stratégie vyučovania:

Rozvíjanie grafomotorických zručností je založené na precvičovaní jemnej motoriky rúk a jemnej motoriky prstov.

Vhodné je používať tieto metódy a organizačné formy vyučovania:

- motivačné (motivačné rozprávanie, motivačný rozhovor, pochvala, povzbudenie)
- slovné metódy (vysvetľovania rozhovoru)
- metódy samostatnej práce
- metódy opakovania a precvičovania -demonštračné metódy
- metóda viacnásobného opakovania
- zmiešané formy vyučovania napríklad skupinová.

Vyučovacie hodiny grafomotorických zručností by mali pripraviť žiaka na zvládnutie písania.

Učebné zdroje:

D. Píšová, M. Šinská, D. Hospodárová – Bodka, čiarka, palička, poslúchaj ma ručička Pracovný zošit na písanie pre prípravný a prvý ročník základných a špeciálnych škôl,
Mgr. V. Hlinková, Mgr. P. Pravňanská – Kolotoč Pracovné listy pre prípravný a 1. ročník ZŠ pre nehovoriacich, pre nižší a stredný stupeň pomocných škôl,
Pracovné listy k zmyslovej výchove pre 1.- 3. Ročník špeciálnych základných škôl (variant B)

Hodnotenie predmetu:

Žiak sa klasifikuje podľa pravidiel klasifikácie prospechu v špeciálnych základných školách, primerane k mentálnemu postihnutiu a možnostiam vyplývajúcim z jeho postihnutia. Žiak sa klasifikuje podľa Metodických pokynov č. 19/2015 na hodnotenie a klasifikáciu prospechu a správania žiakov s mentálnym postihnutím – primárne vzdelávanie.

Učebné osnovy	
Názov predmetu	Matematika
Časový rozsah výučby	2 hodiny týždenne, spolu 76 vyučovacích hodín
Ročník	ôsmy
Škola	Spojená škola, organizačná zložka Špeciálna základná škola, Zimné 465, 053 23 Rudňany
Názov školského vzdelávacieho programu	ŠkVP pre žiakov s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia
Stupeň vzdelania	ISCED 1 – primárne vzdelávanie
Dĺžka štúdia	10 rokov
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský

Charakteristika predmetu:

Vyučovanie matematiky sa snaží poskytnúť všetkým žiakom, spôsobom primeraným ich mentálnej úrovni, adekvátnymi formami a metódami také matematické vzdelanie, ktoré im umožní riešiť najnutnejšie problémy a úlohy praktického života. Individuálnym prístupom získava žiak prostredníctvom matematiky základné matematické vedomosti, zručnosti a návyky tak, aby ich v rozsahu svojich individuálnych schopností a možností, na svojom aktuálnom stupni vývinu dokázal v živote prirodzene aplikovať.

Ciele vyučovacieho predmetu matematika sú kladené tak, aby bol obsah a proces vzdelávania orientovaný na žiaka, aby prostredníctvom individuálneho, názorného prístupu pôsobili na pozitívny kognitívny rozvoj a v konečnom dôsledku aj na rozvoj celej osobnosti žiaka s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia.

Hranice obsahu učiva jednotlivých ročníkov nesmú byť prekážkou pre efektívne vzdelávanie žiaka. Časová potreba a množstvo obsahu učiva sa prispôsobuje individuálnym schopnostiam žiaka. Je potrebné klásť dôraz nielen na obsah vzdelávania, ale predovšetkým na prístup ku žiakovi, na výber vhodných metód, foriem, didaktických prostriedkov a pomôcok a v neposlednej rade aj na vhodné učebné prostredie. Je potrebné zvoliť inú formu sprostredkovania učiva. Môžu to byť rôzne pracovné listy, manipulácia s konkrétnymi predmetmi, obrázkami, pracovné úlohy uložené v škatuliach, výučba prostredníctvom počítača a podobne. Záleží na osobitostiach žiaka, je potrebné adekvátne reagovať na jeho potreby, schopnosti a možnosti. To si vyžaduje cieľavedomú a namáhavú prácu pedagóga, využívajúc jeho vedomostný, kreatívny, flexibilný a ľudský potenciál.

Učivo má byť prezentované takými formami a metódami, ktoré sú pre daného žiaka najpriateľnejšími. Je treba mať na zreteli, že nie je podstatné to, aby si žiak osvojil čo najväčšie množstvo učiva, ale aby osvojené učivo vedel v čo najväčšej miere využívať v praktickom živote.

Predmet	Štátny vzdelávací program	Školský vzdelávací program	Spolu
Matematika	2	0	2

Ciele:

- vedieť tvoriť skupiny z rozličných predmetov
- zdokonaľovať sa v zisťovaní podobnosti a rozdielov
- vedieť sa orientovať v priestore
- pochopiť množstvo 8
- oboznámiť sa so základmi numerácie

Témy a obsah predmetu

Tematický celok	Obsah učiva
ARITMETIKA Porovnávanie predmetov Počet hodín: 3	Porovnávanie predmetov podľa vlastností.
Triedenie predmetov Počet hodín: 3	Triedenie predmetov podľa vlastností: množstvo, veľkosť, farba, tvar. Priradovanie predmetov k číslam. Priradovanie čísel k predmetom.
Osvojovanie pojmov Počet hodín: 5	Osvojovanie si pojmov viac – menej – rovnako.
Orientácia v priestore Počet hodín: 5	Orientácia v priestore, praktické upevňovanie osvojených pojmov.
Číslo 8 Počet hodín: 44	Číslo 8. Počítanie do 8. Čítanie a písanie číslice 8. Číselný rad do 8. Priradovanie predmetov k číslu. Priradovať čísla k predmetom. Vytváranie skupín o danom počte predmetov.
GEOMETRIA Kruh Počet hodín: 4	Pomenovať geometrický tvar a priradiť k názvu. Nakresliť kruh podľa predlohy. Poznať rozdiel medzi kruhom a guľou.
Štvorec Počet hodín: 4	Pomenovať geometrický tvar a priradiť k názvu. Nakresliť štvorec podľa predlohy. Poznať rozdiel medzi kockou a štvorcom.
Obdĺžnik Počet hodín: 4	Pomenovať geometrický tvar a priradiť k názvu. Nakresliť obdĺžnik podľa predlohy. Poznať rozdiel medzi obdĺžnikom a kvádom.
Trojuholník Počet hodín: 4	Pomenovať geometrický tvar a priradiť k názvu. Nakresliť trojuholník podľa predlohy. Poznať geometrický tvar trojuholník.
Spolu: 76 hodín	

Proces:

V závislosti od individuálnych schopností môžeme žiakov oboznámiť so základmi numerácie procesom sčítania a odčítania konkrétnych predmetov. Pristupujeme k tomu vtedy, ak má žiak utvorené základné predstavy o veľkosti, tvare, množstve predmetov, o ich umiestnení v priestore a v čase.

Medzipredmetové vzťahy:

- formou priereзовých tém – ide o témy, ktoré sú spracovávané v rámci rôznych predmetov (vecné učenie, rozvíjanie grafomotorických zručností, etická výchova, pracovné vyučovanie, výtvarná výchova)

Stratégie vyučovania:

Pri vyučovaní matematiky je vhodné používať tieto metódy a organizačné formy vyučovania:

- motivačné (motivačné rozprávanie, motivačný rozhovor, pochvala, povzbudenie a kritika)
- slovné metódy (rozprávanie, opis, vysvetľovanie, rozhovor, beseda, dramatizácia)
- metódy samostatnej práce (samostatná práca s knihou, pracovným listom, slovníkom alebo obrázkovým materiálom)
- inscenačné metódy
- metódy opakovania a precvičovania vedomostí

Z organizačných foriem sa sústreďíme na frontálnu, skupinovú (v podobe didaktických hier) a individuálnu prácu so žiakmi, v menšej miere párovú prácu ako predprípravu skupinovej práce. Počas celého roka venujeme starostlivosť zvukovej stránke hovorených prejavov žiakov.

Učebné zdroje:

J. Rýglová: Matematika pre 2. ročník špeciálnych základných škôl 1. časť., Materiálno - technické a didaktické prostriedky.

Hodnotenie predmetu:

Žiak sa klasifikuje podľa pravidiel klasifikácie prospechu v špeciálnych základných školách, primerane k mentálnemu postihnutiu a možnostiam vyplývajúcim z jeho postihnutia. Žiak sa klasifikuje podľa Metodických pokynov č. 19/2015 na hodnotenie a klasifikáciu prospechu a správania žiakov s mentálnym postihnutím – primárne vzdelávanie.

Učebné osnovy	
Názov predmetu	Informatika
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, spolu 38 vyučovacích hodín
Ročník	ôsmy
Škola	Spojená škola, organizačná zložka Špeciálna základná škola, Zimné 465, 053 23 Rudňany
Názov školského vzdelávacieho programu	ŠkVP pre žiakov s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia
Stupeň vzdelania	ISCED 1 – primárne vzdelávanie
Dĺžka štúdia	10 rokov
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský

Charakteristika predmetu:

Vyučovací predmet informatika má dôležité postavenie aj vo vzdelávaní žiakov s mentálnym postihnutím, pretože podobne ako matematika rozvíja myslenie žiakov. Cieľom vyučovacieho predmetu informatika je viesť žiakov k pochopeniu základných pojmov, postupov a techník pri práci s počítačom. Žiaci si prostredníctvom práce s jednoduchými edukačnými počítačovými programami určenými pre výchovu, vzdelávanie a alternatívnu komunikáciu osvojujú obsluhu počítača na elementárnej užívateľskej úrovni primerane k ich individuálnym schopnostiam. Získané zručnosti im v praktickom živote uľahčia spôsob komunikácie. Tieto zručnosti žiaci upevňujú v medzipredmetových vzťahoch pri práci so špeciálnymi edukačnými programami, ktoré sú ľahko ovládateľné – jednou alebo dvoma klávesami, môžu ich používať aj žiaci s narušenou motorikou rúk. Podľa možností školy, aby mali žiaci vzhľadom k ich individuálnym schopnostiam špeciálne pomôcky pre ovládanie PC ako sú rôzne tlačidlá, držiaky tlačidiel, klávesnice s veľkými aktívnymi plochami, dotykové monitory, polohovacie zariadenia, ktoré nahrádzajú klasickú myš a rôzne komunikátory. Sú vhodné aj pre žiakov s viacnásobným postihnutím. Pri vyučovaní predmetu informatika spravidla pri jednom počítači sedí jeden žiak.

Predmet	Štátny vzdelávací program	Školský vzdelávací program	Spolu
Informatika	0,5	0,5	1

Ciele:

- poznať počítač, monitor, myš, klávesnicu
- vedieť zapnúť/vypnúť počítač samostatne alebo s pomocou
- vedieť pracovať s myšou a klávesnicou samostatne alebo s pomocou
- oboznámiť sa s jednoduchým edukačným programom a hrou
- oboznámiť sa s prácou s tabletom

Témy a obsah predmetu

Tematický celok	Obsah učiva
Oboznámenie sa s počítačom Počet hodín: 10	Oboznámenie sa s počítačom: - poznávanie jednotlivých častí počítačovej zostavy (PC, monitor, klávesnica, myš) - ovládanie klávesnice a myši s pomocou - ovládanie tabletu s pomocou
Ovládanie jednoduchej hry Počet hodín: 10	Ovládanie jednoduchej hry: - pustenie / ukončenie hry s pomocou
Práca v jednoduchom grafickom editore pre deti Počet hodín: 10	Skicár: Práca v jednoduchom grafickom editore pre deti: - kreslenie vlastných obrázkov, obrázkov podľa návodu - kreslenie voľnou rukou i s použitím nástrojov editora (podľa individuálnych možností žiakov).
Práca s edukačnými programami Počet hodín: 8	Práca s edukačným programom: - na rozvíjanie vnímania, pozornosti, pamäti, myslenia, jemnej motoriky, koordinácie pohybov - na rozvoj slovnej zásoby, základov počítania a iné - pre alternatívnu a augmentatívnu komunikáciu Edukačné programy: Čím budem?, Než pôjdem do školy...
Spolu: 38 hodín	

Proces:

Podľa individuálnych možností jednotlivých žiakov používame jednoduché programy, ktoré sú ľahko ovládateľné. Ich výber prispôbíme primerane schopnostiam žiaka. Žiaci pracujú s pomocou učiteľa s ohľadom na ich stupeň postihnúť.

Medzipredmetové vzťahy:

- formou prierezových tém, napr. témy vyučované v rôznych predmetoch
- organizovanie súťaží, triednych súťaží

Stratégie vyučovania:

Vo výchovnovzdelávacom procese je potrebné individuálne pre každého žiaka citlivo zvážiť výber vhodných metód, foriem, didaktických prostriedkov a pomôcok, vhodnú formu motivácie, optimálnu náročnosť a čas potrebný na vykonanie úlohy, mieru členenia úlohy na jednoduchšie kroky, formu a mieru pomoci, vhodné učebné prostredie s optimálnym množstvom stimulov.

Učebné zdroje:

- pracovné listy, detské časopisy, encyklopédie, materiálno-technické a didaktické prostriedky

Hodnotenie predmetu:

Podľa pravidiel hodnotenia prospechu žiakov v ŠZŠ s prihliadnutím na mentálne postihnutie a možnosti z toho vyplývajúce. Pri verbálnej forme zisťovať a hodnotiť osvojenie základných poznatkov podľa stanovených kritérií. Pri praktických cvičeniach hodnotiť slovne so stručným komentárom k výkonu žiaka. Žiak sa klasifikuje podľa Metodických pokynov č. 19/2015.

Učebné osnovy	
Názov predmetu	Vecné učenie
Časový rozsah výučby	2 hodiny týždenne, spolu 76 vyučovacích hodín
Ročník	ôsmy
Škola	Spojená škola, organizačná zložka Špeciálna základná škola, Zimné 465, 053 23 Rudňany
Názov školského vzdelávacieho programu	ŠkVP pre žiakov s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia
Stupeň vzdelania	ISCED 1 – primárne vzdelávanie
Dĺžka štúdia	10 rokov
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský

Charakteristika predmetu:

Vecné učenie je integrovaný vyučovací predmet v prípravnom až 10. ročníku pre žiakov s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia, v ktorom žiaci získavajú elementárne poznatky z oblasti prírodovedných a spoločenskovedných odborov.

Cieľom vyučovacieho predmetu je viesť žiakov k pravdivému poznaniu sveta, prírody a spoločnosti, a to na základe vlastného pozorovania zmien v spôsobe života rastlín, zvierat a ľudí. Žiaci sa oboznamujú a manipulujú s prírodninami, vecami, učia sa chápať vzťahy medzi nimi a vedieť vyjadriť tieto zákonitosti slovom, usporiadaním, kresbou, alebo akýmkoľvek prijateľným spôsobom.

Z prírodovednej oblasti sa žiaci zoznamujú s charakteristickými črtami živej a neživej prírody. Poznávajú zmeny, ktoré sa odohrávajú v prírode. Začínajú chápať zákonitosti zmien v prírode, v živote rastlín a živočíchov, získavajú predstavu o tom, ako prírodné zmeny ovplyvňujú činnosti ľudí. V učive usporiadanom podľa ročných období žiaci poznávajú prírodné javy primerané ich chápaniu a pozorujú, ako sú zmeny v prírode počas roka spojené s činnosťou ľudí a s ich životom.

Zo spoločenskovednej oblasti poznávajú žiaci domov, školské prostredie s jeho najbližším okolím, poznávajú dôležité dopravné značky, zoznamujú sa zo základnými pravidlami bezpečnosti cestnej premávky pre chodcov a cyklistov. Žiaci sa systematicky pripravujú na účasť v cestnej premávke. Upevňujú si základné návyky nevyhnutné na ochranu zdravia.

Vo výchovno-vzdelávacom procese je potrebné, individuálne pre každého žiaka, citlivo zvážiť výber vhodných metód, foriem, didaktických prostriedkov a pomôcok, vhodnú formu motivácie, optimálnu náročnosť a čas potrebný na vykonanie úlohy, mieru členenia úlohy na jednoduchšie kroky, formu a mieru pomoci, vhodné učebné prostredie s optimálnym množstvom stimulov.

Predmet	Štátny vzdelávací program	Školský vzdelávací program	Spolu
Vecné učenie	1	1	2

Ciele:

- poznať svoje osobné údaje a niektoré údaje rodičov
- samostatne sa orientovať v danom priestore
- orientovať sa v čase
- poznať ďalšie rastliny miestnej oblasti
- poznať ďalšie zvieratá miestnej oblasti
- orientovať sa v bežných životných situáciách

Témy a obsah predmetu

Tematický celok	Obsah učiva
Základná orientácia Počet hodín: 26	Poznanie základných osobných údajov: meno, priezvisko, vek, adresa bydliska. Poznanie mena, priezviska a zamestnania rodičov. Orientácia v čase : skladba roka – mesiace, týždne, dni. Samostatná orientácia v danom priestore. Utvrdzovanie pravo-ľavej orientácie (pravá a ľavá ruka). Poznávanie vlastného tela: vymenovať a ukázať na seba a na spolužiakovi desať častí ľudského tela. Spoľahlivé ukázanie a vymenovanie častí ľudskej tváre. Rozlišovanie zdrojov zvuku. Rozlišovanie kontrastných farieb.
Poznávanie prírody Počet hodín: 24	Poznávanie prírodných materiálov (zem, kamene, drevo) Význam živej a neživej prírody pre človeka. Rastliny: poznávanie ďalších stromov a kvetov podľa miestnych podmienok. Poľnohospodárske plodiny: zemiaky, kukurica. Zvieratá: poznávanie ďalších zvierat.
Orientácia v bežných životných situáciách Počet hodín: 26	Využívanie informačných služieb k vlakom a autobusom. Používanie mobilného telefónu. Poznávanie telefónnych čísel tiesňového volania: 150, 155, 158. Orientácia v nemocnici, zdravotnom stredisku. Vyzdvihnutie liekov na recept s pomocou. Precvičovanie jednoduchého nákupu a platenia s pomocou. Výber potravín a rozlišovanie podľa chuti. Nácvik privolávania lekárskej pomoci. Nácvik ošetrovania drobného poranenia. Poznávanie blízkeho okolia: mesto, dedina.
Spolu: 76 hodín	

Proces:

Žiaci sa učia rozlišovať zdroje zvuku, kontrastné farby a chute potravín v rozsahu podľa individuálnych schopností. Učia sa bezpečne orientovať v zdravotníckom zariadení, precvičujeme nákupy a platenie za tovar. Pokračujeme v nácviku ošetrovania ďalšieho drobného poranenia. Pri samostatnej orientácii v danom priestore fixujeme zvládnutie skôr nacvičovaných pokynov.

Medzipredmetové vzťahy:

Formou prierezových tém – ide o témy, ktoré sú spracované v rámci predmetov (výtvarná výchova, rozvíjanie sociálnych zručností, pracovné vyučovanie).

Stratégie vyučovania:

Vo výchovno-vzdelávacom procese je potrebné, individuálne pre každého žiaka, citlivo zvážiť výber vhodných metód a organizačných foriem vyučovania napr: motivačné rozprávanie, rozhovor, pochvala, povzbudenie; slovné metódy; metódy samostatnej práce; demonštračné metódy; metóda viacnásobného opakovania; zmiešané formy vyučovania napr. skupinová.

Učebné zdroje:

Vybrané pracovné listy z vecného učenia, vlastiveda pre ŠZŠ, plagáty s tematikou osobnej hygieny, obrázky stromov.

Hodnotenie predmetu:

Žiak sa klasifikuje podľa pravidiel klasifikácie prospechu v špeciálnych základných školách, primerane k mentálnemu postihnutiu a možnostiam vyplývajúcim z jeho postihnutia. Žiak sa klasifikuje podľa Metodických pokynov č. 19/2015 na hodnotenie a klasifikáciu prospechu a správania žiakov s mentálnym postihnutím – primárne vzdelávanie.

Učebné osnovy	
Názov predmetu	Etická výchova
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, spolu 38 vyučovacích hodín
Ročník	ôsmy
Škola	Spojená škola, organizačná zložka Špeciálna základná škola, Zimné 465, 053 23 Rudňany
Názov školského vzdelávacieho programu	ŠkVP pre žiakov s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia
Stupeň vzdelania	ISCED 1 – primárne vzdelávanie
Dĺžka štúdia	10 rokov
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský

Charakteristika predmetu:

Etická výchova predstavuje vyskúšaný a overený výchovný model, ucelený program vedúci žiakov k pozitívnym hodnotám a k ich uplatneniu v bežnom živote. Etická výchova pomáha žiakom rozvíjať svoju identitu, poznať svoje silné a slabé stránky, zároveň ich učí pochopiť a akceptovať druhých, vytvárať pozitívne vzťahy a prevziať zodpovednosť za seba. Vďaka týmto cieľom etická výchova pripravuje aj žiakov s mentálnym postihnutím na život v rodine, v skupine ľudí. Pozitívne ovplyvňuje hodnotovú orientáciu žiaka, podporuje osvojenie si žiaduceho správania sa. Cieľom etickej výchovy je v rámci možností nahradiť žiakom chýbajúce pozitívne skúsenosti, vrátiť im pocit dôvery v seba i okolie, pomáha im nadobudnúť zdravé sebadôveru, učí ich vychádzať s rovesníkmi, podporovať rozvoj pozitívnych osobnostných vlastností, oboznamovať a pomôcť zvnútorňovať prosociálne hodnoty a postoje.

Predmet	Štátny vzdelávací program	Školský vzdelávací program	Spolu
Etická výchova	1	0	1

Ciele:

- upevniť si základné komunikačné zručnosti
- upevniť si základy spoločenského správania
- získať pozitívne skúsenosti podporujúce sebadôveru a iniciatívu
- učiť sa pozitívne hodnotiť seba aj druhých
- vedieť prijať kritiku aj pochvalu, vedieť odpustiť

Témy a obsah predmetu

Tematický celok	Obsah učiva
Verbálna a neverbálna komunikácia	Spolupráca: Samostatné nadväzovanie kontaktu spoločensky prijateľným spôsobom. Zrakový kontakt: Prenášanie zrakového kontaktu v skupinovom rozhovore z jedného na druhého komunikujúceho a primeraná gestikulácia v komunikácii.

Počet hodín: 14	Úsmev: Vnímanie nálady druhých prostredníctvom zrakového kontaktu, úsmevu, mimiky a gestikulácie vzhľadom na situáciu. Vyjadrovanie náklonnosti, opätovanie úsmevu od iných. Pozdrav: Primerané reagovanie na pozdrav a jeho opätovanie vzhľadom na konkrétnu situáciu. Otázka a prosba: Precvičovanie schopnosti klásť otázky a formulovať prosby vedúce k priateľstvu v hre alebo spoločnej činnosti. Poďakovanie a ospravedlnenie: Precvičovanie poďakovania za splnenie vyslovenej prosby, za požičanú hračku alebo pomôcku. Uvedomenie si chyby a vyslovenie ospravedlnenia. Rozhovor: Prejavovanie schopnosti začať, udržiavať a ukončiť rozhovor. Prejavovanie schopnosti ovládať svoju impulzivitu a zlepšovať sebaovládanie v rozhovore. Počúvanie: Prejavovanie schopnosti trpezlivého počúvania, odpútanie sa od seba a sústredenie na hovoriacu osobu. Pravda a lož: Rozlišovanie pravdy od lži, uvedomovanie si negatívnych dôsledkov lži.
Poznanie a pozitívne hodnotenie seba Počet hodín: 10	Hodnota a veľkosť človeka, úcta k ľudskej osobe: Úcta k človeku. Ujasnenie nereálnosti a absurdnosti obrazu „hrdina“ vo vedecko-fantastických filmoch. Pozitívne sebahodnotenie: Utváranie pozitívneho vzťahu k sebe. Uvedomovanie si vlastných pozitívnych stránok. Sebaovládanie. Hry a aktivity podporujúce pozitívne sebahodnotenie. Poznávanie svojich slabých a silných stránok: Spracovanie svojho zlyhania a chyby. „Aký som“- sebapoznávanie, ochota nechať sa poznať.
Poznanie a pozitívne hodnotenie druhých Počet hodín: 14 Spolu: 38 hodín	Pozitívne hodnotenie druhých v bežných podmienkach: Vyjadrovanie pozitívneho hodnotenia druhých prejavmi pozornosti. Vyjadrenie uznania a sympatie. Konkrétne vyjadrenie vlastností dobrého priateľa. Uvedomenie si účinnosti pochvaly na sebe a iných. Vyslovovanie a prijímanie pochvaly druhých. Pozitívne hodnotenie druhých v „sťažených podmienkach“: Odpustenie, prekonanie antipatie. Zbavovanie sa predsudkov (rasizmus). Otvorená, adresná komunikácia. Vyjadrovanie a prijímanie kritiky a pochvaly. Pomenovanie pozitívnych a negatívnych vlastností na druhých. Pozitívne hodnotenie udalostí aj ľudí. Vytváranie pozitívneho vzťahu žiaka k spolužiakom a k ľuďom so zdravotným postihnutím.

Proces:

Precvičujeme a upevňujeme verbálnu a neverbálnu komunikáciu u jednotlivých žiakov v závislosti od ich individuálnych schopností a miery postihnutia. Vytvárame priestor pre spontánne zapájanie žiakov do hier a činností, postupné prejavovanie samostatnosti v rozličných činnostiach i v správaní s rovesníkmi i dospelými. S podporou a pomocou

dospelých ich učíme riešiť jednoduchú úlohu. Budujeme v nich dôveru vo vlastné schopnosti. Vedíme ich k primeranému hodnoteniu svojho správania a uplatňovaniu zdravého sebavedomie a istoty v správaní. Vytvárame priestor pre akceptovanie a rešpektovanie druhých, pre prejavovanie priateľských citov k iným žiakom, spoluprežívanie radosti z úspechu kamaráta, pozitívne oceňovanie schopnosti, výkonu iných. Učíme ich prijímať odlišnosť druhých detí i dospelých.

Medzipredmetové vzťahy:

Medzipredmetové vzťahy sú realizované formou prierezových tém – ide o témy, ktoré sú spracované v rámci ostatných predmetov - občianska náuka, vecné učivo, pracovné vyučovanie, biológia.

Stratégie vyučovania:

Vyučovanie predmetu etická výchova je založené na komunikačno – poznávacom princípe a dosahovanie určených cieľov sa realizuje najmä prostredníctvom zážitkových metód, ktoré vytvárajú optimálne podmienky pre budovanie a zvnútorňovanie ponúkaných hodnôt. Doplňkovými metódami sú metódy:

- motivačné – motivačný rozhovor, rozprávanie, demonštrácia, problém ako motivácia, uvádzanie príkladov z praxe, pochvala, kritika
- expozičné – slovné – prednáška, rozprávanie, opis, vysvetľovanie, dramatizácia
- demonštračné – diafilm, televízne vysielenie , DVD

Pri výbere vhodných metód musí učiteľ prihliadať na individualitu každého žiaka a stupeň jeho mentálneho a zmyslového postihnutia. Vzhľadom na žiakov s ťažkým stupňom MP je vhodné pri výučbe daného predmetu využívať didaktické hry, modelové situácie a ukážky z praxe.

Učebné zdroje:

- učebnice občianskej výchovy pre II. stupeň ŠZŠ, odborné časopisy a literatúra, materiálno – technické a didaktické pomôcky, internet

Hodnotenie predmetu:

Žiak sa klasifikuje podľa pravidiel klasifikácie prospechu v špeciálnych základných školách, primerane k mentálnemu postihnutiu a možnostiam vyplývajúcim z jeho postihnutia. Žiak sa klasifikuje podľa Metodických pokynov č. 19/2015 na hodnotenie a klasifikáciu prospechu a správania žiakov s mentálnym postihnutím – primárne vzdelávanie.

Učebné osnovy	
Názov predmetu	Pracovné vyučovanie
Časový rozsah výučby	4 hodiny týždenne, spolu 152 vyučovacích hodín
Ročník	ôsmy
Škola	Spojená škola, organizačná zložka Špeciálna základná škola, Zimné 465, 053 23 Rudňany
Názov školského vzdelávacieho programu	ŠKVP pre žiakov s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia
Stupeň vzdelania	ISCED 1 – primárne vzdelávanie
Dĺžka štúdia	10 rokov
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský

Charakteristika predmetu:

Vyučovací predmet pracovné vyučovanie má významnú úlohu vo vzdelávaní žiakov s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia z hľadiska: úspešného sociálneho začlenenia sa do spoločnosti, vytvárania sociálneho, pracovného a osobného uplatnenia sa, individuálneho rozvoja jeho osobnosti a z hľadiska vytvárania vzťahov k okolitému životu. Pracovné vyučovanie je dôležitým faktorom pri vytváraní samoobslužných a hygienických návykov, pri vytváraní a rozvoji poznávacích procesov, motorických a pracovných zručností a návykov.

Pracovné vyučovanie prispieva k uspokojovaniu osobných potrieb žiaka, k rozvoju jeho schopností, možností a zručností. V kooperácii s ostatnými predmetmi prispieva k rozvoju celej osobnosti žiaka, a tým sa stáva jeho život zmyslupnejším a nezávislejším.

Obsah vyučovacieho predmetu pracovné vyučovanie sa realizuje v čo najväčšej miere v prirodzených podmienkach, v situáciách, v ktorých bude žiak danú činnosť v reálnom živote vykonávať.

Obsah pracovného vyučovania je členený na zložky. Toto rozdelenie vychádza zo schopností žiaka osvojiť si obsah daného učiva, a zo schopnosti vedieť ho aplikovať v súčasnom i budúcom praktickom živote.

V zložke sebaobslužné činnosti žiaci nadobúdajú zručnosti v starostlivosti o hygienu tela a zovňajšku, osvojujú si stravovacie návyky a pravidlá stolovania.

Obsahom zložky práce v domácnosti je osvojovanie si základných pracovných návykov v domácnosti, zručností potrebných pri domácich prácach a udržiavanie poriadku. Súčasťou tejto zložky je aj šitie. Žiaci nadobúdajú zručnosti v základných technikách šitia a ručných prác. Súčasťou zložky sú aj práce v kuchyni. Žiaci si osvojujú základné znalosti o potravinách, a ako udržiavať poriadok a hygienu v kuchyni. Vo vyšších ročníkoch nadobúdajú žiaci zručnosti pri príprave jednoduchých nápojov a jedál.

V zložke práce v dielni si žiaci osvojujú schopnosť rozlišovať rozličné materiály, spoznávajú ich v praktickom živote, osvojujú si manuálne zručnosti s nimi a vytvárajú jednoduché výrobky. Pri realizácii výchovno-vzdelávacieho procesu je potrebné individuálne pre každého žiaka, citlivo zvážiť výber vhodných metód, foriem, didaktických prostriedkov a pomôcok, vhodnú formu motivácie, optimálnu náročnosť a čas potrebný na vykonanie úlohy, mieru členenia úlohy na jednoduchšie kroky, formu a mieru pomoci, vhodné učebné prostredie s optimálnym množstvom stimulov.

Žiaci s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia majú problémom s nedostatočnou motiváciou k činnosti, problémy s pozornosťou a vytrvalosťou. Je potrebné pri zadávaní úlohy pre konkrétneho žiaka vedieť, čím a ako je ho možné motivovať a upútať jeho pozornosť. Na začiatok práce zaraďujeme ľahkú úlohu, o ktorej predpokladáme, že žiak zvládne, a ktorá ho môže motivovať k ďalšej práci. Následne zaraďujeme úlohu alebo činnosť, ktorú si má žiak osvojiť, prípadne utvrdiť. Na záver zaraďujeme úlohu alebo činnosť, ktorú má žiak rád. Nácvik jednotlivých činností nesmie byť samoúčelný, snažíme sa o to, aby žiak osvojenú činnosť vedel využiť v praktickom živote, inak jej osvojenie nemá pre žiaka význam. Jednotlivé pracovné úlohy je potrebné rozdeliť podľa schopností žiaka na čiastkové úlohy, inak by si ju žiak pre jej náročnosť nemusel vedieť osvojiť.

Žiakovi je potrebné poskytovať primeranú pomoc, forma a miera závisí od schopností konkrétneho žiaka. Je potrebné citlivo zvážiť, ktoré činnosti už má žiak osvojené, aby mu nebola poskytovaná väčšia pomoc ako žiak v skutočnosti potrebuje, čím by sa brzdil jeho ďalší rozvoj. Každé zadanie pracovnej úlohy musí byť jednoznačné, zrozumiteľné, aby žiak vedel, čo má urobiť a ako má postupovať. Postupujeme od najjednoduchších úloh k zložitejším. Pracovné zaťaženie musí byť primerané silám žiakov, nesmie byť tak náročné, aby žiakov vyčerpalo, ale ani príliš jednoduché, lebo by nedostatočne aktivizovalo ich myslenie a v dostatočnej miere ich nezamestnávalo. Je potrebné zaistiť bezpečnosť žiakov potrebnými opatreniami, a tiež nácvikom bezpečných pracovných návykov.

Tak ako aj v iných vyučovacích predmetoch, aj pri výučbe pracovného vyučovania je dôležité zohľadňovať dosiahnutú aktuálnu úroveň žiaka, aby osvojovanie si nových vedomostí, zručností a návykov bolo prirodzeným pokračovaním výučby. Pri výbere úloh učiteľ prihliada aj na učebnú látku ďalších vyučovacích predmetov. Nevyhnutnosť koordinácie pracovného vyučovania s inými vyučovacími predmetmi vyplýva z podstaty rozvoja poznávacích možností žiakov s mentálnym postihnutím. Veľmi dôležitou podmienkou je materiálne zabezpečenie pracovného vyučovania. Sú to najmä pracovne a dielne, sklad materiálu, pozemok, dostatok vyhovujúcich nástrojov, pracovných a učebných pomôcok a jednotného materiálu pre žiakov. Pracovné prostredie musí vyhovovať hygienickým podmienkam, ako je napr. čistý vzduch, vhodné osvetlenie, čistota pracoviska a iné. K hygienickým podmienkam patrí aj vhodné oblečenie na pracovné vyučovanie..

Na hodinách pracovného vyučovania sa používajú rôzne učebné pomôcky (vzorový výrobok, súbor nástrojov, materiálov, modely, predlohy a iné), ktoré musia byť primerané mentálnemu postihnutiu žiaka.

Predmet	Štátny vzdelávací program	Školský vzdelávací program	Spolu
Pracovné vyučovanie	2,5	1,5	4

Ciele:

- vytvárať správne stereotypy hygienických návykov, sebaobslužných činností a stravovacích návykov
- osvojiť si základné pracovné zručnosti pri práci v domácnosti
- osvojiť si základné pracovné zručnosti pri práci v dielni
- vedieť rozlišovať rôzne materiály a pracovné náradie

Témy a obsah predmetu

Tematický celok	Obsah učiva
Sebaobslužné činnosti Počet hodín: 30	Upevňovanie sebaobslužných stereotypov pri obliekaní, obúvaní a osobnej hygiene. Spôľahlivé rozlišovanie poradia obliekania jednotlivých častí odevov. Upevňovanie správnych stereotypov pri stolovaní. Samostatné používanie lyžice, používanie ostatného príboru samostatne/ s pomocou.
Práce v domácnosti Počet hodín: 60	Udržiavanie poriadku v hračkách, školských pomôckach, osobných veciach. Zametanie, umývanie, udržiavanie poriadku v priestore triedy, na pracovných stoloch. Polievanie kvetov. Základy stolovania. Samostatné prestieranie. Práce v kuchyni súvisiace so stolovaním a konzumáciou pokrmov. Príprava jednoduchých jedál. Pranie osobnej bielizne. Žehlenie s pomocou. Čistenie obuvi.
Práce v dielni Počet hodín: 62	Strihanie papiera, nalepovanie, zlepovanie, koláž. Strihanie textilu podľa predlohy, lepenie textilu, koláž, práca s ihlou. Rozoznávanie materiálov: papier, textil, drevo, kov. Rozoznávanie a pomenovanie náradia: kladivo, píłka, kliešte, pilník, práca s náradím. Montážne a demontážne práce s jednoduchými stavebnicami.
Spolu: 152 hodín	

Proces:

Vedíme žiakov k zdokonaľovaniu sa v pracovných činnostiach spojených s osobnou hygienou a úpravou vzhľadu, kultúrnym stolovaním, udržiavaním čistoty a poriadku a úpravou prostredia. Často zaraďujeme pracovné činnosti vedúce k zlepšeniu jemnej motoriky, ktorá pozitívne ovplyvňuje aj úroveň reči mentálne postihnutého žiaka.

Medzipredmetové vzťahy:

Predmet pracovné vyučovanie participuje najmä s rozvojom komunikačnej schopnosti, rozvojom sociálnych a grafomotorických zručností.

Stratégia vyučovania:

Využíva hlavne individuálnu a skupinovú formu vyučovania. Pri vyučovaní predmetu je dôležité dodržiavať najmä zásadu názornosti a primeranosti. Je potrebné vhodne zvážiť použitie pomôcok, používať hlavne známe predmety z okolia žiakov.

Učebné zdroje:

Omaľovánky, vystrihovačky

Hodnotenie predmetu:

Žiak sa klasifikuje podľa pravidiel klasifikácie prospechu v špeciálnych základných školách, primerane k mentálnemu postihnutiu a možnostiam vyplývajúcim z jeho postihnutia. Žiak sa klasifikuje podľa Metodických pokynov č. 19/2015 na hodnotenie a klasifikáciu prospechu a správania žiakov s mentálnym postihnutím – primárne vzdelávanie.

Učebné osnovy	
Názov predmetu	Hudobná výchova
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, spolu 38 vyučovacích hodín
Ročník	ôsmy
Škola	Spojená škola, organizačná zložka Špeciálna základná škola, Zimné 465, 053 23 Rudňany
Názov školského vzdelávacieho programu	ŠkVP pre žiakov s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia
Stupeň vzdelania	ISCED 1 - primárne vzdelávanie
Dĺžka štúdia	10 rokov
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský

Charakteristika predmetu:

Vyučovací predmet hudobná výchova je pre žiakov s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia predovšetkým vyučovacím predmetom činnostným a zážitkovým. Na základe hudobných hrových činností sa žiaci učia orientovať vo svete hudby, prebúda sa v nich záujem o hudbu a radosť z nej.

Predmet	Štátny vzdelávací program	Školský vzdelávací program	Spolu
Hudobná výchova	1	0	1

Ciele:

- udržať dané tempo piesne, nespomaľovať, nezrýchľovať
- rozlišovať niektoré hudobné nástroje
- osvojiť si jednoduché piesne a hudobno-pohybové hry
- tvorivo vyjadrovať pocity, zážitky a nálady hrou na detských rytmických a melodických nástrojoch
- spolupracovať pri spoločných hudobných aktivitách v skupine

Témy a obsah predmetu

Tematický celok	Obsah učiva
Rytmické cvičenia Počet hodín: 8	Rozlišovanie tempa, rytmu piesne alebo inštrumentálnej skladby. Rytmizácia jednoduchých detských piesní tlieskaním, vyťukávaním, hrou na telo. Rytmické cvičenia s využitím Orffovho inštrumentária (ozvučné drierka, bubon, triangel, činely), príp. iných nástrojov.
Poznávanie hudobných nástrojov Počet hodín: 5	Rozlišovanie tónov hudobných nástrojov: bubon , klavír, trúbka, husle, gitara.

Piesne a skladby na počúvanie Počet hodín: 9	Počúvanie jednoduchých detských piesní a hudobných skladieb rôzneho žánru.
Hudobno-pohybové hry a tance Počet hodín: 7	Uplatňovanie ďalších tanečných prvkov v hudobno-pohybových hrách.
Piesne pre spev žiakov Počet hodín: 9	Osvojovanie si ďalších jednoduchých piesní.
Spolu: 38 hodín	

Proces:

Prostredníctvom hudobných hádaniek učíme žiakov poznávať, vybaviť si a uhádnuť známu pieseň podľa predhranej melódie, alebo zaspievaného úryvku. Vede ich k zosúladovaniu celkového pohybového prejavu s hudbou. Prostredníctvom inštrumentálnej hry čo najpresnejšie vyjadriť pravidelnú pulzáciu. Realizujeme relaxačné hudobné techniky s využitím prvkov muzikoterapie.

Medzipredmetové vzťahy:

- formou vzťahu k slovenskému jazyku (rečňovanky, vyčítanky, príslovia a porekadlá)
- výtvarná výchova (výtvarné ukážky, ilustrácie...)
- telesná výchova (pohybové hry)

Stratégie vyučovania:

Prevahu tvoria použité metódy:

- motivačné (motivačné rozprávanie, motivačný rozhovor, motivačná demonštrácia, pochvala, povzbudenie a kritika)
- slovné metódy (rozprávanie, vysvetľovanie)
- metóda imitačná – napodobňovanie podľa počutia, hra ako metóda
- praktické metódy v podobe hudobných činností
- metóda sprostredkovania hudobných poznatkov a hudby učiteľom a v interakcii učiteľ – žiak
- metódy demonštračné (demonštrácia akustického záznamu)
- metódy opakovania a precvičovania

Učebné zdroje:

- hudobný materiál, DVD, vyučovacie programy, hudobné nástroje

Hodnotenie predmetu:

Žiak sa klasifikuje podľa pravidiel klasifikácie prospechu v špeciálnych základných školách, primerane k mentálnemu postihnutiu a možnostiam vyplývajúcim z jeho postihnutia. Žiak sa klasifikuje podľa Metodických pokynov č. 19/2015 na hodnotenie a klasifikáciu prospechu a správania žiakov s mentálnym postihnutím – primárne vzdelávanie.

Učebné osnovy	
Názov predmetu	Výtvarná výchova
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, spolu 38 vyučovacích hodín
Ročník	ôsmy
Škola	Spojená škola, organizačná zložka Špeciálna základná škola, Zimné 465, 053 23 Rudňany
Názov školského vzdelávacieho programu	ŠkVP pre žiakov s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia
Stupeň vzdelania	ISCED 1 - primárne vzdelávanie
Dĺžka štúdia	10 rokov
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský

Charakteristika predmetu:

Vo vzdelávaní žiakov s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia má nezastupiteľné miesto aj vyučovací predmet výtvarná výchova. Výtvarné aktivity napomáhajú žiakom rozvíjať grafomotorické zručnosti, hrubú a jemnú motoriku. Na základe rozvoja jemnej motoriky sa rozvíja komunikačná schopnosť žiakov, expresívna a receptívna zložka reči, a aj nonverbálna forma komunikácie.

Ciele vyučovacieho predmetu výtvarná výchova pre žiakov s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia vychádzajú zo všeobecne stanovených cieľov výtvarnej výchovy ako vyučovacieho predmetu a zo všeobecne stanovených cieľov vzdelávania žiakov s touto diagnózou:

- rozvoj jemnej a hrubej motoriky,
- rozvoj koordinovaného pohybu rúk,
- rozvoj senzomotorickej koordinácie,
- rozvoj laterality,
- rozvoj priestorovej orientácie,
- rozvoj koordinácie oko - ruka,
- rozvoj pozornosti,
- rozvoj priestorovej pamäti,
- rozvoj vnímania,
- spoločné výtvarné aktivity.

Výchovno-vzdelávacie ciele a niektoré aktivity výtvarnej výchovy sa prelínajú s cieľmi a činnosťami iných vyučovacích predmetov, a to najmä s vyučovacími predmetmi rozvíjanie grafomotorických zručností, rozvíjanie sociálnych zručností a pracovné vyučovanie.

Predmet	Štátny vzdelávací program	Školský vzdelávací program	Spolu
Výtvarná výchova	1	0	1

Ciele:

- rozvíjať a dopĺňať získané poznatky a výtvarné zručnosti
- rozvíjať koordináciu oko – ruka
- rozvíjať priestorovú orientáciu
- rozvíjať predstavivosť a fantáziu
- učiť sa znázorniť postavu
- kresliť podľa predlohy
- dotvárať pozadie v maľbe

Témy a obsah predmetu

Tematický celok	Obsah učiva
Kresba Počet hodín: 14	(ceruza, rudka, fixka, suchý pastel, voskový pastel); - Kreslenie predmetov a javov charakteristických farieb; - Kreslenie pomocou pretlaču; - Kresba ľudskej postavy; - Zobrazenie seba a a blízkej osoby, - Kresba podľa predlohy;
Maľba Počet hodín: 14	(tampón, drievko, akvarelové farby, tempery); - Tvorenie nových farieb a odtieňov. - Jednoduché členenie plochy s využitím farby a línie, maľovanie veľkým a j malým štetcom hustou sýtou farbou, vyplňanie plochy medzi líniami farby. - Postupné farebné vymaľovávanie pozadia na základe motivácie. - Dotváranie prírodných materiálov otláčaním, vtláčaním a prenášaním do plochy.
Modelovanie Počet hodín: 10	(hlina, cesto, plastelína, modurit); - Modelovanie základných tvarov; - Modelovanie tvarov jednoduchých predmetov; - Modelovanie zvieracej figúry.
Spolu: 40 hodín	

Proces:

Na základe citovej motivácie a vlastného úsilia žiaci postupne zdokonaľujú grafický typ ľudskej postavy. Pri kresbe kontrolujeme správne držanie grafického materiálu a v správnom sklone. Zaraďujeme rytmické riekanky a piesne na uvoľnenie paže a zápästia. Na základe motivácie vedieme žiakov k pokusom vymodelovať zvieraciu figúru a naznačiť jej charakteristický tvar. Prihliadame na individuálne schopnosti žiakov. Učíme ich výtvarne pracovať s prírodnými materiálmi, ktoré žiaci vyhľadávajú na vychádzkach. Realizujeme relaxačné výtvarné techniky s využitím prvkov arteterapie.

Medzipredmetové vzťahy:

- etická výchova
- vecné učenie
- matematika – geometria
- rozvíjanie komunikačných schopností

Stratégie vyučovania:

- motivačné (motivačné rozprávanie, motivačný rozhovor, pochvala, povzbudenie)
- vysvetľovanie, rozhovor
- metódy samostatnej práce
- metóda precvičovania
- zmiešané metódy vyučovania – skupinová práca)
- exkurzie
- vychádzky

Učebné zdroje:

Pomôcky: drevko, tuš, voskový pastel, ceruza, krieda, rudka, suchý pastel, temperové farby, voskové farby, akvarelové farby, tempery, štetce, suchý pastel, masťný pastel, hlina, plastelína, modurit, sádra, lepidlo, lak, nožnice, farebný papier, novinový papier, tekutý škrob, lepiaca páska, textil

Hodnotenie predmetu:

Žiak sa klasifikuje podľa pravidiel klasifikácie prospechu v špeciálnych základných školách, primerane k mentálnemu postihnutiu a možnostiam vyplývajúcim z jeho postihnutia. Žiak sa klasifikuje podľa Metodických pokynov č. 19/2015 na hodnotenie a klasifikáciu prospechu a správania žiakov s mentálnym postihnutím – primárne vzdelávanie.

Učebné osnovy	
Názov predmetu	Zdravotná telesná výchova
Časový rozsah výučby	3 hodiny týždenne, spolu 114 vyučovacích hodín
Ročník	ôsmy
Škola	Spojená škola, organizačná zložka Špeciálna základná škola, Zimné 465, 053 23 Rudňany
Názov školského vzdelávacieho programu	ŠkVP pre žiakov s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia
Stupeň vzdelania	ISCED 1 – primárne vzdelávanie
Dĺžka štúdia	10 rokov
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský

Charakteristika predmetu:

Ciele vyučovacieho predmetu zdravotná telesná výchova pre žiakov s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia sú zamerané na dosiahnutie optimálneho telesného a pohybového rozvoja žiakov, vypestovanie pozitívneho vzťahu k pohybu, cvičeniu a športu v rámci ich možností a schopností. S rozvíjaním pohybovej aktivity úzko súvisí rozvoj poznávacej činnosti, nakoľko pri pohybových aktivitách pôsobíme aj na rozvoj psychických funkcií – na vnímanie, pozornosť, pamäť, myslenie, fantáziu a reč. Po určení motorickej a senzomotorickej vývinovej úrovne žiaka sa treba zamerať na utváranie účelových pohybových zručností, kompenzáciu motorických nedostatkov, elimináciu nevhodných motorických prejavov a pohybových stereotypií a tiež na rozvoj komunikačnej schopnosti, s pozitívnym dopadom - okrem rozvoja motoriky a pohybových schopností - aj na jeho percepciu, kognitívne a sociálne funkcie.

Výchovno-vzdelávacie ciele zdravotnej telesnej výchovy pre žiakov s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia vychádzajú zo všeobecne stanovených cieľov telesnej výchovy ako vyučovacieho predmetu vo výchovno-vzdelávacom procese. Ciele je však potrebné prispôbiť a doplniť na základe nutnosti zohľadnenia špecifík vývinu a prejavov žiakov s touto diagnózou.

Predmet	Štátny vzdelávací program	Školský vzdelávací program	Spolu
Zdravotná telesná výchova	3	0	3

Ciele:

- rozvíjať obratnosť, rýchlosť a pohotovosť
- rozvíjať kultivovaný pohybový prejav
- posilňovať samostatnosť a rozhodnosť pri vykonávaní pohybových aktivít
- utvárať schopnosť chápať a rešpektovať pravidlá hry
- utvárať základy telesnej kultúry

Témy a obsah predmetu

Tematický celok	Obsah učiva
Základné zdravotné cviky Počet hodín: 3	Cvičenia na upevňovanie návykov správneho držania tela, posilňovacie cvičenia na zvýšenie svalového tonusu a sily, na spevnenie kĺbového spojenia, na zväčšenie objemu svalov.
Chôdza Počet hodín: 20	Chôdza v rôznom tempe, s prenášaním predmetov, prekračovaním nízkych prekážok, vo výpone, naboso, reagovanie na rozmanité sluchové a zrakové podnety pri chôdzi. Chôdza po šikmej a zvýšenej rovine, zostupovanie z nízkych prekážok bez držania.
Lezenie Počet hodín: 14	Zvládnutie bezpečného prekonávania prekážok preliezaním a podliezaním. Lezenie na zvislý a šikmý rebrík do výšky 1 m, sklz v sede a v ľahu na chrbte.
Beh Počet hodín: 20	Beh daným smerom po priamej dráhe, beh v zástupe. Vybehnutie na daný signál zo stoja k danému cieľu. Striedanie chôdze a behu podľa dohovorených signálov. Využívanie behu pri naháňačkách s jednoduchými pravidlami.
Skoky Počet hodín: 20	Skok znožmo z miesta s perovaním v kolenách, preskok napnutej gumeny do výšky 15 – 20 cm s pomocou, bez pomoci. Preskakovanie nízkych prekážok v chôdzi. Zoskok z výšky 15 – 20 cm na mäkkú podložku s pomocou, bez pomoci. Nácvik skoku do diaľky: preskok medzery medzi dvoma žinenkami bez rozbehu, s krátkym rozbehom.
Hádzanie a chytanie Počet hodín: 23	Hod lopty do diaľky horným oblúkom, do terča, do koša. Hádzanie lopty o zem, aby sa odrazila šikmo, kolmo. Prihrávky vo dvojiciach. Nácvik kopu do lopty. Kolektívne hry s využitím lopty.
Sezónne činnosti Počet hodín: 14	V zimnom období hry na snehu, chôdza po klzkej ploche, kĺzanie na snehu, na ľade, šmýkanie, sánkovanie, bobovanie z mierneho svahu. V jarnom a letnom období turistika.
Spolu: 114 hodín	

Proces:

Rozvíjame a upevňujeme základné návyky správneho držania tela, snažíme sa o zautomatizovanie zvládnutých pohybov, spresňovanie polohy a pohybov rúk a nôh. Umožňujeme žiakom, aby si utvorili individuálne tempo cvičenia.

Medzipredmetové vzťahy:

- formou prierezových tém, napr. témy vyučované v predmetoch rozvíjanie grafomotorických zručností, pracovné vyučovanie...

Stratégie vyučovania:

Vo výchovno vzdelávacom procese je potrebné individuálne pre každého žiaka citlivo zvážiť výber vhodných metód, foriem, didaktických prostriedkov a pomôcok, vhodnú formu motivácie, optimálnu náročnosť a čas potrebný na vykonanie úlohy, mieru členenia úlohy na jednoduchšie kroky, formu a mieru pomoci, vhodné učebné prostredie s optimálnym množstvom stimulov.

Učebné zdroje:

- odborná literatúra, časopisy, encyklopédie, materiálno – technické a didaktické prostriedky, internet

Hodnotenie predmetu:

Žiak sa klasifikuje podľa pravidiel klasifikácie prospechu v špeciálnych základných školách, primerane k mentálnemu postihnutiu a možnostiam vyplývajúcim z jeho postihnutia. Žiak sa klasifikuje podľa Metodických pokynov č. 19/2015 na hodnotenie a klasifikáciu prospechu a správania žiakov s mentálnym postihnutím – primárne vzdelávanie.